

## **Referat af 3. Europaudvalgsmøde fredag den 13. oktober 2006, kl. 10.00**

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Jens Kirk (V), Birgitte Josefsen (V), Lars Christian Lilleholt (V), Jens Hald Madsen (V), Eyvind Vesselbo (V), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Svend Auken (S), Magnus Heunicke (S), Jens Christian Lund (S), Kim Mortensen (S), Jens Peter Verner (S), Ole Glahn (RV), Niels Helveg Petersen (RV), Martin Lidegaard (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Rune Lund (EL), Per Clausen (EL).

Desuden deltog udenrigsminister Per Stig Møller, udviklingsminister Ulla Tørnæs, finansminister Thor Pedersen, transport- og energiminister Flemming Hansen, miljøminister Connie Hedegaard, fødevareminister Hans Christian Schmidt og familie- og forbrugerminister Lars Barfoed.

Næstformanden, Charlotte Antonsen, fungerede som formand ved mødets begyndelse.

**Formanden** gjorde opmærksom på, at miljøministeren skulle til møde med dronningen, og at hun formentlig gerne ville bytte med landbrugsministeren, og at der derfor nok ville komme ændringer i slutningen af mødet, men at Europaudvalget ville få besked om det senere.

Formanden bød udenrigsministeren og udviklingsministeren velkommen.

### **Punkt 1. Samråd med udenrigsministeren om samrådsspørgsmål C (udvidelsen med Rumænien og Bulgarien)**

#### **Besvarelse ved udenrigsministeren**

Alm. del (06) – Samrådsspørgsmål C (vedlagt)

Info-note (05) I 73 (Kommissionens vurdering af Bulgarien og Rumæniens optagelse)

KOM (2006) 0549 – bilag 1 (Kommissionens monitoreringsrapport)

**Morten Messerschmidt** sagde, at der tidligere på ugen havde været første behandling af lovforslaget om Bulgariens og Rumæniens optagelse i EU, og at der fra Europaudvalgets side havde været ønske om at få drøftet tingene mere

i dybden, særligt baggrunden for, at man valgte at optage de pågældende lande allerede fra 1. januar 2007, når selv Kommissionens egne rapporter viste, at en lang række forhold fortsat var utilfredsstillende. I den forbindelse syntes Morten Messerschmidt, at det var relevant at høre, hvad udenrigsministerens vurdering af tilstanden i de to lande var, og særligt af, hvilke negative konsekvenser, man kunne forvente ville kunne brede sig til det øvrige EU, når den frie bevægelighed for kapital, varer og arbejdstagere trådte i kraft.

**Udenrigsministeren:** Vi havde en debat om Rumænien og Bulgarien i Folketingssalen i denne uge, og det, Morten Messerschmidt spørger om, er konsekvenserne for Danmark og EU af, ”at Kommissionen allerede ved indgangen til 2007 ønsker Rumænien og Bulgarien optaget i EU-medlemskredsen”.

Nu spurgte Morten Messerschmidt til ”negative konsekvenser”, men der er også positive konsekvenser, så vi må tage det hele med. Og jeg må slå fast, at beslutningen om at byde de to lande velkommen i EU den 1. januar 2007 ikke er ny. Den blev taget af EU's stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råds møde i Bruxelles i december 2004 – efter at det allerede på topmødet i december 2002 i København var, blev slået fast, at dette var ambitionen. Derfor er tiltrædelseskomplekset for de to lande også baseret på den præmis, at Rumænien og Bulgarien tiltræder EU den 1. januar 2007. Det er væsentligt at holde fast i, at dette hele tiden har været den klare målsætning. Lad mig også minde om, at på det tidspunkt i december 2004, hvor man klart lagde sig fast på 1. januar 2007 som tiltrædelsesdato, der var forhandlingerne (om de enkelte kapitler, undtagelser, overgangsforanstaltninger osv.) med de to lande afsluttede. Sagt på en anden måde: Der var altså en aftale, da man fastlagde tiltrædelsesdatoen. Fra og med december 2004 handlede det om at sikre gennemførelsen af det, man allerede var nået til enighed om. Derfor kan man heller ikke sige, at der er særlige konsekvenser for Danmark og for EU som helhed forbundet med at optage de to lande ”allerede” i 2007 – Tiltrædelse i 2007 er det, vi har aftalt.

Den 26. september i år fremlagde Kommissionen sin seneste tilsynsrapport. Kommissionen vurderede her, at både Bulgarien og Rumænien vil være tilstrækkeligt parate til medlemskab pr. 1. januar 2007. Både Bulgarien og Rumænien har efter Kommissionens vurdering gjort betydelige fremskridt på de problemområder, som blev fremhævet i Kommissionens forrige rapport. Det gælder især det retlige område, landbrug og fødevarerikkerhed.

Morten Messerschmidt har ret i, at Kommissionen påpegede, at problemer fortsat udestår. Kommissionen pegede på følgende problemer, der ikke er løst tilfredsstillende:

- Retssystemets funktion, herunder dets upartiskhed og effektivitet,

- Korruptionsbekæmpelse,
- Kampen mod organiseret kriminalitet særligt i Bulgarien,
- Fødevarerikkerhed, bl.a. som følge af svinepest og risiko for kogalskab
- Evnen til at forvalte den fælles landbrugspolitik og landbrugsmidlerne, samt
- hvad Bulgarien angår, også luftfartsikkerhed som nyt problemområde.

Disse problemfelter skal de to lande arbejde videre med, og det vil de blive holdt fast på af EU.

Kommissionen har da også lagt op til, at særlige foranstaltninger eller ”mekanismer” skal sikre, at den positive udvikling på de problematiske områder fortsætter fremover. Foranstaltningerne baseres både på bestemmelser i tiltrædelsestraktaten og på EU's almindelige traktatbestemmelser. Et væsentligt element er øget og fortsat overvågning efter tiltrædelsen. Kommissionen slår fast, at der på alle områder, dvs. både på retsområdet, landbrugsområdet og i forhold til fødevarerikkerhed kan iværksættes og vil blive iværksat helt konkrete beskyttelsesforanstaltninger, hvis den fortsatte overvågning viser behov for det.

For at illustrere: Specifikt på det retlige område er der krav om, at begge lande regelmæssigt aflægger rapport om deres fremskridt, første gang den 31. marts næste år. Der skal rapporteres i forhold til konkrete ”benchmarks” eller målepinde – 6 for Bulgariens vedkommende og 4 for Rumæniens – som er fastsat med udgangspunkt i de særlige problemer, det enkelte land har. Viser et af landene ikke tilstrækkelige fremskridt, vil Kommissionen f.eks. kunne aktivere tiltrædelsestraktatens beskyttelsesklausul vedr. retlige og indre anliggender. Den konkrete effekt heraf vil være, at medlemslandenes gensidige anerkendelse af domsafsigelser i øvrige medlemslande suspenderes i forhold til det land, som beskyttelsesklausulen aktiveres over for. Det samme vil gælde medlemslandenes efterlevelse af den fælles europæiske arrestordre, hvis en sådan ordre måtte udgå fra det pågældende land.

Samlet kan vi altså konstatere, at Kommissionen med sin seneste rapport lægger op til de hidtil skrappeste mekanismer og sikkerhedsforanstaltninger, som EU nogensinde har anvendt over for kommende medlemslande. Så jeg mener ikke, at der kan være tvivl om, at EU og landene tager problemerne og deres løsning seriøst.

Derfor mener jeg heller ikke, der er grundlag for i min besvarelse i dag at vurdere konsekvenserne for Danmark og for EU som helhed af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse anderledes, end det er gjort i bemærkningerne til lovforslag L 26. Her er konsekvenserne for såvel EU som Danmark af de to landes tiltrædelse jo beskrevet. Jeg har ikke noget at tilføje til lovforslaget. Men jeg kan her i samrådet fremhæve følgende:

Om konsekvenserne for EU:

- De øremærkede udgiftsrammer for Bulgarien og Rumænien de første tre år efter tiltrædelsen andrager godt og vel 4,9 milliarder Euro (2004-priser), mens de to landes bidrag til budgettet i samme periode forventes at udgøre 3,6 milliarder.
- Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse nødvendiggør en række tilpasninger på det institutionelle område. Det gælder f.eks. stemmewægte i Rådet, antallet af repræsentanter i Europa-Parlamentet og Kommissionens sammensætning. For så vidt angår Kommissionen, betyder tiltrædelsen, at den Kommission, der skal tiltræde i 2009, vil skulle sammensættes efter nye regler, som Rådet forinden skal beslutte.

De institutionelle tilpasninger giver nogle afledte effekter også for Danmark:

- I Rådet har Danmark i dag 7 stemmer ud af 321. Det ændres til 7 stemmer ud af 345, fordi Bulgarien får 10 og Rumænien 14 stemmer – altså relativt set en lidt mindre vægt af de danske stemmer; sådan må det jo være, når der kommer flere medlemmer.
- Og hvor vi i dag har 14 medlemmer af Europa-Parlamentet, vil vi som konsekvens af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse få et medlem færre, dvs. 13 – men først fra den nye valgperiodes begyndelse i 2009.

Om konsekvenser for Danmark i øvrigt kan jeg fremhæve:

- For erhvervslivet forventes der nye markedsmuligheder og øget eksport. Samtidig kan det ikke udelukkes, at øget konkurrence i det udvidede indre marked kan medføre et øget pres for effektivisering i visse sektorer.
- I forhold til de offentlige finanser forventes øgede skatteindtægter som følge af de positive konsekvenser for erhvervslivet. Og når de tjener flere penge, tjener Danmark også flere penge. Her over for står, at den danske andel af de øgede udgifter på EU's budget ventes at ligge i un-

- derkanten af 1,5 milliarder kroner de første tre år efter tiltrædelsen.
- Der forventes en lettelse af de administrative byrder, herunder øget gennemsigtighed, for såvel erhvervslivet som for enkelte borgere. Det skyldes, at der vil blive fuld liberalisering af handlen med de to lande, og at EU's fælles regelsæt vil træde i stedet for nationale regler på en række områder.
  - Bulgariens og Rumæniens tilnærmelse til EU's miljøstandarder ventes at bidrage til reduktion af grænseoverskridende forurening.
  - Endelig vil jeg fremhæve, at der i tiltrædelsestraktaten for de to lande på en lang række områder er etableret overgangsordninger eller er etableret mulighed for, at vi selv nationalt kan fastlægge overgangsordninger med henblik på at afbøde eventuelle negative konsekvenser. Det gælder f.eks. i forhold til arbejdskraftens frie bevægelighed, som Morten Messerschmidt var inde på, hvor Danmark kan udvide Østaftalen til også at omfatte Bulgarien og Rumænien, hvis vi ønsker det.

Lad mig resumere: EU's udvidelse har været en succes for freden, det politiske samarbejde i Europa, og for økonomien. Det er et godt politisk projekt, som et bredt flertal i Folketinget bakker op om, og det er vi glade for, da skiftende regeringer har arbejdet på det. EU's udvidelse med nye medlemslande har generelt givet fremgang for både nye og gamle EU-lande. Det vil utvivlsomt også gælde Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse. Det er klart, at der fortsat er problemer i de to lande. Dem holdes der fra EU's side nøje øje med, og vi er klar til at gribe ind med konkrete foranstaltninger, hvis det viser sig nødvendigt. Jeg ser ligesom det store flertal i Folketinget frem til at byde Bulgarien og Rumænien velkomne som medlemmer af EU fra nytår, og jeg føler mig overbevist om, at de to landes tiltrædelse vil være til gavn for både Danmark og EU som helhed.

**Morten Messerschmidt** gav udtryk for glæde over, at udenrigsministeren gjorde så meget ud af at understrege de undtagelsesbestemmelser og de begrænsninger i medlemskabet for de to lande, som man havde lagt vægt på fra Kommissionens side. Men han ville gerne have, at udenrigsministeren bekræftede, at hvis man sammenlignede de to landes juridiske muligheder før 2007 og efter 2007, altså når medlemskabet trådte i kraft, så var det helt åbenbart, at mulighederne for befolkningernes frie bevægelighed blev større, at mulighederne for varernes frie bevægelighed blev større, og at alle de negative karakteristika, som også udenrigsministeren havde påpeget, for de to lande,

ville få gode muligheder for at komme ind i de øvrige EU-lande.

Morten Messerschmidt gjorde opmærksom på, at man kunne se, at selv Europol advarede imod den bulgarske mafias muligheder, og at Klaus Jansen, der var udsendt til de to lande under mandat fra Kommissionen, advarede imod korruptionen og mod, at mafiaen styrede store dele af fagbevægelsen og de politiske organisationer, og spurgte, om man så ikke skulle være meget naiv for at tro, at de organisationer ikke ville være i stand til at anvende og misbruge de nye muligheder for at komme ind på nye markeder, som et medlemskab af EU uvægerligt ville føre til.

Morten Messerschmidt nævnte som et eksempel på, hvordan forholdene uddannelsesmæssigt var i Rumænien, at man på universiteterne dér kunne være sikker på at få en god eksamen, hvis man var i stand til at betale 2.000-3.000 euro for den. Han mente, at den umiddelbare godkendelsesprocedure, som eksisterede i EU-landene for eksaminer, ville blive sat voldsomt under pres, når EU indlemmede lande, der havde en så korrupt tilgang til tingene, som der her var tale om.

Morten Messerschmidt spurgte, om det ikke var rigtigt at mulighederne blev større for, at de problemer, der i dag kendetegnede de to lande, ville brede sig til de 25 EU-lande, når de blev medlemmer af EU. Han mente, at uanset hvor mange foranstaltninger man satte i værk ville der blive større mulighed, end der var i dag, for, at de uheldige elementer ville komme ind i EU og at det ville få negative konsekvenser.

**Svend Auken** takkede udenrigsministeren for svaret og sagde, at socialdemokraterne helt delte regeringens glæde over, at dette projekt nu var faldet på plads med alle dets problemer, men også med alle de positive perspektiver, som han ikke ville gentage.

Svend Auken tilføjede, at det var klart, at der var problemer, og at man skulle have taget stilling til, om de to lande skulle være medlemmer fra 1. januar 2007 eller fra 1. januar 2008, om det var bedst at få dem ind i teltet og overvåge dem, eller det var bedst at holde dem uden for teltet. Det var i virkeligheden det, valgte stod mellem, når man skulle vælge, om det skulle være fra 2007 eller fra 2008, sagde Svend Auken. Men ham bekendt havde der i Europaudvalget, da man i sin tid tog stilling til det, ikke været nogen, der modsatte sig, at man traf beslutningen om, at der skulle være den valgmulighed. Derfor var der de to muligheder, 1. januar 2007 eller 1. januar 2008, og vi have fra dansk side syntes, at det var meget fornuftigt at lade vores holdning afhænge af den indstilling, der kom fra Kommissionen, og den var klart, at det skulle være fra 1. januar 2007, men med et arsenal af følgefóranstaltninger. For Morten Messerschmidt havde desværre ret i, at der var problemer, tilføjede Svend Auken, men hans vurdering var, at det momentum, der allerede var i gang,

ville blive forstærket, når de to lande blev medlemmer.

Det, der ville blive det største problem, var den kolossale økonomiske ulighed, der var mellem befolkningerne i Rumænien og Bulgarien og resten af EU, sagde Svend Auken og gjorde opmærksom på, at man fik 30 mio. flere mennesker ind i EU, og at bruttonationalproduktet ville stige med ½ pct., at Danmark havde 5 mio. indbyggere og 1 pct. af bruttonationalproduktet. Han mente, at det sagde et eller andet om, hvor grotesk forskellen var, og det var deres opfattelse, at vi i lighed med, hvad vi havde gjort med andre fattige lande skulle være så positive som muligt.

Med hensyn til det institutionelle var det i øjeblikket sådan, at Rumænien med 22 mio. indbyggere fik ca. halv stemmemængde i forhold til Polen med 35 mio. indbyggere, så man var nødt til i forbindelse med en fremtidig aftale omkring det institutionelle at få bragt rimelighed ind i det. Og Svend Auken spurgte udenrigsministeren, om han var indstillet på engang i foråret, når det passede sig, at tage en diskussion med Europaudvalget om de institutionelle aspekter.

**Niels Helveg Petersen** sagde, at de radikale helt delte udenrigsministerens positive holdning til optagelsen af Bulgarien og Rumænien, og at de hidtidige erfaringer med udvidelser viste, at det førte til både økonomisk og social udvikling i de lande, der kom med i EU, og det var det, de to lande havde brug for. Bulgarien og Rumænien var de to mest fattige lande på det europæiske kontinent, og at de ville få gavn af et medlemskab af EU, viste de tal, man havde fremlagt for deres forhold til EU, de ville være nettomodtagere af økonomisk støtte, og det ville være en hjælp for dem i deres økonomiske og sociale udvikling.

Niels Helveg Petersen sagde, at han syntes, det var klart, at man skulle have den overvågningsmekanisme, man havde for at tage højde for de problemer, der vitterligt var i de to lande både på det retlige område og på indre markedsområdet.

Niels Helveg Petersen spurgte udenrigsministeren, hvordan den politiske situation i Bulgarien og Rumænien var, om udenrigsministeren kunne give en beskrivelse af, de politiske situationer omkring optagelsen i EU i de to lande.

**Rune Lund** gjorde i forlængelse af Svend Aukens indlæg opmærksom på, at det ikke var spørgsmålet, om det blev fra den 1. januar 2007 eller fra den 1. januar 2008, der, hvilket han gik ud fra, at udenrigsministeren nok vidste, var det afgørende for ham, men spørgsmålet, om landene levede op til optagelseskriterierne. Rune Lund gjorde i den forbindelse opmærksom på, at der i Kommissionens rapporter meget, meget klart stod, at de to lande desværre ikke levede op til de kriterier, og at Enhedslistens holdning hele tiden havde

været, at alle lande kunne komme med i EU, hvis de havde lyst, og hvis de levede op til optagelseskriterierne. Der var ikke tvivl om, tilføjede han, at de to lande havde lyst til at komme med i EU, men der var heller ikke tvivl om, at de ikke levede op til optagelseskriterierne, og derfor kunne Enhedslisten ikke støtte, at de to lande blev optaget i EU.

Rune Lund sagde, at der i Folketinget under første behandlingen af L 26 var blevet snakket meget om den fantastiske økonomiske og sociale udvikling, der ville blive i de to lande, når de kom ind i EU. Men de havde ikke fået diskuteret det, han også kunne læse sig til, at der ville opstå en masse problemer på grund af hjerneflugt, flugt af kvalificeret arbejdskraft og veluddannede, og på grund af, at folk fra de rige lande opkøbte jord i de fattige lande, så man kunne frygte, at det også ville ske i de to lande. Rune Lund spurgte, om det var noget, der var med i udenrigsministerens overvejelser, når man snakkede udvidelse.

**Udenrigsministeren** takkede for de gode kommentarer og spørgsmål. Det var gode spørgsmål, Morten Messerschmidt havde rejst, sagde udenrigsministeren og tilføjede, at han gerne ville svare grundigt på dem, fordi de to lande faktisk gjorde en masse for at komme på niveau med de øvrige EU-lande.

Til forbedring af indsatsen mod korruption og organiseret kriminalitet har den nye regering i Bulgarien iværksat følgende initiativer:

- Etablering af et korruptionsinspektorat med direkte referat til premierministeren.
- Ansættelse af en ny, reformvenlig, offentlig chefanklager, vilkårlig fordeling af retssager til dommere, samt rekruttering af dommere i åben konkurrence på grundlag af faglige kvalifikationer.
- Fortsat justering og tilpasning af lovgivning, hvorved højtstående embedsmænd (ca. 6.500) og politiske partier skal indsende erklæring til rigsrevisionen om henholdsvis indkomst/formue og donorer, herunder størrelsen af donationer. Alle ministres private økonomiske forhold gøres tilgængelige på internettet.
- Påbegyndt antikorruptionstræning af 50.000 embedsmænd
- Opstrammet lovgivning vedrørende hvidvaskning af penge.
- Oprettelse af en specialenhed i anklagemyndigheden til styrkelse af bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet

Premierminister Stanishev har for nylig opregnet følgende resultater:

- 15 straffesager mod højtstående personer (minister, viceministre, regionale guvernører, borgmester m.fl.) og 10 straffesager mod embeds-



mænd er indledt.

- 9 parlamentsmedlemmer har fået ophævet deres parlamentariske immunitet. Foreløbig er der rejst tiltale i fire tilfælde.
- 3 ledere af organiserede kriminelle grupper er arresteret for lejermord. Foreløbig er der rejst tiltale ved domstolene.
- Undersøgelser af 52 sager om hvidvaskning af penge er blevet igangsat.
- 15 straffesager for hvidvaskning af penge er påbegyndt.

Så de var altså klare over, at de ikke kunne have så megen korrupsion, og det var derfor, Kommissionen kunne sige, at de havde bevæget sig i den rigtige retning, men de skulle videre, og det gjaldt også for deres retsvæsen, man kunne ikke samarbejde med domstole, der ikke fungerede korrekt.

Der var altså sat alle mulige sikkerhedsforudsætninger op i forhold til, at de bevægede sig i den rigtige retning, sagde udenrigsministeren, og han troede, at et medlemskab af EU, hvor man hele tiden holdt øje med, at deres lovgivning og implementeringen af lovene gik i den rigtige retning, ville være til fordel for den udvikling fremfor at holde dem udenfor.

Det var blevet nævnt, at varernes frie bevægelighed ville blive større, sagde udenrigsministeren og tilføjede, at det håbede han da så sandelig, at den blev, for det var meningen, at de skulle have øget økonomisk volumen, det ville være til gavn for dem og for os.

Vedrørende befolkningens frie bevægelighed var det sådan, at vi havde Østaf-talen.

Udenrigsministeren kom herefter ind på det, Rune Lund have nævnt, at det ville være en fordel for de to lande at komme ind i EU, fordi de ville få større økonomisk kapacitet i kraft af den støtte, de ville få, det ville være en indsprøjtning af betydning, og varernes frie bevægelighed ville også få en gunstig indflydelse på deres økonomi, og højere lønninger ville øge mulighederne for at folk ville blive hjemme, fordi der var større muligheder forbundet med det.

Udenrigsministeren sagde, at alle jo kendte det argument, der var påpeget af Morten Messerschmidt og Rune Lund, at den frie bevægelighed ville gøre, at folk væltede ind over vores grænser, at det var et argument, der var blevet brugt hver eneste gang, der have været tale om en udvidelse af EU. Udenrigsministeren tilføjede, at han huskede, hvordan Danmark tilbage i 1972 havde fået at vide, at vi ville få masser af folk fra Sicilien herop, men at han troede, at det ville være vanskeligt at finde en eneste sicilianer på gaden i dag, medmindre det var en, der havde giftet sig med en heroppe. Der var blevet fremført det samme argument hver gang, der var tale om en udvidelse af EU,

gentog udenrigsministeren, men hver gang havde det vist sig, at der var sket det modsatte. Der var blevet skabt flere arbejdsmuligheder, flere jobs i de nye lande, og det havde gjort, at der var sket det modsatte, og de havde altid sagt det, de nu sagde, gentog udenrigsministeren, men de havde ret i den politiske bekymring, og bekymringen vedrørende mafiaen, og at det var derfor EU var interesseret i at indsatsen på det område skærpedes.

Problemet med eksaminerne fra universiteterne havde udenrigsministeren ikke tidligere hørt om, men hvis det forholdt sig, som Morten Messerschmidt havde sagt, var der en mulighed for, at vi i Danmark og EU kunne sige, at så anerkendte vi ikke eksaminer fra Bulgarien og Rumænien, så skulle det nok holde op, sagde han, da der jo ikke var meget ved at få en eksamen, hvis man ikke kunne bruge den til noget.

Til Niels Helveg Petersen, der havde rejst spørgsmålet om den økonomiske situation i de to lande i forhold til EU, sagde udenrigsministeren, at begge de to lande havde skiftet regeringer under forhandlingsforløbet, og at de nye regeringer arbejdede meget konstruktivt på at gøre landene klar, for de ønskede at blive medlemmer af EU, der var et bredt flertal både i Bulgarien og i Rumænien for at landet skulle være medlem af EU.

Udenrigsministeren sagde, at han var glad for den udtalelse, Rune Lund var kommet med, at landene skulle leve op til optagelseskriterierne, udenrigsministeren synes, at det var fint, at Enhedslisten syntes det. Men, tilføjede udenrigsministeren til Rune Lund, alle kapitlerne var lukkede, det var de blevet i 2004, og det ville sige, at de to lande opfyldte kriterierne, at deres lovgivning var på plads, at det så var implementeringen, det gjaldt, og at de så havde haft nogle år til at få den på plads, fra kapitlerne blev lukket til nu. Og nu så vi så, at det ikke på alle områder var opfyldt i tilstrækkelig grad, derfor lavede vi overgangsordninger, og holdt øje med, at udviklingen gik i den rigtige retning.

Udenrigsministeren sagde, at han var enig i det, Svend Auken havde sagt om den store ulighed, men at den ville blive begrænset af, at der kom et bredere samkvem og en større integration i de lande, og at det ville være bedre for dem at være inde i EU end at stå udenfor, fordi de ville få mere hjælp.

Vedrørende det institutionelle spørgsmål erklærede udenrigsministeren sig også enig med Svend Auken, og sagde, at det var en følge af Nice-traktaten, at han ikke var tilfreds med den, at der heller ikke var andre blandt Nice-traktatens fædre, der var det, og tilføjede, at det kunne Niels Helveg Petersen sige meget mere om end han. Der var truffet en politisk beslutning om fordelingen af stemmerne, den var ikke rimelig, men den var ændret i den forfatnings-traktat, som ikke var vedtaget endnu, og blev den ikke vedtaget, blev man nødt til i 2008 under fransk formandskab at komme med forslag til

at se på de institutionelle ændringer, for det var logisk, at det ikke holdt, at man havde den tilfældige stemmefordeling.

**Morten Messerschmidt** takkede for svarene og sagde, at han af logiske årsager havde lidt svært ved at huske, hvad der skete op til udvidelsen i 1972, men at han gerne ville høre om det, da han var meget interesseret i det. Men det, han havde spurgt om, sagde Morten Messerschmidt, var om det ikke var rigtigt, at de lande nu fik udvidet adgang både for varer og arbejdstagere, og udenrigsministeren havde bekræftet, at det gjorde sig gældende for varer, og det var Morten Messerschmidt rigtigt glad for at have hørt en bekræftelse på. Men så ville Morten Messerschmidt gerne have udenrigsministerens kommentar til, at direktøren for den rumænske fødevarekontrol havde sagt, at op til 20-30 pct. af de virksomheder, som den rumænske fødevarekontrol besøgte, havde uorden i sagerne.

**Svend Auken** sagde, at det var ligesom i Danmark.

**Morten Messerschmidt** spurgte, om udenrigsministeren ikke syntes, at det var betænkeligt at tage lande med, hvis kontrol viste, at forholdene var så ringe, og at deres fødevarestandard var så lav. En del af kapitlerne, en del af udtalelserne i rapporten handlede netop om det, og de sagde, at problemer intet sted var værre end lige på det område.

I forhold til den personlige bevægelsesfrihed erklærede Morten Messerschmidt sig enig i, at det selvfølgelig var godt, at man havde kunnet anholde tre mafiafyre, men han mente, at det ville have været endnu mere værd, hvis man ikke havde anholdt nogen, fordi der ikke var nogen. Det var da godt, man havde anholdt dem, der var der, tilføjede han, men spurgte, om det ikke for udenrigsministeren indikerede, at de kunne være et symbol på, at man måske fik vanskeligheder, da man risikerede at de flyttede til de 25 EU-lande, når de fik den udvidede frie bevægelighed. Morten Messerschmidt ville gerne høre, om udenrigsministeren syntes, det var tilfredsstillende, at man havde anholdt tre personer med tilknytning til mafiaen, som var rejst sigtelse imod, når Klaus Jansen, som havde været udsendt af Kommissionen, havde påpeget, at der siden 2001 var begået 100-150 mord af mafiaen.

Morten Messerschmidt sagde, at han gerne ville have udenrigsministeren til at bekræfte, at både rumænerne og bulgarerne fik mulighed for uden videre at opholde sig i hele EU i 6 måneder for at søge arbejde uafhængigt af Østtalen, at det var en del af Traktaten, som den lå, og som ikke var undtaget af rapporten.

**Udenrigsministeren** sagde, at man godt vidste det med fødevarekontrollen, og at EU Kommissionen ville sikre, at fødevarer der ikke opfyldte kravene og fødevarer, der var fremstillet i virksomheder, der ikke opfyldte kravene i de to lande, ikke måtte sælges til andre EU-lande. Kommissionen

kunne træffe beslutningen uden først at have fået udtalelser i den stående komité for fødevarekontrol og dyresundhed, og Kommissionen ville prioritere det, sagde udenrigsministeren. Derfor troede han ikke, at Morten Messerschmidt behøvede at frygte det, og at det også var præciseret, at de ting skulle være på plads, før produkter fra de dyr - levende eller slagtede -overhovedet kunne befinde sig på EU's jord, og at det da også ville være katastrofalt, hvis vi ikke havde styr på det.

For så vidt angik borgerne i de to lande var det da klart, sagde udenrigsministeren, at de, når de blev medlemmer af EU, ligesom alle andre borgere i EU kunne komme ind i EU. Vi kunne da ikke sige, at Bulgarien og Rumænien blev medlemmer af EU, men at deres borgere ikke kunne komme ind i det øvrige EU. For dem som for alle andre gjaldt 6 måneders reglen.

Morten Messerschmidt havde ret i, at den mafiavirksomhed, der foregik i Bulgarien og Rumænien, var fuldstændigt uacceptabel, sagde udenrigsministeren. Morten Messerschmidt havde nævnt et tal fra 2001 til i dag, det, udenrigsministeren havde nævnt, var den forbedring, der var sket, og han havde understreget, at det ikke var sådan, at de ikke selv var interesserede i at få det bragt i orden, at det var de, og at de nu i samarbejdet med EU ville kunne få styrke til det.

**Rune Lund** sagde, at udenrigsministeren og han havde forskellige opfattelser af, hvornår kriterierne var opfyldt, f.eks. demokrati og retstilstand, men at det var, hvad det var. Rune Lund var stor tilhænger af demokrati og retstilstand, og måske var det dér problemet lå. De havde nok også forskellige vurderinger af dette, at europæiske kapitalister gik ind i det fattige område og købte jorden op, tilføjede han.

Men det, der havde fået ham til at bede om ordet, var, sagde Rune Lund, bemærkningen om den frie bevægelse over grænserne. Og han gjorde opmærksom på, at Enhedslisten aldrig havde benyttet sig af det argument om, at andre folk ville komme ind i andre lande, det var for EL noget, de havde ret til. Men Enhedslistens bekymring gik på, at de lande ville blive ramt af mangel på arbejdskraft, og at det kunne gå ud over dem økonomisk. Enhedslisten havde en betydeligt mere liberal indstilling til, at folk skulle kunne bevæge sig frit over grænserne, end regeringen havde, tilføjede Rune Lund.

**Morten Messerschmidt** takkede for svarene og sagde, at han ikke ville bruge meget mere af udenrigsministerens tid, men blot stille ganske få spørgsmål.

Morten Messerschmidt takkede for anerkendelsen af, at der blev en 6 måneders regel for dem til at søger arbejde i, men ville gerne vide, om udenrigsministeren troede, at den mafia, som havde ret gode forretningsforbindelser i Bulgarien og Rumænien, ville være ligeglade med mulighederne for at

bruge fremskridtet til at søge arbejde rundt omkring i de rigeste lande i verden, bare fordi man i 6 måneder ikke kunne finde arbejde. Havde udenrigsministeren den opfattelse, eller troede han, at de organiserede, dybt kriminelle ville være i stand til at misbruge de ordninger, man nu var rede til at give dem, det spørgsmål ville Morten Messerschmidt gerne have svar på. Mente udenrigsministeren, at den voldsomme internationale organiserede kriminalitet, som fandtes i de to lande, ikke skulle have fantasi til at misbruge reglerne om den fri bevægelighed under påskud af at søge arbejde i de 25 nuværende EU-lande, skulle de virkelig ikke have den fantasi, når man så, hvor fantasifuldt de havde udøvet deres virke i Rumænien og Bulgarien i mange år, spurgte han.

Når udenrigsministeren var enig i alle de negative konsekvenser, og Morten Messerschmidt var enige i, at man gjorde noget, men at de begge tilsyneladende var enige om, at man ikke gjorde nok, hvorfor så ikke udnytte mulighederne for at udskyde optagelsesforhandlingerne til 2008, så spurgte Morten Messerschmidt. Det var en del af den aftale, som udenrigsministerens egen regering var gået med til at forhandle, hvorfor skulle det gå så hastigt, når udenrigsministeren og han var enige i, at det hverken for så vidt angik det indre marked eller den internationale kriminalitet ikke var godt nok.

**Formanden** sagde, inden hun gav ordet til udenrigsministeren for at han kunne svare, at udenrigsministeren blev den sidste taler under samrådet, idet Europaudvalget ville komme tilbage til emnet mange gange, og at Folketinget havde et lovforslag om det i behandling.

**Udenrigsministeren** bekræftede at det pågældende forslag lå til anden behandling, og at der derfor igen ville komme debat om det.

Udenrigsministeren sagde, at Morten Messerschmidt begik en fejl, at det var meget sjældent, det skete, men at han var meget glad for at kunne rette den.

Den aftale, der var indgået, gik på, at Bulgarien og Rumænien skulle optages som medlemmer af EU fra 1. januar 2007, medmindre Kommissionen sagde, at det skulle være fra 1. januar 2008, og så ville Rådet kunne beslutte at sige til Kommissionen, om det ikke skulle være fra 1. januar 2007. Hvis Kommissionen gik ind for en optagelse fra 1. januar 2007, var det besluttet, og så gjaldt det automatisk, medmindre vi ikke underskrev traktaten og ratificerede den. Den kunne vi godt sige nej til, men den mulighed, at de så blev medlemmer fra 1. januar 2008, forelå ikke, for så ville de slet ikke blive medlem.

Kun hvis Kommissionen havde sagt, at det skulle være fra 1. januar 2008, havde vi kunnet sige, at vi ikke var enige med Kommissionen i det, og at vi fastholdt, at det skulle være fra 1. januar 2007. Men man kunne selvføl-

gelig stemme imod, at de blev medlemmer, gentog udenrigsministeren, og så kunne man foreslå, at de blev medlemmer fra 1. januar 2008, men så var det en ny proces, tilføjede han.

Udenrigsministeren understregede, at man ikke havde gjort overgangsreglerne færdige, men at forhandlingerne om dem nærmede sig, og at de så ville skulle vedtages. Derfor var udenrigsministeren enig i, at når de danske regler om østaf-talen gjaldt for Rumænien og Bulgarien, kunne han få svar på sine spørgsmål.

Vedrørende kriminalitet og 6 måneders reglen mindede udenrigsministeren om, at der nu blev gjort en helt god indsats for at bekæmpe kriminalitet og for at øge grænsekontrolforanstaltningerne.

På spørgsmålet om grænsekontrollen var god nok i dag, og om det, der i øvrigt blev gjort, var godt nok, svarede udenrigsministeren, at det var Kommissionens vurdering, at det var godt nok, men at den havde forbehold, og at den derfor havde indstillet landene til optagelsen, der skulle finde sted den 1. januar 2007, med de overgangsordninger på det retslige og kriminelle område, som udenrigsministeren havde påpeget.

På foranledning af, at Rune Lund havde sagt, at han og udenrigsministeren havde forskellige opfattelser af demokrati, sagde udenrigsministeren, at det var godt at erkende det, og at Rune Lund ikke havde sagt, at Rumænien ikke havde demokrati, for det troede udenrigsministeren ikke, at han mente.

**Rune Lund** gjorde opmærksom på, at der var en klar adskillelse mellem overhovedet ikke at udøve demokrati og at kræve forfatningsændringer. Rune Lund tilføjede, at det var let at se, at Rumænien ikke var et diktatur, og at det, han havde sagt, var, at der var nogle problemer, og det troede han også, at udenrigsministeren var enig i.

## **Punkt 2. Rådsmøde nr. 2755+2756 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006**

**Dagsordenspunkterne 1-6, 15, 17 og 18 forelægges af udenrigsministeren**  
**Dagsordenspunkterne 7-14 og 16 forelægges af udviklingsministeren**

**Udenrigsministeren:** Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Vedr. de udviklingsrelaterede dagsordenpunkter redegør udviklingsministeren herfor.

Alle punkterne er til orientering.

### **1. Udvidelsen**

KOM (2006) 0549

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Info-note (05) I 73 (Kommissionens vurdering af Bulgarien og Rumæniens optagelse)

KOM (2006) 0549 – bilag 1 (Kommissionens monitoreringsrapport)

**Udenrigsministeren:** Dette emne har vi allerede haft lejlighed til at drøfte indgående i forbindelse med samrådet om Bulgariens og Rumæniens optagelse i EU, så jeg vil undlade at omtale det her.

### **2. Sudan**

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1810 (senest behandlet i EUU 13/9-06)

**Udenrigsministeren:** Under drøftelsen af Sudan ventes Dafur at stå i fokus. Den humanitære situation er overordentlig kritisk, og en FN-overtagelse af AU's mission i området møder fortsat modstand fra Sudans regering.

Sudans regering har accepteret en forlængelse af den nuværende styrke, AMIS, i Dafur til udgangen af året.

Fra dansk side vil vi tale for, at EU i tæt dialog med den Afrikanske Union, FN og andre med indflydelse på Sudans regering holder presset på Sudans regering for at sikre, at FN kan tage over. I den mellemliggende periode må EU fortsat yde støtte til Dafur, i form af nødhjælp og støtte til AU's mission. Vi vil endvidere bakke op om EU's arbejde med at få de forskellige parter i Sudan tilbage på rette spor i fredsprocessen.

**Svend Auken** sagde, at han blev chokeret, når der kom melding om, at situationen var forværret. I betragtning af, hvor rædselsfuld den hidtil havde været, var det frygteligt, sagde han og spurgte, om der slet ikke var nogen mulighed for, at EU indsatsen kunne fortsætte i Dafur. Beslutningen lå i Sikkerhedsrådet, hvor man havde et hierarki, men havde EU alt i alt ikke mulighed for at presse det til at acceptere, at der kom FN-styrker ind i Dafur, spurgte Svend Auken.

**Jens Hald Madsen** roste regeringen for at fastholde det pres, der skulle være i forhold til Sudan og også i forhold til de andre regioner. Han syntes, at regeringen havde vist en meget fast og utvetydig holdning omkring det område.

**Udenrigsministeren** mindede om, at det var et åbent møde, og tilføjede, at han var meget glad for det nye system med åbne møder i Europaudvalget, men at det medførte, at han ikke kunne besvare spørgsmål til forhandlingssituationen i Sikkerhedsrådet. Udenrigsministeren tilføjede, at det ville være fuldstændigt absurd, hvis han svarede detaljeret på det spørgsmål, der var stillet om den.

Udenrigsministeren mindede igen om, at det var et åbent møde, og sagde, at det, han ville sige, var, at han selv personligt var i gang med at gøre, hvad han kunne, for at det skulle lykkes både at få de humanitære organisationer til at arbejde uhindret nu, og at få Sudans regering til at acceptere at FN kan tage over fra 1. januar 2007.

### 3. Zimbabwe

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 6)

**Udenrigsministeren** omtalte ikke dette punkt.

### 4. Det vestlige Balkan

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 8)

**Udenrigsministeren** omtalte ikke dette punkt.

### 5. Mellemøsten

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1811 (senest behandlet i EUU 13/9-06)

**Udenrigsministeren** omtalte ikke dette punkt.



**Svend Auken** sagde, at han havde bemærket, at udenrigsministeren ikke havde omtalt dette punkt, men at han gerne så, at udenrigsministeren, hvis han havde mulighed for det, sagde et par ord om Gaza og den forfærdelige situation dér, og også et par ord om, hvad man i givet fald kunne gøre fra EU's side.

**Udenrigsministeren** sagde, at det desværre forholdt sig sådan, at kassen var tom, det havde været indgående drøftet under ministermødet, og det, man så fra dansk, fransk og spansk side, var, at vi ønskede at få en aftale i stand om, at EU-landene selv gav den hjælp. Og det, de tre lande foreslog, var, at man gav den bilateralt, men det gik for trægt, og det var det, man skulle drøfte på det kommende møde. Udenrigsministeren sagde, at han havde regnet med, at pengene kunne udbetales til Abbas kort efter, vi havde lagt de penge, vi havde lovet, men de andre lande havde ikke givet de penge, de havde lovet. Vi betalte altid, hvad vi lovede, men det var der andre lande, der ikke gjorde, sagde udenrigsministeren og tilføjede, at han syntes, det var helt forkert, og at vi måtte støtte Abbas. De havde haft møde med ham og var klare over, at hvis han kom tomhændet hjem, ville man sige, at der kunne han se, hvordan situationen i EU var. Der skulle være forskel på, hvad Abbas opnåede, og hvad Hamas opnåede, sagde udenrigsministeren, og understregede, at han ville gøre, hvad han kunne, for at få hjælpen fremrykket.

**Morten Messerschmidt** sagde, at han i forhold til den nye bilaterale gaveregn, som skulle falde ned over Palæstina og Gaza, som udenrigsministeren havde været inde på, gerne ville høre, om udenrigsministeren og EU havde sikret sig, at den samme garanti, som gjorde sig gældende for den midlertidige bistand til Gaza, også gjorde sig gældende her, så de penge ikke gik til Hamas.

**Udenrigsministeren** sagde, at han var fuldstændigt enig med Morten Messerschmidt, og at det var derfor, det - desværre tog tid, men det var bl.a. for at undgå, at Morten Messerschmidt skulle sige, at pengene ikke blev brugt til Hamas.

## 6. Iran

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1814 (senest behandlet i EUU 13/9-06)

**Udenrigsministeren:** På rådsmødet forventes en drøftelse vedrørende det iranske atomprogram. Som offentligt erklæret er P5-landene og Tyskland enige om, at sagen nu bør genoptages i Sikkerhedsrådet. Det skyldes manglende iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets krav om fuldstændig og verificerbar iransk suspension af de iranske uranberigelsesaktiviteter.

Målsætningen er fortsat en fuldstændig og verificerbar iransk efterle-

velse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser, herunder opnåelse af garanti for det iranske atomprograms udelukkende civile karakter. Danmark, EU samt USA, Kina og Rusland er fortsat åbne over for en forhandlingsløsning i overensstemmelse med disse målsætninger. Men den manglende iranske efterlevelse af kravene indeholdt i Sikkerhedsrådsresolution 1696 indebærer, at Sikkerhedsrådet nu må forventes at påbegynde drøftelse af yderligere tiltag på baggrund af FN-Pagtens artikel 41, som vedrører sanktioner.

**Helle Sjelle** spurgte, om der kunne forventes gennemført sanktioner over for Iran, hvilken type af sanktioner der i givet fald ville blive tale om, og om man arbejdede på det lige nu.

Helle Sjelle sagde, at hun havde forstået, at der havde været diskussion om, hvorvidt den berigede uran skulle bruges til civile formål..

**Svend Auken** sagde, at det var et civilt program.

**Helle Sjelle** gentog, at der havde været diskussion om, om den kunne anvendes til civile formål eller ikke, og tilføjede, at hun ikke vidste, om udenrigsministeren kunne give et svar på det.

**Udenrigsministeren** sagde, for så vidt angik spørgsmålet om sanktioner sagde udenrigsministeren, at det var sådan, at Irans program var et civilt program, men at IAEA frygtede, det kunne bruges til militære formål. Vores politik havde hele tiden været, at vi stolede på de rapporter, der kom fra IAEA, og når de ikke var tilfredse, var vi ikke tilfredse, derfor var der indledt forhandlinger direkte mellem Solana og Iran, og der var gennemført et antal møder med Iran, men da Iran ikke ville acceptere en suspension af iranske uranberigelsesaktiviteter, var der mellem EU-trioen, Kina, Rusland og USA opnået enighed om, at sagen skulle genoptages i Sikkerhedsrådet.

## 7. Handel og udvikling

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 15)

**Udviklingsministeren:** Danmark har spillet en aktiv rolle i forhandlingerne om handel og udvikling både i WTO og indenfor EU.

Vores udgangspunkt er, at alle forhandlingsparter vil tabe ved et endeligt sammenbrud af Doha-runden. Det gælder ikke mindst de fattigste udviklingslande, der har brug for handel som en motor for vækst.

Det er regeringens håb, at drøftelserne i Rådet vil kunne sende et vigtigt signal om, at EU fortsat har et stærkt fokus på udviklingslandenes handelsvilkår. Og at EU har vilje til at sætte handling bag ordene - blandt andet gennem øget udviklingsbistand til handelsområdet.

Til orientering kan jeg oplyse, at de danske holdninger efterhånden har i betydeligt omfang været retningsgivende under drøftelserne i EU.

Det gælder ikke mindst i forhold til en bekræftelse af EU's tilsagn om øget handelsrelateret bistand. Et tilsagn der - vel at mærke - ikke blev betinget af opnåelse af fremskridt under Doha-runden.

Herudover har vi presset på for understregning af betydningen af integration af ligestilling i handelsrelateret bistand. Og vi har arbejdet for en fleksibel samordning af EU's handelsrelaterede bistand - under fuld respekt for den eksisterende kompetencefordeling.

Fra dansk side har vi allerede taget skridt til at øge den handelsrelaterede bistand.

I regeringens nye udviklingspolitiske prioriteter for 2007-2011 har vi således afsat nye midler til den integrerede ramme for handelsrelateret bistand. Fra næste år vil vi fordoble vores støtte og give ca. 30 mio. kr. om året - forudsat at den nye ramme er på plads.

**Svend Auken** sagde, at det var et gammelt løfte fra Uruguayrunden, at EU skulle give den form for bistand, og at han syntes, at det var rigtigt, at man ikke kædede de 2 mia. euro sammen med Doha-rundens videre forløb, fordi det var en bistand, man ydede under alle omstændigheder.

**Jens Hald Madsen** sagde, at han ikke vidste, om det spørgsmål, han ville rejse, lå uden for området, men at det, der vel var egentlig også var interessant, var det, der foregik mellem landene. Det, der havde været problemet, var faktisk de meget høje toldsatser mellem udviklingslandene, fordi det egentlig havde gjort det økonomisk svært for dem at samhandle. Der var en måde, man kunne gøre det nemmere på, nemlig ved at få lavere toldsatser, de høje toldsatser var faktisk utroligt nedbrydende eller ødelæggende for, at man kunne få en bedre samhandel, sagde Jens Hald Madsen og spurgte, om det var et tema, der ville komme op.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hun ikke havde kunnet høre det, men at det kunne være, at udviklingsministeren havde sagt det, at det klart var Danmarks holdning, at man ikke ønskede bilaterale handelsaftaler mellem de rige land og andre lande, eller at man kørte over på den kurs, der hed, at vi understøttede direkte eller indirekte, at der blev bilaterale aftaler. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun spurgte, fordi man risikerede at få undergravet WTO, som faktisk i øjeblikket var blokeret på grund af USA og EU.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om det var Danmarks helt klare holdning, at man ikke skulle undergrave WTO gennem nye bilaterale aftaler.

**Charlotte Antonsen** sagde, at det var utroligt vigtigt, at de internatio-

nale handelsaftaler blev suppleret af aftaler mellem EU og nogle større grupper af lande, så man dermed i langt højere grad ville kunne bidrage til en bedre udvikling. Derfor ville hun gerne vide, om udviklingsministeren kunne fortælle lidt om konkrete erfaringer på det område.

Det, man kunne se, når man så sig om i verden, var, at man alle steder var ved at falde over benene på hinanden for at indgå handelsaftaler, sagde Charlotte Antonsen. Hun spurgte, hvad man i EU var parat til at gøre på dette punkt, og tilføjede, at hun mente, at det var vigtigt, at EU ikke blev løbet over ende.

**Udenrigsministeren** sagde, at Danmark ønskede WTO som basis.

**Udviklingsministeren** takkede for de anerkendende ord fra Svend Auken og tilføjede, at hun også selv syntes, at det havde fundet en meget god og fin løsning.

Til Anne Grete Holmsgaard sagde udviklingsministeren, at hun vedrørende spørgsmålet om de bilaterale aftaler måtte henvise til det, udenrigsministeren lige havde svaret.

Dette her drejede sig direkte om handelsrelateret bistand, det ville sige den bistand, som Kommissionen og medlemslandene ydede, og dér var udviklingsministeren fuldstændigt enig i det, Jens Hald Madsen havde været inde på, at det var vigtigt at have fokus på de handelsrelationer, der var mellem de fattige lande indbyrdes. Udviklingsministeren tilføjede, at hun var meget interesseret i, at vores handelsrelaterede bistand kunne bidrage til, at handel mellem udviklingslandene indbyrdes blev gjort nemmere.

**Morten Messerschmidt** sagde, at det var rigtigt, som det var nævnt, at særligt i forlængelse af Doha-runden var der kommet tendenser til rundt om i verden at fokusere på bilaterale aftaler. Man så en række af WTO-landene forsøgte at indgå aftaler på bilateralt niveau, sagde Morten Messerschmidt og tilføjede, at han var fuldstændigt enig med Charlotte Antonsen i, at sådanne aftaler ville kunne bidrage til en bedre udvikling, men han ville gerne høre, om regeringen var enig i, at det kunne være en risiko, at EU bare sad og sov, mens alle andre lande i WTO forsøgte at lave bilaterale aftaler.

Morten Messerschmidt sagde, at han gerne ville have, at regeringen sagde noget om, at det var vigtigt, at man var med, så EU ikke bare sad med høj moral og kritiserede bilaterale aftaler, mens alle de andre i WTO-kredsen lavede bilaterale aftaler. Han mente, at vi dog måtte have en interesse i at være med.

**Udenrigsministeren** sagde, at det ikke var korrekt, at EU og USA blokerede WTO, EU havde bevæget sig og havde sagt, at de ville bevæge sig yderligere, men Brasilien og Indien havde ikke villet være med. Danmark var klar til at bevæge sig også fra den danske position i overensstemmelse med

vedtagelsen i Folketinget, men vi havde også sagt, at så måtte vi have bevægelse i andre områder.

Det var fuldstændigt rigtigt, at der blev indgået bilaterale aftaler i hele verden i øjeblikket, og kom WTO ikke tilbage, var det slut, sagde udenrigsministeren. USA var i gang med at lave mange bilaterale aftaler, og det var klart, at EU ikke måtte sove, og det måtte Danmark heller ikke. Der havde været et pressemøde forleden, hvor Danmark havde erklæret, at vi byggede ovenpå WTO, tilføjede han.

Udenrigshandelsministrene kunne ikke sove i time, de skulle søndag, hvor alle andre kunne sove, sidde og tale om, hvilke bilaterale samarbejdsaftaler, der blev indgået, fordi de var nødt til at se i øjnene, at der blev indgået bilaterale samarbejdsaftaler. Så Morten Messerschmidt havde helt ret, sagde udenrigsministeren, han kunne bekræfte bekymringen, men han kunne altså ikke bekræfte, at de sov. Når Morten Messerschmidt kunne sove søndag, arbejdede de videre, tilføjede udenrigsministeren.

**Udviklingsministeren** sagde, at det aldrig havde været sådan, at det havde været en forudsætning for at kunne yde handelsrelateret bistand, at WTO's Doha-runde blev afsluttet. Man havde givet handelsrelateret bistand også forinden, og den handelsrelaterede bistand var udviklingsbistand, som var målrettet til at gøre det nemmere at samhandle.

Den handelsrelaterede bistand, som man havde fokuseret på i relation til WTO-forhandlingerne, handlede om kompetenceopbygning i ulandene. Eksempelvis havde den i Tanzania bidraget til, at der blev etableret en domstol, der kunne afgøre tvister i forbindelse med handel. Den handelsrelaterede bistand havde til formål at gøre det nemmere for de fattige lande at blive en del af det globale verdensmarked, sagde udviklingsministeren.

## 8. Finansielt instrument for udviklingssamarbejde

KOM (2004) 0629, Dok. 13412/06 + COR I

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

KOM (2004) 0629 – bilag 1 (grundnotat af 4/11-04)

**Udviklingsministeren:** Der synes nu at være mulighed for, at der kan opnås politisk enighed om teksten til en fælles holdning til det finansielle instrument om udviklingssamarbejde. En tekst, der er godt udviklingsmæssigt orienteret.

Endelig vedtagelse i Rådet kan først finde sted, når der foreligger tekster på alle de officielle sprog, men formandskabet har foreslået en hurtig vedtagelse. Derefter vil den fælles holdning kunne fremsendes til Europa-Parlamentet med henblik på fælles beslutningstagen. Med opsplitningen af det instrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde, som Europa-

Parlamentet forkastede, i tre instrumenter, er Parlamentet imødekommet.

Regeringen lægger vægt på forenkling af de eksisterende finansielle instrumenter og er samtidig især tilfreds med opsplitningen i de særlige instrumenter for udviklingssamarbejde og for bistand til arbejdet med menneskerettigheder og demokrati.

Regeringen er derfor indstillet på at medvirke til vedtagelse af en fælles holdning om det foreslåede finansielle instrument for udviklingssamarbejde.

**Rune Lund** sagde, at han kunne forstå, at der i det, der have ligget, var kommet mindre ændringer, som havde ført det i en mere udviklingspositiv retning. Men Rune Lund mente, at de høringssvar, der var kommet, var meget kritiske, bl.a. havde Røde Kors pointeret, at det var problematisk, at der ikke længere var nogen reference til menneskerettighederne.

Den danske EU-NGO platform havde givet udtryk for, at man finder det meget problematisk, at der er ét instrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde, sagde Rune Lund og tilføjede, at han ikke vidste, hvilket udkast de refererede til.

Og Mellemfolkeligt Samvirke, som havde drøftet forslagene med partnere i netværket Eurostep, havde givet udtryk for, at hovedproblemerne var, at der ikke længere ville være en identificerbar EU udviklingspolitik, sagde Rune Lund.

Han syntes, at det var en rimeligt heftig kritik, og spurgte, hvordan udviklingsministeren forholdt sig til de høringssvar.

**Helle Sjelle** sagde, at hun syntes, at det ville være meget godt at vide, hvad ideen var med hensyn til fattigdomsbekæmpelsen, uanset hvilken måde man skruede tingene sammen på.

Helle Sjelle tilføjede, at hun også havde bemærket de svar, der var kommet fra NGO'erne.

**Udviklingsministeren** gjorde opmærksom på, at høringssvarene fra EU-NGO-platformen var indsendte til det oprindelige forslag, og at de hende bekendt var tilfredse med den løsning, der var kommet.

Det var blevet nævnt i Mellemfolkeligt Samvirkes høringssvar, at der overhovedet ikke var en identificerbar EU udviklingspolitik, sagde udviklingsministeren, men der var rent faktisk vedtaget en fælles politik sidste år. Det, dette her drejede sig om, var imidlertid et finansielt instrument for udviklingssamarbejdet, og det lå selvfølgelig i forlængelse af politikpapiret fra sidste år, som var det fælles dokument med retningslinjer for den europæiske udviklingspolitik, sagde udviklingsministeren.

## **9. (Evt.) Finansielt instrument for bistand til menneskerettigheder og demokrati**

KOM (2006) 0354, KOM (2004) 0626

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 21)

KOM (2004) 0626 – bilag 1 (grundnotat af 4/11-04)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

## **10. Orienteringsdebat om effektivisering af udviklingssamarbejdet herunder komplementaritet**

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 24)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

## **11. God regeringsførelse**

KOM (2006) 0421

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 27)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

## **12. Orienteringsdebat om sikring af en udviklingspositiv sammenhæng mellem EU's forskellige politikker**

EU's forskellige politikker

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1043 (behandlet i EUU 7/4-06)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

## **13. EU's strategi for Afrika**

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 33)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1250 (senest behandlet i EUU 11/5-06)

**Udviklingsministeren:** På baggrund af en rapport fra Kommissionen og Rådssekretariatet vil opfølgningen på EU's Afrika-strategi fra december 2005 blive drøftet. En evaluering af opfølgningen vil finde sted på Det Europæiske Råd i december 2006.

EU forbereder for indeværende i samarbejde med den Afrikanske Union en matrix, som giver et overblik over igangsatte tiltag i opfølgning af strategien. Et eksempel på et sådant tiltag er genopfyldningen af EU's fredsfacilitet for Afrika. Herudover forberedes en fælles EU-Afrika strategi (baseret på

EU's strategi), som forventes godkendt på det kommende EU-Afrika topmøde.

Danmark støtter et tæt samarbejde mellem AU og EU med henblik på at sikre fortsat fremdrift i opfølgningen af EU's Afrika-strategi.

**Helle Sjelle** sagde, at hun selvfølgelig syntes, det var positivt, at man nu havde fået en Afrika-strategi, og at hun bare ville høre, hvad det var for problemstillinger man skulle drøfte gennemførelsen af i Afrika-strategien, om der var ting, man eventuelt kunne forestille sig var problematiske, om det var noget, man vidste noget om på indeværende tidspunkt.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hendes spørgsmål egentlig gik på energien, for sådan som hun huskede det, var interessen for den meget svækket, og også meget svækket i Afrika-strategien, og hun spurgte, om Danmark ville arbejde systematisk for, at energien blev opprioriteret.

Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at de alle havde kunnet høre, at statsministeren i åbningsdebatten i Folketinget havde haft energi på som det første punkt, og at alle vidste, at energiforsyningen i Afrika var fuldstændigt afgørende, men hvis man skulle lave en miljø- eller bistandspolitik for øjeblikket, var en af de vigtigste eller måske den vigtigste kilde til energi i Afrika træ.

**Charlotte Antonsen** spurgte, hvordan dette forslag harmonerede med det store initiativ, der lige var taget fra dansk side i forhold til Afrika, om det var to ting i forlængelse af hinanden, eller om det var noget, vi skulle være opmærksomme på.

**Udviklingsministeren** sagde som svar på Helle Sjelles spørgsmål om, hvad der var af udestående problemer i forbindelse med selve Afrika-strategien, at hendes vurdering var, at det mest afgørende med hensyn til selve håndteringen af Afrika-strategien ville være at følge meget nøje, hvorledes Kommissionens evne var til at kombinere aktiviteter finansieret af forskellige budgetter.

Udviklingsministeren bekræftede over for Charlotte Antonsen, at Afrika-strategien lå i fin forlængelse af det, som man havde drøftet i Folketinget, og fremfor alt i fin forlængelse af regeringens egen Afrika-strategi.

For så vidt angik effektiviseringen af bistanden, var det klart, at dér pressede vi fra dansk side meget, meget kraftigt på for at sikre, at koordineringen af udviklingsbistanden skete på landeniveau, sagde udviklingsministeren. Og det var meget vigtigt og afgørende for os, at modtagerlandene sikredes medejerskab af de forskellige ting, vi var med til at finansierer i forbindelse med udviklingsbistanden. På den måde var det meget fint i tråd med det, vi prioriterede, tilføjede hun.

På foranledning af spørgsmålet vedrørende energien sagde ud-



viklingsministeren, at for hende var der ikke tvivl om, at det, at vi fokuserede på energi generelt i hele EU, også ville slå igennem i udviklingssamarbejdet, og at de selvfølgelig fulgte Kommissionens arbejde meget tæt. Udviklingsministeren gjorde opmærksom på, at Kommissionen havde flere medarbejdere fra Udenrigsministeriet, som var ansat på dette område, således at de havde gode kontakter til at sikre, at det også afspejledes i udviklingsdagsordenen.

#### **14. Årsberetning 2006 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2005**

KOM (2006) 0326

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 35)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

#### **15. Menneskerettigheder – Udkast til EU årsrapport**

*A-punkt*

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 37)

**Udenrigsministeren** omtale ikke dette punkt.

#### **16. Revisionsrettens rapport om miljøaspekterne i EU's udviklingsbistand**

*A-punkt*

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 1 (samlenotat side 38)

**Udviklingsministeren** omtalte ikke dette punkt.

#### **17. Georgien**

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

**Udenrigsministeren** omtalte ikke dette punkt.

#### **18. Nordkorea**

Rådsmøde 2755+2756 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

**Udenrigsministeren:** Nordkorea er med kort varsel kommet på dagsordenen efter Nordkoreas testsprængning.

Regeringen vil tilslutte sig rådskonklusioner, som fordømmer Nordkoreas atomprøvesprængning og opfordrer til, at landet vender tilbage til Sekspartsforhandlingerne.

Regeringen kan også tilslutte sig understregningen af EU's vilje til at

implementere en kommende resolution fra FN's Sikkerhedsråd om Nordkorea.

**Svend Auken** sagde, at socialdemokraterne fuldstændigt støttede regeringens holding, og at han bare ville høre, om der var nye oplysninger om, hvorvidt der rent faktisk var tale om atomprøvesprængninger eller noget der kunne ligne det, eller der ikke var det, så man i virkeligheden deltog i et mediestunt.

**Niels Helveg Petersen** sagde, at der stadig var uvished om, hvorvidt der var tale om en atomprøvesprængning eller i ej, og at han ikke forlangte, at udenrigsministeren skulle kunne svar på det, da der vist ikke var noget, der kunne gøre det med sikkerhed.

Men Niels Helveg Petersen kunne tænke sig at høre udenrigsministerens vurdering af, hvilken type sanktioner der kunne komme på tale over for Nordkorea, og at udenrigsministeren løftede sløret for, hvilke overvejelser der var hos Mandelson og blandt udenrigsministrene, hvilke typer sanktioner der kunne komme på tale. Hvis de blev effektive, ville de samtidig kunne bidrage til presset på Iran for at forhindre Iran i at lave atomoprustning, sagde Niels Helveg Petersen. Han tilføjede, at han var bange for, at iranerne følte sig tilskyndet til det af det, der skete omkring Nordkorea, og at han gerne ville høre udenrigsministerens vurdering af det.

**Helle Sjelle** sagde, at hendes spørgsmål lå i forlængelse af det, Niels Helveg Petersen og Rune Lund havde været inde på.

Helle Sjelle spurgte, om der kunne forventes gennemført sanktioner over for Nordkorea, og hvilken type af sanktioner der i givet fald ville blive tale om.

**Jens Hald Madsen** mente, at det vigtige i spørgsmålet, om Nordkorea havde foretaget atomprøvesprængninger, var, at Nordkorea var kommet med en udtalelse om, at det havde de, fordi det var det, der var forskellen på de udsagn Nordkorea tidligere var kommet med, og som havde været tvetydige. Så det var den nye udtalelse, man skulle agere ud fra, tilføjede Jens Hald Madsen.

**Udenrigsministeren** mindede Europaudvalget om, at det var et åbent møde, og tilføjede, at han var glad for det, men at det gjorde, at han ikke kunne svare på spørgsmål vedrørende forhandlingssituationen i Sikkerhedsrådet. Det ville derfor være helt absurd, hvis han svarede detaljeret på de spørgsmål, der var stillet, det var en følge af det nye system, tilføjede han.

Vedrørende Nordkorea erklærede udenrigsministeren sig fuldstændigt enig i det, flere havde været inde på, at det kunne være at, det kun var 500 kg

trotyl, de havde sprængt.

Men udenrigsministeren mente, at der var to ting, man skulle hæfte sig ved, for det første, at russerne sagde, at det var atomprøvesprængninger, der havde fundet sted, og for det andet, at nordkoreanerne selv havde rost sig meget af det. Og udenrigsministeren mente, at det ville være temmelig hasarderet ikke at tage dem på ordet, ellers måtte de vise, at det ikke var atomprøvesprængninger, sagde han. Udenrigsministeren syntes, at når de legede med ilden, måtte de få sanktioner, eller også sige, at det var en spøg.

Det ville også være forkert signal at sende over for Iran ikke at tage Nordkoreas udtalelser alvorligt, sagde udenrigsministeren, for han var enig i den usikkerhed der forelå dér, og han mente ikke, at man kunne agere som om, det ikke var alvor.

De sanktioner, der var spurgt til, ville udenrigsminister ikke diskutere i detaljer, men blot sige, at det ville blive målrettede sanktioner, og at der ikke ville blive tale om sanktioner over for civilbefolkningen osv.

**Morten Messerschmidt** spurgte, om Europaudvalget kunne få et skriftligt svar på, om der var forskel mellem den amerikanske diplomatiske indsats over for Nordkorea og den europæiske, de to helt formelle skridt, der var taget af de to superministre, hvis man kunne kalde dem sådan, i nyere tid. Han syntes, det ville være særdeles interessant, at se forskellene i de diplomatiske skridt, man havde valgt at tage.

Morten Messerschmidt tilføjede, at han gerne ville høre udenrigsministerens holdning til Japans skridt over for Nordkorea, om det var et rigtigt skridt, eller om det var for drastisk eller for vagt.

**Udenrigsministeren** mente ikke, at der var forskel på USA's og EU's politik, men at det kunne være, at de historiske eksperter kunne hjælpe ham, han havde ikke gravet i det, men det kunne man jo gøre, sagde han til Morten Messerschmidt.

Vedrørende de skridt Japan ville tage over for Nordkorea sagde udenrigsministeren, at man havde siddet til sent aftenen før og forhandlet i Sikkerhedsrådet, og at han derfor egentlig meget nødt ville sige, hvor han stod før dagen efter.

## 19. Eventuelt

**Udenrigsministeren** sagde, at det var blevet Muhammad Yunus, som havde gjort en stor indsats for at bekæmpe fattigdom i Bangladesh, der havde fået Nobels Fredspris.

### **Punkt 3. Dansk energipolitisk indspil til EU**

#### **Forelæggelse ved finansministeren og transport- og energiministeren**

**Finansministeren:** Det er statsministerens og den øvrige regerings ønske, at Danmark skal være med til at sætte dagsordenen på energiområdet i Europa. Vi gør det ved at komme med et efter regeringens opfattelse meget ambitiøst EU-indspil.

Det, regeringen har lagt frem fra dansk side, er lagt frem i bred forståelse i Folketinget. Det tager afsæt i, at man ikke må kunne sige, at det, man stiller op, er urealistisk, selv om der er meget store forskelle på, hvad de forskellige lande har af love på energiområdet, og det, vi har i Danmark. De 24 andre må ikke kunne og kan ikke sige, at vi nu kommer med et eller andet urealistisk forslag, for det er det niveau, vi har i Danmark i dag eller har sat os som mål, der er inden for rækkevidde. Det er den balancegang, der har været afgørende for det, regeringen har lagt på bordet i dag.

Regeringen har sørget for ikke at passere den grænse, som ville gøre vores indspil svagt, at det kom til at fremstå som et urealistisk udspil, man ikke kunne arbejde med.

Partierne kunne have flere ønsker om, at man kunne gøre endnu mere, men det er logik, at regeringen er nødt til at sige, at vi har den grænse, og at det er det, der tjener os alle bedst. Det ambitionsniveau er det maksimale, men samtidig kan det tages alvorligt.

Jeg håber, at det er en fælles interesse for os alle sammen i at få et højere ambitionsniveau for EU under ét, og at Fællesskabet vil føle, at det kan lade sig gøre, for det kan lade sig gøre i Danmark. I dette her ligger også et ønske om, at de store planer, vi har, i sig selv giver større autoritet om vores plan i DER, tilføjede finansministeren.

**Formanden** gjorde opmærksom på, at Europaudvalget havde fået et bilag 13 med det udspil, regeringen var kommet med.

**Transport- og energiministeren:** Energi er i dag øverst på EU's dagsorden. Da Danmark er et foregangsland på energiområdet, finder regeringen det særlig vigtigt, at Danmark sender et stærkt og ambitiøst bud på EU's kommende energipolitik.

Indspillet, som omfatter en aftaletekst med et bilag med en række supplerende konkrete danske forslag til EU's fremtidige energipolitik, er ambi-

tiøst og kan på flere punkter medvirke til at sætte en ny dagsorden.

...men realistisk givet landenes forskellige forudsætninger

Samtidig er det realistisk i forhold til, at EU-landene har meget forskellige forudsætninger. Landene har desuden valgt forskellige energimix, og en lang række lande har i dag en meget begrænset andel af vedvarende energi. Det skyldes ikke kun en manglende indsats, men er også en konsekvens af, at landene har meget forskellige naturgivne vedvarende ressourcer.

EU-indspillet indeholder en lang række konkrete initiativer. Jeg vil fremhæve de vigtigste:

#### Bindende energi-sparemålsætning

For det første foreslår vi, at EU fastsætter en bindende energisparemålsætning på 1,15 pct. årligt inklusive transport for EU som helhed og for de enkelte lande frem til 2017.

Medlemslandene skal i nationale energihandlingsplaner redegøre for, hvordan den samlede energisparemålsætning ventes fordelt på de enkelte sektorer.

Forslaget skal ses i lyset af, at den nuværende målsætning er på 1 pct. om året og alene er vejledende. En bindende målsætning på 1,15 pct. vil således stille en række EU-lande over for en væsentlig udfordring.

Det foreslås også at EU gennemfører ambitiøse aftaler med bilindustrien om forpligtende minimumskrav til nye person- og varebilers energieffektivitet – det vil sige længere på literen.

På energibesparelsesområdet foreslås endvidere en længere række konkrete tiltag vedrørende produkter, bygninger og transport, som skal medvirke til at indfri de overordnede målsætninger. Det drejer sig fx om minimumsnormer for energieffektiviteten for en række produkter heriblandt hvidevarer, motorer, pumper etc. og skærpede krav til bygningers energiforbrug.

For det andet foreslår vi, at EU fastsætter en målsætning om, at 15 pct. af energiforbruget i hele EU skal komme fra vedvarende energikilder i 2015 og 20-25 % i 2025 afhængig af den teknologiske udvikling. Danmark vil også her foretrække, at der er tale om en bindende målsætning. Men vi er realistiske i forhold til, at det kan vise sig vanskelig at opnå opbakning til dette.

Målsætningen skal ses i lyset af, at den nuværende EU-gennemsnit er på ca. 6 pct. En målsætning på 15 pct. i 2015 er således meget ambitiøs i en EU-sammenhæng.

For det tredje ønsker vi en fortsat styrkelse og udbygning af det indre

marked for el og gas. For at sikre det foreslår vi bl.a. en udbygning af reglerne om det indre marked, og at Kommissionen fremlægger en plan for udbygningen af el- og gasnettene i EU. Det mest ambitiøse blandt forslagene er et forslag om, at der sker en ejermæssig adskillelse mellem de nuværende net og de konkurrenceudsatte aktiviteter, sådan som vi har gjort det i Danmark med etableringen af Energinet.dk.

Desuden foreslås det i indspillet, at Kommissionen udarbejder et oplæg til en handlingsplan for udbygning af havvindmølleparker i EU-havområder og en tilhørende plan for udbygning af el-infrastruktur. Der foreslås også oprettet en europæisk tilsynsmyndighed med beføjelser, der understøtter en effektiv grænseoverskridende handel med el og gas.

Endelig for det fjerde foreslås det i EU-indspillet, at der sker en målrettet forskningsindsats, som kan medvirke til at udvikle nye og renere energiformer. Der bør ske en fordobling af midlerne til forskning og udvikling af vedvarende energi og energieffektiviseringer.

Det er regeringens overbevisning, at det danske EU-indspil vil kunne give Danmark en central placering i de løbende forhandlinger om EU's energipolitik og vil kunne medvirke til, at udviklingen i EU for alvor går i den rigtige retning.

**Svend Auken** sagde, at det for ham var historisk, det var første gang, Danmark nogen sinde var kommet med et samlet udspil på energipolitik. Som man huskede, havde hans parti - og han troede også andre partier - i foråret ønsket, at man skulle revitalisere EU-samarbejdet gennem konkrete udspil til, hvad man kunne gøre på en række områder.

De havde ønsker om udspil på mange områder, på flere områder på én gang, men han var enig med regeringen om, at hvis man skulle starten den proces, som han virkelig var glad for, at man startede, var energi det oplagte område af de grunde, transportministeren havde nævnt, og i lyset også af den forhandlingssituation, der var i EU, hvor man vidste, efter at Grønbogen var kommet, at der skulle rejses diskussion på det kommende topmøde, men også på topmøderne i foråret, hvor man skulle konkludere forhandlingerne af dette felt. Så det var det helt rigtige tidspunkt at komme med sit indspil på et for EU og os alle sammen helt afgørende sted.

Svend Auken tilføjede, at han vel forstod, at statsministeren ikke kunne være i Europaudvalget i det indeværende møde, men at det også sagde noget om betydningen af dette udspil, at det var statsministeren, der lagde det frem, og at socialdemokraterne syntes, det var meget taktisk og godt, at man gjorde det.

Det andet, som var historisk, var selvfølgelig, at det var den nuværende regering, der lagde det frem, forstået på den måde, at dette her var et totalt brud med den hidtidige danske energipolitik, sagde Svend Auken. Der taltes her om bindende mål, og der taltes om bindende mål både i forhold til vedvarende energi og energibesparelser.

Man havde mange gange hørt historien om den glæde, der lå i én omvendt i forhold til alle de frelste, så den ville han skåne forsamlingen for i denne omgang, sagde Svend Auken. Men han ville lige minde om, at det var klart, at socialdemokraterne havde store forventninger i lyset af dette paradigmeskift, når der til efteråret skulle være forhandlinger om den lange strategi på området. Man kunne selvfølgelig ikke foreslå andre nogle modeller og ikke selv leve op til dem, men det ville man komme tilbage til.

Svend Auken syntes også, det var rigtigt at fremhæve, at Danmark havde været foregangsland her, og at vi bl.a. havde haft en afkobling af vækst i energiforbruget til vækst i økonomien og udbygning af vedvarende energi, det var ting, der kunne fremhæves for at gøre hele projektet mere realistisk. Og det kunne man passende gøre opmærksom på i et følgebrev eller i statsministerens kommenterende bemærkninger, tilføjede han.

I selve udspillet hæftede Svend Auken sig ved, at der var bindende energisparemål. Det betød faktisk, så vidt han kunne vurdere det, at man nærmede sig det, der havde været ønsket i mange år, at der kom en afkobling, en reel afkobling fra vækst i økonomien og vækst i energiforbruget, at det steg 1,15 pct. ville i hvert fald betyde, at man i høj grad nærmede sig den situation, at det var det, vi havde nået i Danmark. Det næste skridt måtte så være, at der kom et fald i energiforbruget, men det man her talte om, var et væsentligt skridt retning af afkobling, gentog han.

Det var vigtige mål, og der henvistes også i bidraget meget præcist til de minimumskrav, der skulle opfyldes, sagde Svend Auken og tilføjede, at der for ham ikke var tvivl om, at udviklingen på dette felt ville gøre, at EU ville sakke agterud, hvis det ikke skete.

Når Svend Auken så på den vedvarende energi, var der i forhold til vores viden brug for 15-20-25 pct., og i øjeblikket taltes der om en 3,5-4-dobling i løbet af de næsten 19 år, og en 3,5-4-dobling af andelen var her efter hans mening et flot mål. Men han sagde samtidig, at det ville være urealistisk ikke at have bindende mål. Hvis ikke der kom bindende mål på dette felt, skete der ikke noget. Vi havde for 10 år siden lavet et mål om en fordobling af EU's vedvarende energi, der på det tidspunkt var faldende, og den var stadig væk faldende, sagde Svend Auken, så hvis ikke man lavede bindende mål, skete der ikke noget. Derfor stod der, at Danmark foretrak bindende mål – det var meget, meget vigtigt, og det var også vigtigt, at det var 25 pct., det var reali-

stisk afhængigt af den teknologiske udvikling, der blev lagt frem her, tilføjede han.

Svend Auken syntes også, at der for så vidt angik udbygningen af nettene var meget vigtige mål - da investeringerne på dette område var gået i stå - både for mulighederne for udbygning af vedvarende energi, men også for at få et indre marked. Det havde ikke alene betydning på det generelle plan, men man havde også i det regionale samarbejde brug for en regional udbygning.

Svend Auken sagde, at han også syntes, at det var utroligt spændende, at man i processen undervejs havde lyttet til oppositionens ønske om - det var ikke nogen hemmelighed, at det var Anne Grete Holmsgaards idé - at man tog en handlingsplan for havmiljøpolitikken ind i billedet. Vi havde tre have i EU, som var velegnede til en fælles planlægning på dette felt.

Spørgsmålet om fordelingen af forskningsmidlerne og en energieffektivisering allerede i forbindelse med revisionen af budgetpolitikken, syntes Svend Auken også var flotte fokusområder.

Svend Auken sagde, at han troede, at det var meget vigtigt i forbindelse med de ordninger, der skulle tilpasses markedet, at man opererede med bindende mål, fordi det, hvis man ikke havde bindende mål, var meget vanskeligt at lave disse markedsbaserede ordninger. Og så var det nødvendigt, at man også havde Kommissionens undersøgelser af måden, man kunne sikre udbygningen af vedvarende energi på, det skulle man bare være opmærksom på, tilføjede han.

Svend Aukens afsluttende bemærkninger var, at socialdemokraterne synes, at dette her var et meget fint eksempel på et fremadrettet og fremsynet udspil, og at de i hvert fald kunne give det deres fulde tilslutning og meget gerne ville følge op på det.

Folketinget havde tidligere givet et meget lødigt bidrag i forbindelse med svaret på Grønbogen, som var blevet vedtaget enstemmigt, sagde Svend Auken, og så vidt han kunne se, var der meget stor overensstemmelse mellem dette her og det, Danmark indstillede i Grønbogen. Den vigtigste forskel var, at her lagde man op til bindende mål - og endda meget ambitiøse bindende mål - og det syntes han kun var en forbedring. Så kunne man altid finde hår i suppen, ting, man kunne have ønsket sig anderledes, bedre og sådan noget, sagde han. Men dette her var virkelig historisk for dansk EU-politik, danske energipolitik, sagde Svend Auken og tilføjede, at det ville han gerne kvittere for og sige, at han syntes, det var en flot indsats.

**Formanden** sagde, at der skulle være retfærdighed, og at hun ikke ville pålægge de følgende talere taletidsbegrænsning, for alle skulle have lov til at udtrykke sig, også selv om deres indlæg måtte handle om ros for oplægget og om, at man var enig i alt det, der stod i det.



**Martin Lidegaard** sagde, at de fra radikal side glædede sig meget over, at regeringen nu kom med et udspil til EU med bindende målsætninger, som var endnu et ambitiøst initiativ, der pegede fremad, og at de ønskede statsministeren held og lykke med at få fremmet de tanker, som var fremherskende i papiret.

Martin Lidegaard troede, at Lone Dybkjær havde nævnt, at det var Danmarks eget eksempel, der gennem formuleringen af disse tanker og udførelsen af dem havde vist, at det kunne lade sig gøre i Danmark at have flot økonomisk vækst fra 1970'erne til i dag uden at øge energiforbruget. Det var det bedste eksempel på, at det kunne lade sig gøre, og det var oven i købet rentabelt, vi sparede midler, når vi sparede energi, tilføjede han.

Martin Lidegaard sagde, at det ikke skulle være nogen hemmelighed, at der var dele af oplægget, de radikale ville have lavet anderledes, at han kunne tænke sig at høre transport- og energiministeren begrundelse for, at man ikke var landet dér. Men, tilføjede Martin Lidegaard, han anerkendte papiret som værende et meget stort skridt i den rigtige retning, så det også kunne få deres opbakning i EU.

Der var to ting, Martin Lidegaard eksplicit understregede, ligesom alle Folketingets partier havde gjort i høringssvaret til Kommissionen vedrørende Grønbogen (KOM(2005)0505-bilag 1), at der i hvert fald i EU-sammenhæng var modsætninger i forhold til den energispareplan, der lå. Alle vidste, at det var utroligt svært at vide, om man ramte rigtigt i forhold til at nå en begrænsning samtidig med større vækst, og at de derfor syntes, det havde været fint at få understøttet, at det var det, der var målet.

De delte heller ikke helt socialdemokraternes begejstring over målsætningen, fordi Europa-Parlamentet havde spillet ud med 20 pct. til 2020, og hvis vi skulle være et ambitiøst foregangsland, syntes Martin Lidegaard ikke, vi kunne lægge os på mindre end det, Parlamentet sagde. Derfor var han ked af, at vi lagde op til, at vi skulle have en stigningstakt frem til 2015, som var på 15 pct. om året, og en mindre stigningstakt i perioden 2015-2025. Det kunne han ikke se logikken i, han så gerne, at man sagde 25 pct. frem til 2020.

Endelig stod Martin Lidegaard uforstående overfor, at det skulle være afhængigt af den teknologiske udvikling. Han syntes egentlig, at det ville være bedre, at der var fastsat politik bindende målsætninger, det mente han, at vi var nødt til af mange grunde, forsyningssikkerhedsmæssige osv., og hvis man ikke kunne nå dem, måtte det, om han så måtte sige, være transport- og energiministeren, der definerede, hvad der var mest effektivt, hvordan man hurtigst muligt og bedst nåede de politiske mål. Det var den mekanisme, de gerne så gennemsyre papiret. Derfor mente Martin Lidegaard, at logikken vel måtte være, at det var de fastsatte mål, der pressede den teknologiske udvikling

frem, og ikke omvendt, at det var den teknologiske udvikling, der pressede de politiske mål frem. Det kunne han tænke sig, hvis en eller flere af ministrene ville kommentere på.

Med disse bemærkninger ønskede de radikale statsministeren alt muligt held og lykke til at komme igennem med papiret, den dag, det skete, ville være en lykkelig dag, sagde Martin Lidegaard.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hun gerne ville starte med at sige, at hun var glad for, at regeringen nu var blevet ramt af den globale opvarmning eller måske den lokale og var begyndt at tø op på sin noget frosne stilling på dette område. Med at sige det, sagde hun også, at der var sket fremskridt i forhold til den frosne situation forud. Det anerkendte hun, og hun syntes, at det var godt. Men der var ikke sket nok, sagde Anne Grete Holmsgaard og henviste til, at finansministeren i sin indledning havde sagt flere ting, at vi skulle være ambitiøse, det var vigtigt, og at det ikke måtte blive urealistisk, fordi vi så ville blive ramt af kritik, hvor man kunne sige, ha-ha. Man ville sikkert sige det lidt mere høfligt i diplomatsprog, men på dansk sagde vi ha-ha, tilføjede hun

Finansministeren havde også sagt, at det ville være godt med opbakning, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at hun ville starte med energibesparelserne.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun selvfølgelig var glad for, at der var fremgang, men at de havde besluttet det en gang tidligere. Man havde sidste sommer i Europaudvalget besluttet, da transport- og energiministeren skulle til Bruxelles, at Danmark måtte kæmpe for bindende mål. Nu stod der 1,15 pct., men der manglede det, som Anne Grete Holmsgaard syntes var meget vigtigt, nemlig at man skulle have et fald i energiforbruget, og det ville Danmark ikke blive irttesat for at sige, for der stod faktisk i den danske energispareplan, der var blevet lavet i 2005, at energiforbruget skulle falde frem til 2013, så dér blev man næppe ramt af, at der kunne peges fingre ad en.

Anne Grete Holmsgaard opfordrede kraftigt til, at det blev skrevet ind papiret af følgende årsager:

At EU selv sagde, at man, hvis udviklingen fortsatte uændret, forventede en vækst i CO<sub>2</sub> udslippet i EU på 18 pct. frem til 2030, målt i forhold til 1990. Der blev i dette papir henvist til, og det syntes Anne Grete Holmsgaard var rigtig godt, beslutningen om at holde sig under de 2 grader celsius global opvarmning. I det samme papir lå forårstopmødets beslutning fra 2005, som var truffet af stats- og regeringscheferne, om, at man skulle nedbringe CO<sub>2</sub>-udslippet et sted mellem 15 og 30 pct. inden 2020, sagde Anne Grete Holmsgaard. Hun tilføjede, at hun troede, at alle kunne se, at kurven skulle brydes, at det alle steder skulle køre den anden vej, det lå på plus18, og man skulle

ned på 15 minus i 2020. Det var meget, meget vigtigt at sige klat, at der skulle være et fald i energiforbruget, det var virkelig vigtigt at få sagt det. Det var virkelig at sætte dagsordenen, og vi kunne gøre det med stor seriøsitet, fordi vi selv havde gjort det, understregede Anne Grete Holmsgaard og sagde, at det var en meget kraftig opfordring til, at det rent faktisk skete.

Anne Grete Holmsgaard henviste herefter til, at regeringen i juni måned i sit grundnotat til Europaudvalget havde sagt, at energieffektivitet havde topprioritet.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun så kom til transporten, hvor der dels i hovedpapiret i udspillet, dels i bilaget stod, at vi ønskede en direkte regulering, der sikrede mere transport pr. liter. Hun syntes, at det var vigtigt, at det, som man også tidligere havde sagt, blev forpligtende standarder og ikke bare en aftale, men at man vedtog dette her som forpligtende standarder, og det ville hun gerne have en bekræftelse på.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun var meget ked af, at der ikke i dette her stod den eftersætning, som man i Europaudvalget og i Energiudvalget havde besluttet enstemmigt, nemlig: ”basert på bedst tilgængelig teknologi”. Hun mente, at det burde være rimeligt enkelt at skiver den ind, for der var så bred opbakning til det, som man overhovedet kunne få i dette folketing, nemlig opbakning fra alle partier.

Vedrørende vedvarende energi erkendte Anne Grete Holmsgaard, at det var høje mål, dog ikke højere mål, end dem, der stod i bilaget fra DER i foråret. Det var faktisk det samme, men her var det bindende mål, og det syntes hun, var godt, her var vi kommet et skridt videre, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at det var hun meget glad for. Men hun ville meget opfordre til, at den sidste del af sætningen blev ændret, fordi den kunne bruges til at gøre os lidt til grin. Det gik ikke at sige, at målet skulle være mindst 20 pct. og op til 25 pct. afhængigt af den teknologiske udvikling. For det første argument var, at man ikke kunne have et stop på en eller anden procent frem til 2015, hvor vi sagde, at det skulle være bindende, og at det bagefter ikke behøvede at gå så stærkt. Det var meget let at gøre Danmark til grin på den baggrund, sagde Anne Grete Holmsgaard, og det syntes hun ikke ville være særligt hensigtsmæssigt.

Man kunne vælge at sige 20 pct. til 2020, det kunne være én måde at komme ud af det på, og hun frarådede, at man gjorde det afhængigt af den teknologiske udvikling, for alle var enige i, at det ikke var den teknologiske udvikling, der manglede, men at der manglede politisk mod og politisk vilje, og at det var sådan, at området blev presset frem af den teknologiske udvikling.

Anne Grete Holmsgaard takkede for, at det med transportmiljøpolitik-

ken var kommet ind i papiret, det syntes hun var vigtigt. Som det stod der nu, var der i dag ingen mennesker, der rigtigt forstod ud det over dem, der var meget, meget inde i dette her, sagde Anne Grete Holmsgaard, og hun ville gerne have bekræftet, at når der stod 100 g CO<sub>2</sub> pr. km i 2020, var det baseret på anvendelsen af benzinbiler. Hun sagde, at grunden til, at hun spurgte, var, at der var forskel på benzindrevne biler og dieseldrevne biler, og at tallet skulle være lavere for de dieseldrevne, da de var mere effektive.

Anne Grete Holmsgaard sluttede med at komme med en anmodning om at få foretaget en vurdering af - hvis man sagde, at dette papir med de forbedringer, hun håbede der kom ind undervejs, lå til grund for EU's samlede energimål - hvor langt man så ville kunne nå i forhold til den beslutning, der var blevet truffet på forårstopmødet i 2005, om at holde sig under en stigning på 2 graders celsius og at få en reduktion af CO<sub>2</sub> udslippet på 15-30 pct. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun syntes, det var en vigtig analyse, og hun bad om at den blev lavet to gange, dels at man bad regeringen lave en sådan analyse uden, at det behøvede at være det store videnskabelige analysearbejde, der blev sat i værk, dels at man bad EU om at lave den, og at de så fik dem forelagt så de kunne få svarene i Europaudvalget.

**Per Clausen** sagde, at han gik ud fra, at udgangspunktet i forhold til dette udspil til EU var, at vi ønskede at blive uafhængige af fossilt brændstof, og at det var det, man forsøgte at holde det konkrete udspil op på.

Per Clausen sagde, at det selvfølgelig var klart, at man kunne gøre sig både tekniske, økonomiske og politiske overvejelser over, hvordan man nåede det mål hurtigst muligt, at han nok mente, at man gjorde klogt i ikke at sammenstille dem alt for meget, men at han ville komme tilbage til det.

Det første spørgsmål, Per Clausen stillede, var et, andre også havde været inde på, det var, hvorfor man ikke havde formuleret sine synspunkter omkring energien på en måde, så man sagde, at det handlede om at reducere forbruget. Han mente, at det med forslaget her fortsat ville stige. Det kunne man så være uenig i, tilføjede han, men det var afgørende, hvilken målsætning man havde, om man havde en målsætning om et væsentligt lavere energiforbrug, eller man havde en målsætning om, at energiforbruget skulle vokse mindre, end det gjorde, hvis vi ikke gjorde noget.

Det andet spørgsmål, Per Clausen stillede vedrørte transportområdet. Som han havde forstået det, skulle man lave en aftale med bilindustrien om, at der skulle laves bindende målsætninger, og bindende normer, og hans spørgsmål var så: Hvad hvis det ikke kunne lade sig gøre at lave den aftale med bilindustrien? Var der så tale om, at den danske regering fremlagde mere end et oplæg til forhandling, spurgte Per Clausen og tilføjede, at det var lidt vigtigt, når vi endte med at forsøge på at få det igennem.

Per Clausen sagde, at han ikke havde noget imod, at man lavede en aftale med bilindustrien, bare det blev en aftale, som havde de rigtige præmisser. Men hvis man ikke kunne komme igennem med en sådan aftale, måtte man springe den over og lave reglerne direkte, tilføjede han.

Per Clausen spurgte, hvordan det lige var med den bindende målsætning om 20-25 pct. med en henvisning til, hvor det var teknologisk muligt. Var det ikke sådan, spurgte han videre, at politiske flertal traf beslutning med udgangspunkt i en vurdering af, at det teknologisk set kunne lade sig gøre.

Per Clausen spurgte også om man, hvis man havde det udgangspunkt, at det afhang af, om det var teknologisk muligt, troede, at det virkede lige så inspirerende og igangsættende, som hvis man havde det udgangspunkt, at det skulle være en bindende målsætning.

Per Clausen sagde, at han syntes, der var to problemer i forbindelse med bindende mål. Det ene var de 20-25 pct., det andet var, ”at Danmark foretrak”. Han troede faktisk, det var en formulering, man brugte, når man vidste, at det kom man ingen vegne med, og det var han bekymret for. Derfor synes han, man skulle finde en formulering, der sagde, at Danmark ønskede bindende mål, men han var klar over, at Danmark ikke kunne diktere de øvrige EU-lande, hvordan det skulle være.

Vedrørende markedstilpasning og hvordan man brugte markedet, kunne Per Clausen tænke sig at vide, om det med udgangspunkt i de erfaringer, vi havde i Nordeuropa og Danmark omkring energipriser, ikke var sådan, at det kunne lyde som en kritik af den opfattelse, man havde i mange EU-lande, når man sagde, at bare man fik liberaliseret den sektor, var man gået et meget langt skridt i retning af vedvarende energi og varetagelse af forsyningssikkerheden. Det, syntes han, at man skulle overveje. Per Clausen sagde, at Europaudvalget havde været aktiv med hensyn til at analysere kritikken af markedstilpasning. Hvis man tog udgangspunkt i og snakkede om de initiativer, der var taget, var det typisk, at man konsekvent valgte den mest bureaukratiske metode.

Med disse ord ville Per Clausen ikke påstå, at Enhedslisten ikke kunne ende med at synes, at regeringens papir var tilfredsstillende, de havde to gange i år været med i forhandlingerne i Energiudvalget og i Europaudvalget, og nu var der så sendt et papir frem, som ikke var udtryk for Enhedslistens principper, men som indeholdt klare forbedringer, så han ville ikke afvise, at de ville gøre det, det afhang af de svar, der kom, tilføjede Per Clausen.

**Lars Christian Lilleholt** sagde, at han delte Svend Aukens begejstring over regeringens energipolitik, fordi der virkelig var et utroligt visionært og utroligt ambitiøst perspektiv i det udspil, der var kommet.

Specielt syntes Lars Christian Lilleholt, at målsætningen om, at 20-25

pct. af energiforbruget i 2025 skal komme fra vedvarende energi, var en rigtig flot målsætning. Vi var i dag i Danmark i den situation, at 16 pct., af energiforbruget kommer fra vedvarende energi, sagde han, mens tallene fra EU-landene var markant lavere, der var de helt nede på, at 2-3 pct. af energiforbruget kom fra vedvarende energi. Det skulle man gøre noget ved, og derfor var den målsætning rigtig, sagde Lars Christian Lilleholt. Men han ville gerne høre transport- og energiministerens vurdering af, hvordan det udspil ville blive modtaget af transport- og energiministerens kolleger i EU, hvordan deres opfattelse ville være. Ville udspillet blive opfattet som et ambitiøs og visionært oplæg ikke mindst for så vidt angik målsætningen vedrørende vedvarende energi, spurgte han.

Lars Christian Lilleholt syntes også, at Danmark for så vidt angik energibesparelser og energieffektivitet lå i front, og her kom med en flot målsætning for landene i EU. Danmark havde været i stand til fra 1970'erne at nedsætte sit energiforbrug til trods for vækst i økonomi og beskæftigelse, derfor var det utroligt vigtigt, at vi satte ind på de målsætninger, vi var kommet til EU med, sagde han.

Lars Christian Lilleholt nævnte indsatsen omkring forskning og udvikling på energiområdet, hvor Danmark havde investeret nok så mange millioner, og sagde, at det var en satsning internationalt ikke mindst i EU, der ville være afgørende for, at vi kom til at stå længere fremme med hensyn til forskning og udvikling af ny teknologi.

Lars Christens Lilleholt nævnte også spørgsmålet omkring konkret sikring af transmission og sagde, at det var afgørende, at vi fik det indre marked for energi til at fungere bedre ved at lægge vægt på at udvikle nettet, for det krævede, at energi kunne flyde mere uhindret i EU.

Fra venstre var der fuld opbakning til dette indspil, sagde Jens Christian Lilleholt og gav udtryk for glæde over at kunne høre, at der i Folketinget var bred opbakning til det. Det var de fuldt tilfredse med, det gav statsministeren alle muligheder for at føre en ambitiøs energipolitik, tilføjede han.

**Helle Sjelle** sagde, at hun ikke ville gentage alle de ting, der var sagt, men ville fatte sig i korthed.

Der skulle ikke være nogen tvivl om, at de konservative var meget opmærksomme af, at vi i Danmark havde en klar profil, også og ikke mindst når talte miljøpolitik og energipolitik. Derfor syntes de, at det var positivt, at regeringen var i stand til ikke bare at komme med et udspil på energiområdet, men at komme med et udspil, som var ambitiøst og havde mange gode elementer i sig, ikke mindst den bindende målsætning, som de oprindeligt havde støttet. Og de håbede naturligvis også, der ville være bred tilslutning til det i Folketinget.

Helle Sjelle syntes, at det ville være interessant at vide, om regeringen forventede, at dette udspil ville være det mest ambitiøse, der blev lagt frem i EU, eller man forventede, at andre lande ville gå endnu længere, end man gik fra dansk side. Hun syntes, at det gerne skulle være sådan, at Danmark fortsat var i front i EU i denne forbindelse.

**Morten Messerschmidt** sagde, at det havde været spændende at kunne følge processen omkring tilblivelsen af dette stykke papir, og at han ikke ville undlade at sige, at han ikke ville forsøge at skjule en vis misundelse, når Svend Auken kunne sidde og finde positive elementer i det, som Anne Grete Holmsgaard havde fået skubbet ind ud over det, han selv havde fået ind. Morten Messerschmidt sagde, at han derfor glædede sig til at høre, hvilke dele regeringen selv ville tage æren for, da der ikke var ret meget tilbage, og at han ville starte med at udtrykke en vis forundring over den proces, der havde været. Det kunne ikke være helt ukendt, at Dansk Folkeparti havde spillet en meget konstruktiv rolle i forhold til grønbogen om energipolitik, og derfor havde de ventet noget mere, sagde han. Men han havde forstået, at der var en konstruktiv tilgang til dette her, og det ville han selvfølgelig gerne have lov til at kvittere for.

Morten Messerschmidt sagde, at han havde nogle kommentarer til udspillet, som han ville bede transport- og energiministeren svare på.

Morten Messerschmidt erklærede sig fuldstændigt enig i nødvendigheden af, at man fra hele den vestlige verden forsøgte at gøre sig mere uafhængig af det olieproducerende Mellemøsten. Det var klart, der var en sådan enorm sikkerhedspolitisk interesse i, at vi ikke havde en meget ustabil del af verden som afgørende determinant for vores energiudvikling. Og i forhold til Ruslandspolitikken sagde Morten Messerschmidt, at det var et klart fornuftigt element, at man også i EU havde en fælles koordinering af indsatsområderne. Det handlede så om, hvordan man gjorde det, sagde Morten Messerschmidt, og det håbede han så, at man kunne få en gedigen snak om.

Morten Messerschmidt syntes også, det var fint, at statsministeren ville være den, der tog teten. Det lå fuldstændigt i den danske tradition og den danske politik, at vi på dette område måtte gå foran, særligt fordi vi havde fantastiske resultater på lang sigt på de generelle energiområder. Så det syntes han var helt oplagt. Og Morten Messerschmidt glædede sig til at høre en uddybning af nogle af detaljerne, bl.a. om hvordan man konkret forestillede sig lovgivningen udformet i de minimumsnormer, man ønskede at opstille for bilindustrien. Det syntes han blev interessant.

Skulle Morten Messerschmidt spørge om noget konkret, skulle det være, sagde han, om han kunne få en bekræftelse på, at der ikke var nogen bindende metode for at nå de afgørende målsætninger, man satte op, men at lan-

dene selv måtte finde den for dem mest hensigtsmæssige måde at gøre det på.

Hvis man så på energipolitikken og energisituationen rundt om i EU, var noget af det, der var det største problem, som han så det internt i EU, at man ikke havde overblik over, hvilke energilagere der var, eller hvilke ressourcer man havde at gøre godt med, hverken på langt eller kort sigt. Det gjorde planlægningen vanskeligt, sagde Morten Messerschmidt, og derfor ville han gerne høre, hvilke overvejelser transport- og energiministeren havde gjort sig for at få en sådan kortlægning igennem. Han mente, at energiagenturet måtte spille en rolle i den sammenhæng.

Morten Messerschmidt sagde, at da han stod relativt frit her, kunne han nemt - uden at det var henvendt specielt til Anne Grete Holmsgaard, der havde været inde på klimaet og den globale fidusopvarming - vedrørende den 2 grader stigning sige, at han syntes det ville være interessant at høre, hvad den skulle være i forhold til. Hvis Morten Messerschmidt henvendte sig i sin bank og der fik at vide, at han skulle reducere sit budget med 10 pct., var det nødvendigt for ham at vide, hvad det samlede budget var, og sådan mente han også, at det måtte være, hvis man satte 2 grader ind, som det stigningen måtte udgøre. Derfor var det efter hans opfattelse relevant at vide, i forhold til hvad, hvad udgangspunktet var, og det håbede han, at transport- og energiministeren kunne give ham svar på.

**Finansministeren** sagde til Anne Grete Holmsgaard, der havde talt om, at regeringen nu var ved at blive varm, at det havde den altid været, og at han selv havde sagt, at han var en blød mand, men at der var det ved opvarmning, at man skulle undgå nedsmeltning, og at det også gjaldt her. Det var den grænse, regeringen her forsøgte at lægge. Det kunne være, at de alle havde varmen, med hvor var det, det kammede over, spurgte han.

Finansministeren tilføjede, at han syntes, der var rigtig mange gode ting i dette udspil, og at regeringen mente, at man, når man så dette her i sin helhed, var i stand til at gå ud aktivt og argumentere for det som både ambitiøst og realistisk. De ting hang sammen, sagde han.

Når man talte teknologisk udvikling var det vigtigt også at være klar over, at det kostede mange penge til forskning at få en tilstrækkelig teknologisk udvikling, men at det ikke var urealistisk at nå de mål, selv om forudsætningerne var så forskellige i de forskellige lande, eksempelvis når det drejede sig om vedvarende energi, og hvad man havde af baggrund for at løfte ambitionsniveauet for forskning.

Finansministeren gjorde opmærksom på det, han havde sagt i sin indledning, at regeringen fortsat havde én målsætning, og at det var, at dette her skulle bidrage til at øge velstand og velfærd i EU, og at man skulle huske at iagttage, at forudsætningen ikke var at nedlægge arbejdspladser, men at skabe



arbejdspladser. Balancegangen i dette her skulle gerne bidrage til, at de europæiske borgere hele tiden kunne se frem til en bedre fremtid med flere arbejdspladser, sagde han.

Finansministeren tilføjede, at det, Per Clausen havde sagt om bilindustrien, var et meget godt eksempel på, at vi i Danmark i Folketinget godt kunne vedtage meget strenge krav for den danske bilindustri, men at der var lande med mange store ordrer og mange arbejdspladser i bilindustrien, som, når man nærmede sig det, ville tale om, at det skulle de være i stand til at håndtere. Derfor var der store forskelle, og der var lagt op til, at man skulle have et fælles ønske om at spille med, så man kunne bruge EU til at få europæiske biler, der var mindst lige så gode som dem, man fik udefra. Der var forståelse for, at her havde man forskellige vilkår, sagde finansministeren, og han syntes, at man skulle give en chance til de lande, der havde store bilindustrier.

Finansministeren sagde, at vi altså havde forståelse for, at der var forskellige forhold i de forskellige lande, og at vi havde den klare målsætning og indgangsvinkel til det, at det burde man kunne tale sig til rette om, for hvis det ikke lykkedes, hvad gjorde man så, spurgte han.

**Transport- og energiministeren** sagde, at han ligesom Svend Auken og Martin Lidegaard syntes, at det var dejligt med den store opbakning, der var til udspillet.

Til Martin Lidegaard, der havde været meget inde på tanken om, hvorfor vi ikke stillede større krav, sagde transport- og energiministeren, at han syntes, det var fantastisk vigtigt, at vi tog udgangspunkt i, at Danmark havde vist, at vi kunne komme op på et højere niveau. Vi havde gjort det, vi gjorde det, og vi skulle være opmærksomme på, at Danmark udgjorde efter EU's udvidelse med få decimaler 1 pct. af befolkningen i EU, og vi kunne gøre det. Men dér, hvor det virkelig talte noget, hvor det ville betyde noget, var, hvis vi evnede at løfte resten af EU op på et højere niveau, og det var det, der var målet med dette her.

Transport- og energiministeren gjorde opmærksom på, at i England udgjorde brugen af vedvarende energi 2 pct. af det samlede energiforbrug, og hvis man skulle presse det op på 10 pct. eller 15 pct., ville det faktisk være meget. I Holland var den 3 pct., i Frankrig 6 pct., i Spanien 6 pct., og i Tyskland var den nede på 4 pct., så det ville være en kæmpe udfordring for alle disse store lande at presse den procent op. Vi ville være med til at give dem et løft med dette udspil, sagde transport- og energiministeren, og hvis vi kunne komme så langt, at de sagde ja til at gå med til det, ville det være fantastisk. Danmark have taget et initiativ, som var banebrydende.

Transport- og energiministeren sagde vedrørende ønsket om et fald i brændstofforbruget, at bare på godstransportområdet ville behovet stige med

omkring 75 pct. i Danmark frem til 2025, og at det, hvis vi kunne holde disse tal, ville være et fantastisk reelt fald i forhold til omverdenen.

Transport- og energiministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at der også var tale om et fald i forbruget af fossilt brændsel.

Transport- og energiministeren tilføjede, at Anne Grete Holmsgaard sammen med socialdemokraterne og andre havde fået en målsætning ind om havvindmøller, at han syntes, det var godt, og at han var helt tilfreds med det.

Transport- og energiministeren sagde, at vi med dette udspil gjorde det klart for alle regeringer i EU, at man var nødt til at handle på dette område, og at det var det, vi var på vej til.

Til Per Clausen, der havde talt om aftalen med bilindustrien, sagde transport- og energiministeren, at det, han håbede på, og som han syntes stod meget klart beskrevet i bilaget til dette her Europaudvalgsmøde (KOM(2006)0105-bilag 5), var, at man kunne få en aftale med bilindustrien med forpligtende minimumskrav for nye person- og varevognes energieffektivitet. Det var en meget, meget stærk sætning, som transport- og energiministeren syntes i høj grad bekræftede, at vi mente det, sagde han til Per Clausen.

Transport- og energiministeren takkede Lars Christian Lilleholt for de pæne bemærkninger vedrørende udspillet og sagde, at da det var statsministeren, der fremlagde udspillet, ville det være hans kolleger, der var på et væsentligt højere niveau end transport- og energiministerens, der skulle udtale sig. Men, tilføjede transport- og energiministeren, hans energikolleger ville utvivlsomt misse nogle gange med øjnene, når de så de ambitioner, vi havde stillet op. Men de ville være realistiske og sige, at det var spændende, og at det var flot, at et relativt lille land kunne komme med et perspektiv, som ikke alene byggede på teori, men også byggede på, at de selv havde gennemført at have samme energiforbrug i 2005 som i 1980. Det var flot, tilføjede transport- og energiministeren.

Til Helle Sjelle, som havde spurgt, om vi ville være de mest ambitiøse, sagde transport- og energiministeren, at det ville vi gerne, og at han nok turde sige, at det var vi med det, vi her gjorde.

Transport- og energiministeren sagde til Morten Messerschmidt, der havde spurgt, hvordan dette her skulle implementeres i lovgivning, at dette her blev lagt frem af statsministeren, og hvis regeringscheferne blev enige om, at det skulle være dette her – det gjorde de nok ikke, men det kunne være, de blev enige om noget, der mindede om dette her, sagde transport- og energiministeren – skulle det udmøntes i direktiver i løbet af forholdsvis kort tid, det var den måde, man gjorde det på.

Om kortlægningen af energiresourcerne sagde transport- og energiministeren, at den havde man godt hold og interesse i i Energiagenturet, som sad

med ved topmødet, og som kunne stille spørgsmål til stats- og regeringscheferne f.eks. de spørgsmål, som Morten Messerschmidt havde rejst. Men, tilføjede transport- og energiministeren, det var Kommissionen, der ville spille ud, når de hørte, at stats- og regeringscheferne var blevet enige, og hvad de var blevet enige om.

**Formanden** gjorde opmærksom på, at hensigten var også at behandle det følgende punkt på dagsordenen, samrådet med transport- og energiministeren, inden Europaudvalget holdt en kort humanitær pause.

**Svend Auken** sagde, at Europaudvalget nu fik at vide, at regeringen ikke havde flyttet sig på dette område. Det ville han ikke tage en lang debat om, blot sige, at han havde bevist at regeringen havde flyttet sig siden sidste år, hvor den, da man gennemførte en langsigtet energipolitik, sagde, at man ikke kunne stille bindende mål, men at det skulle overlades til markedet. Svend Auken tilføjede, at så sent som den 30. september havde transport- og energiministeren på det konservative landsråd undladt at tale ombindende mål, men sagt, at der i 2025 skulle fastsættes et mål på 16 pct., altså det niveau vi havde i dag. Man kunne således se, at regeringen havde flyttet sig, sagde Svend Auken, og det ville han ikke sige andet om, end at det var han glad for, og at det var det, der var forudsætningen for, at de kunne nå noget sammen i denne sag.

Anne Grete Holmsgaard havde spurgt, hvordan man overhovedet skulle kunne nå frem til de mål, vi havde sat os, sagde Svend Auken og svarede, at vi kunne vedtage alle mulige forslag, og så se, at den teknologiske udvikling bevægede sig. Når han var optaget af at få bindende mål, og fra dag ét havde ment, at det var helt afgørende, at man fik det, var det, fordi han havde oplevet at sidde og vedtage vejledende mål, for så 10 år efter at kunne konstatere, at der ikke var sket noget.

Svend Auken sagde, at han ikke vidste, om transport- og energiministeren havde mulighed for at høre efter, men at han ville spørge, om det ikke var en idé at, at man, udover det, der stod i papiret, også fremhævede der lå et betydeligt potentiale i, at man, når man investerede på dette område, fik en meget betydeligt højere udnyttelse af brændslet, fordi det fik mere effekt, hvis man brugte kraft/varme-processen. Det var forudsætningen for, at vi havde den kobling i Danmark, sagde Svend Auken, vi fik en voldsom besparelse, når vi samtidig producerede el og varme, den var på 38 pct. Hvis man kunne flette det ind i afsnittet om energieffektivisering eller i et følgebrev, troede han, det ville være godt, fordi det var et af steder, man var kommet langt.

Nu havde de forholdt sig til diskussionen, som den foregik i EU, hvor det var slutbrugerne, det drejede sig om. Det var derfor, det var skrevet på den måde, det var, at det drejede sig om energibesparelser, men her var der et

væsentligt ekstra bidrag til opnåelse af målsætningen, tilføjede Svend Auken.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorfor man overhovedet nævnte den teknologiske udvikling i forbindelse med, om det skulle være 20 pct. eller 25 pct. eller mere, man skulle anbefale til 2025, sagde Svend Auken, at som han havde opfattet det, så gjorde de det, fordi det ikke var en beslutning, der skulle træffes i dag, men en beslutning, der skulle træffes i 2015, og hvis man skulle overbevise andre lande i 2013 eller 2014 om, at nu skulle de altså påtage sig målet på 20 pct. eller 25 pct., var det vigtigt, at man kunne henvise til, at teknologien passede. Det kunne vi i Danmark, når det drejede sig om vindkraft, men en lang række lande, der ikke havde vindkraftmuligheden, kunne jo ikke henvise til den, og det, troede Svend Auken, at det var vigtigt at være opmærksom på. Der var mange lande, der sagde til Danmark, at vi kunne sagtens, fordi vi kunne udnytte vindkraften, det havde man eksempelvis i Østrig beskedne muligheder for at gøre det.

Svend Auken mente, at det først og fremmest drejede sig om at få bragt energiforbruget ind enten i følgebrevet eller i selve skrivelsen for at vise, at der udover en slutbrugereffektivisering faktisk var yderligere muligheder.

**Anne Grete Holmsgaard** begyndte med det, der stod i bilaget, og som hun syntes var rigtigt godt, nemlig det, der var kommet ind om, at Kommissionen skulle udarbejde en best practice guide for, hvordan man kunne skabe mulighed for omkostningseffektivt at fremme vedvarende energi. Hun mente, det var energieffektivitet, der var brug for på tværs af EU-landene.

Anne Grete Holmsgaard vendte herefter tilbage til det med faldet i elforbruget. Hun mente, det var vigtigt, og hun havde bemærket, at finansministeren igen havde sagt, at nu skulle man ikke lave nedsmeltning, forstået på den måde, at man ikke skulle sige noget, der var urealistisk. Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at EU selv havde sagt, at der var et energisparepotentiale på 20 pct., og der var fra Europaudvalgets side gjort opmærksom på, at det lå i underkanten af, hvad der var. Hun mente, det ville være et vigtigt signal at sende, men hun kunne høre, at man ikke var så glade for den, og så måtte der laves en eller anden anden formulering for at få et fald i energiforbruget. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun ikke syntes, at man skulle være så bange for at sige sandheden – heller ikke selv om den ikke helt var gået op for alle endnu - at der skulle være et fald i energiforbruget.

Anne Grete Holmsgaard tilsluttede sig det, Svend Auken havde sagt, at der også skulle være et fald i bruttoenergiforbruget, det havde man i Danmark vist, at man kunne få, men på det område manglede man meget rundt omkring. Derfor bad hun statsministeren om også at inddrage kraft/varmeproduktionen. Der var et direktiv om det, sagde Anne Grete

Holmsgaard og opfordrede alle til at være opmærksomme på det, og hun ville også gerne have, at regeringen forholdt sig til det i det, den skrev, for at få et fald i energiforbruget. Hun troede, at man skulle være tidligt fremme på det område, så det kunne begynde at gå op for resten af EU, hvor alvorlig situationen var.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det ikke var noget hemmelighed, at hun mente, der skulle stå, at mindst 25 pct. af energiforbruget i hele EU i 2025 skulle komme fra vedvarende energi, og at hun i hvert fald måtte sige, at som man havde formuleret det her, hvor der stod, at det skulle være op til 25 pct. i 2025, syntes hun, det var et meget uklart scenarium

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at hun ikke havde fået svar på sit spørgsmål omkring det med transporten, og hun ville for det første sige, at hun gik ud fra, at det var transport- og energiministerens formulering, han havde læst op af, at Danmark gik ind for bindende normer for bilindustrien. Hun mente, at det måtte være det, der gjaldt. Men som hun nu havde hørt transport- og energiministeren, ville man prøve med en aftale - sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at det kunne være, hun havde hørt forkert - og at man så måtte se, hvad der skulle ske, hvis det ikke gik. Hun havde ikke noget imod, at man prøvede at lave aftaler, men det skulle være med bindende normer, som der stod. Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at da Danmark i 1980'erne kæmpede for at få indført katalysatornormer, var det lykkedes at få dem med i resten af den europæiske bilindustri. Ellers var den også blevet undermineret af japansk bilindustri, som var meget langt fremme på det område, faktisk havde der været mulighed for, at der kun blev japanske og kinesiske biler tilbage på markedet, sagde Anne Grete Holmsgaard. I New York Times havde der sidste efterår stået, at amerikanerne havde sagt, at de var bange for det røde Kina, men at de nu sagde, at de var bange for det grønne Kina, der speedede den proces op, og hvis europæisk bilindustri ikke også trådte på speederen, blev det en afviklingsstrategi og ikke en overlevelsestrategi, man kørte ind i, tilføjede hun.

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at hun heller ikke havde fået svar på sit spørgsmål, om man ville lave en analyse af, hvor meget tættere man ville være kommet på de målsætninger, der lå, hvis alt dette her kom til at gælde for alle EU-lande, om det ville reducere CO<sub>2</sub>-udslippet med 15-30 pct. inden 2020, som der stod i Det Europæiske Råds vedtagelse fra foråret 2005. Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun syntes, at man skulle opfordre Kommissionen til at lave en sådan analyse, det kunne også være, tilføjede hun.

**Per Clausen** tog udgangspunkt i det, som han syntes var vigtigt, at hvis man gik til energipolitikken ud fra den præmis, at hensigten var at sikre

miljøet, så syntes han, at det var mere konstruktivt end, hvis hensigten var at skabe bedre velfærd. Han mente faktisk, at det spillede en rolle i forhold til, hvad det var for elementer, man lagde vægt på.

Per Clausen sagde, at han troede på bindende målsætninger, som rakte ud over 2008, og at han ikke helt forstod det med at sige, at der var tvivl om, hvorvidt det var teknologisk muligt i 2025. De havde faktisk i Energiudvalget brugt tid på at drøfte de teknologiske muligheder, og han vidste, at det var muligt med udgangspunkt i de danske erfaringer, og regeringen sagde jo selv, at vi fra dansk side skulle henvist til de erfaringer og bruge dem som argument, sagde Per Clausen.

Per Clausen erklærede sig enig med Anne Grete Holmsgaard i, at hvis man brugte den formulering, at det ikke kunne blive mere end 25 pct. i 2025, havde man lagt et loft ind, men hvis man kunne gå højere op, starte på at opfylde yderligere mål, syntes han da, at det ville være dejligt.

Hvis dette med at indgå aftaler med bilindustrien skulle forstås sådan, at man gerne ville snakke med folk først, og hvis det kunne gøre tingene nemmere, så var det i orden, men hvis det var sådan, at det, der stod om aftaler om regulering, i virkeligheden ikke var en regulering, så forsvandt Per Clausens støtte til det.

Når man snakkede transport, syntes Per Clausen, at statsministeren skulle benytte lejligheden til at gentage nogle af de ting, som transport- og energiministerens netop havde sagt i EU om nødvendigheden af at omlægge transporten til mere energieffektiv transport. Det syntes han var vigtigt.

Per Clausen sagde, at han ikke kunne forstå, hvorfor der ikke kunne tages udgangspunkt i, at vi ville have reduceret energiforbruget, og henvises til de danske erfaringer på det område, hvor vi havde reduceret det inden for transportsektoren, men alligevel havde været i stand til at holde på kunderne.

Per Clausen syntes også, at det Anne Grete Holmsgaard havde nævnt omkring markedsforholdene, og som havde været drøftet i Energiudvalget og Europaudvalget, var vigtigt, og også at det var godt, at transport- og energiministerens havde sagt, at markedet skal presses til at fungere. Per Clausen tilføjede, at han gerne deltog i en konstruktiv debat om, hvordan man kom frem til at få det til at fungere.

Men der var et andet spørgsmål, Per Clausen syntes, man burde interessere sig for i EU, og det var, om man ikke løb en stor risiko for, at det blev både statsmonopoler og monopoler, som havde kapital, og at man måske fik reduceret antallet af aktører.

**Helle Sjelle** sagde, at hun først og fremmest syntes, det var vigtigt at slå fast, at der ikke skulle være tvivl om, at det var en god idé at lave bindende målsætninger på EU-plan på dette område.

Men, sagde Helle Sjelle, hun havde taget ordet fordi, hun ville være sikker på, at hun havde forstået svaret på sit andet spørgsmål korrekt. Hvis regeringen simpelt hen forventede, at det danske udspil var det bedste og det mest ambitiøse udspil, der ville blive fremlagt i EU-kredsen på dette område, syntes hun, det ville være glimrende.

**Formanden** sagde, at hun ville give ordet til de to, der havde bedt om det, og at Europaudvalgsmødet, hvis medlemmerne talte forholdsmæssigt lige så længe om de følgende punkter på dagsordenen, som de havde talt om de 2 første, ville komme til at vare 7 timer, da der var 7 punkter på dagsordenen. Formanden tilføjede, at man jo kunne sige meget om det udspil, som Danmark ville fremlægge, men at det meste af det var sagt. Med de ord gav formanden ordet til finansministeren.

**Finansministeren** sagde, at han mente, at alle frydede sig over udspillet.

Til Svend Auken sagde finansministeren, at dette var en proces, der var i bevægelse, og at han ikke håbede, at nogen mente, at dette her rent politisk ikke var dækkende for den danske holdning.,

Man bevægede sig i verden, sagde finansministeren og tilføjede, at han syntes, det var et meget afgørende spørgsmål, om man ændrede sigtet, fordi man ville gøre noget godt for mennesker eller gøre noget dårligt for mennesker. Finansministeren havde altid villet gøre noget godt for mennesker, tilføjede han.

Finansministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard og Svend Auken, at der ville være en følgeskrivelse, og at hans opfordring til statsministeren ville være, at ønsket om, at man foretog de nævnte analyser af, hvad det ville betyde for energiforbruget, og hvad det ville betyde for CO<sub>2</sub>-udslippet, hvis de målsætninger, Danmark havde, blev vedtaget og gennemført. Det var ikke nyt, sagde finansministeren, men tilføjede, at han nok skulle spørge, om vi ikke kunne få dem.

Finansministeren tilføjede, at han mente, at det var fair at sige, at alt dette her lå indenfor sigtet om at forsøge at skabe bedre vilkår for mennesker og hermed velfærd, og at han håbede, at regeringen på grund af det, man havde oplevet, også kunne sige, at den arbejdede for mere velfærd, at det var det, den arbejdede for, selv om nogle mente noget andet, og at der herunder også lå, at den ønskede at skabe arbejdspladser og beskæftigelse og ikke at nedlægge arbejdspladser. Det ville finansministeren også gerne have lov til at sige, at han håbede, man kunne være enig i.

Finansministeren takkede for de tilkendegivelser, der var kommet, han syntes, det havde været en god oplevelse, og det var hans opfattelse, at det, der var lagt frem her, var et meget godt grundlag at arbejde videre på.

**Transport- og energiministeren** sagde, at der var svaret på meget af det, Svend Auken og Anne Grete Holmsgaard blev ved med at gentage, at der skulle være et fald i energiforbruget, og han tilføjede, at det da ville være dejligt hvis der kunne blive på lang sigt et fald. Men det forventede han ikke, han syntes, det ville være fantastisk, hvis man kunne nå det, der stod i oplæget, og det troede han endda, ville blive svært nok.

Bindende normer på transportområdet, syntes han var udtryk for, at der var en regulering, som der stod her, og at det var meget tilfredsstillende.

Til Helle Sjelle, der havde spurgt, om der ville komme noget, der var mere ambitiøst end vores udspil, sagde transport- og energiministeren, at det troede han med sikkerhed at kunne sige, at det ville der ikke. Han troede, at fokus ville være omkring vores udspil, det var det, Danmark ønskede, vi ønskede at være foregangsland på området. Men skulle der være nogen, der overrulede os, ville det kun være godt, for så kunne alle måske komme op på et højere niveau.



## **Punkt 4. Samråd med transport- og energiministeren om samrådsspørgsmål A på KOM (2006) 0105 (Regeringens høringssvar på grønbog om energipolitik)**

KOM (2006) 0105

KOM (2006) 0105 – samrådsspørgsmål A (vedlagt)

KOM (2006) 0105 – bilag 5 (EUU's høringssvar til Kommissionen om grønbogen)

Samrådsspørgsmål A havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for regeringens svar på EU-Kommissionens grønbog om EU-energi politik, samt hvordan regeringen har inddraget høringssvaret om grønbogen fra Folketingets Europaudvalg og Enerkipolitiske Udvalg, således at der fastholdes ”konkrete, ambitiøse mål for VE generelt og politikker, der kan sikre, at tempoet i udbygningen øges markant”, samt at der indføres bindende mål for energibesparelser.”

**Per Clausen** begrundede samrådsspørgsmålet, idet han indledningsvis sagde, hvad han ikke havde fået lejlighed til under det forrige punkt på dagsordenen, nemlig at han ikke syntes, det udspil, regeringen var kommet med, var tilfredsstillende.

Samrådsspørgsmålet faldt i forlængelse af den diskussion, man havde haft under det foregående punkt på dagsordenen, idet realiteten efter Per Clausens opfattelse var den, at det udspil, regeringen kom med, ikke på alle områder tilgodeser det høringssvar, der er kommet fra Energiudvalget og Europaudvalget.

**Transport- og energiministeren:** Jeg må sige til formanden, at selv om vi har haft en lang diskussion om regeringens udspil under det forrige punkt på dagsordenen, vil jeg holde en tale, hvor jeg prøver at komme hele vejen rundt om det, der er spurgt om.

Jeg vil gerne starte med at henvise til den redegørelse, som finansministeren og jeg netop har givet om energiindspillet.

Det svar, vi sender til EU, baserer sig på den brede politiske aftale, som vi netop har indgået med EU-forligspartierne Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

I aftalen skriver vi, at Danmark vil foreslå EU en bindende energispareremålsætning på 1,15 % årligt, inklusive transport. Det sker med henblik på at

reducere afhængigheden af import af energi og samtidig opfylde miljømålene. Jeg mener, at det ligger godt i tråd med Europaudvalget og Energipolitisk Udvalgs høringssvar om bindende mål for energibesparelser.

Vedrørende vedvarende energi foreslår vi en målsætning om 15 pct. vedvarende energi af hele energiforbruget i 2015, og vi skriver samtidig, at Danmark foretrækker bindende mål under fuld respekt for det enkelte medlemslands muligheder.

Derudover skriver vi, at der inden 2015 skal træffes beslutning om en ny målsætning for 2025 på mindst 20 pct. og op til 25 pct. afhængig af den teknologiske udvikling.

Også for vedvarende energi mener jeg derfor, at vi er på linje med udvalgenes høringssvar om konkrete, ambitiøse mål. Man kan vist ikke sige andet.

Jeg vil også lige nævne, at vi i indspillet skriver, at midlerne til forskning og udvikling af vedvarende energi og energieffektivisering i EU skal fordobles.

Endelig skriver vi også – ligesom i udvalgenes høringssvar – at Kommissionen bør fremlægge planer for udbygning af el- og gasnettene og for havvindmølleparker.

Alt i alt synes jeg, at det er et rigtig godt indspil, vi har lavet. Teksten er jo et resultat af en række drøftelser, men det er min opfattelse, at den i det store hele flugter ganske godt med Europaudvalgets og Energipolitisk Udvalgs høringssvar.

**Per Clausen** kunne håbe på, at høringssvaret fra Energiudvalget og Europaudvalget havde været til inspiration for regeringen. Han ville drage nogle ting frem fra høringssvaret, som han håbede ville kunne blive inddraget i det videre arbejde.

I det afsnit, der handler om liberaliseringer, lægges der op til, at der er behov for at gennemføre en analyse af den måde, markedet fungerer på.

Han ville gerne være helt sikker på, at når man i høringssvaret fra Energiudvalget og Europaudvalget skriver, at man konstaterer, at frivillige aftaler med bilindustrien har vist sig ikke at være tilstrækkelige, har det ført til, at det nu er regeringens politik, at det afgørende er, at der kommer bindende mål i forhold til bilindustrien meget hurtigt, og at det arbejder den for.

**Transport- og energiministeren** henviste til de svar, finansministeren og han selv var kommet med under det forrige punkt på dagsordenen, og pointerede, at man i papiret skriver: "EU bør gennem ambitiøse aftaler med bilindustrien" – det er en venlig henstilling – "og direkte regulering m.v. fastsætte minimumskrav til nye person- og varebilers energieffektivitet" Han syntes, det var godt, og han kunne ikke finde en formulering, som var skrapere og mere

bindende. Han gjorde opmærksom på, at det er ufatteligt langt at gå, for det er et indgreb over for en hel industri.

**Per Clausen** var klar over, at man havde haft debatten under det tidligere punkt på dagsordenen, og han var med på, at transport- og energiministeren i en vis udstrækning kunne henvise til tidligere svar, men han ville gerne vide, om han kunne forstå det, der blev sagt fra finansministerens side, på den måde, at de formuleringer, der var omkring liberalisering, er noget, man faktisk har tænkt sig at arbejde på og måske tage konkrete initiativer til.

Per Clausen gjorde opmærksom på, at regeringen jo skulle afgive et svar på grønbogen, selv om man nu forsøgte at flytte sagen op i et andet forum, idet man ville rejse den over for stats- og regeringscheferne.

**Transport- og energiministeren** kunne helt bekræfte det, finansministeren havde sagt.

**Formanden** takkede for den hurtige ekspedition af samrådsspørgsmålet.

Europaudvalgsmødet blev suspenderet i 10 minutter til kl. 13.00

## FO      **Punkt 5. Rådsmøde nr. 2758 (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2006**

Dagsordenspunkterne 14 og 15 blev forelagt af familie- og forbrugerministeren

Dagsordenspunkterne 1-13 blev forelagt af fødevareministeren

Dagsordenpunkt 16 blev forelagt af miljøministeren

**Fødevareministeren:** Om dagsordenen kan jeg sige, at jeg forelægger punkterne 3, 5 og 6 om henholdsvis energiafgrøder, frivillig graduering og TAC/kvoter for Østersøen til forhandlingsoplæg. Resten af punkterne er til orientering.

### **1. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: ”Mod en bæredygtig Europæisk vinsektor”** **– Drøftelse**

KOM (2006) 0319

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 4)

KOM (2006) 0319 – bilag 1 (grundnotat af 11/7-06)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1823 (senest behandlet i EUU 15/9-06)

**Fødevareministeren:** Efter drøftelsen på rådsmødet i september er det klart, at der er en udpræget præference blandt medlemsstaterne for reformmodel 2 – den grundlæggende reform. Blandt producentlandene blev der endvidere navnlig lagt vægt på, at midlerne skulle beholdes vinsektoren i form af nationale konvolutter og uden landdistriktsforordningens afgrænsninger.

På rådsmødet i oktober forventer jeg, at der er tale om den sidste drøftelse af vinmeddelelsen, inden Kommissionen formelt fremlægger sit egentlige forslag til reform engang i foråret 2007.

Drøftelsen på rådsmødet forventes denne gang at være fokuseret på reglerne om geografiske betegnelser, mærkning m.v. I relation hertil er det dansk holdning, at vinordningen skal bringes i overensstemmelse med WTO-reglerne, og at mærkningsordningen skal underlægges de generelle mærkningsbestemmelser.

Det er endvidere dansk holdning, at en reform af vinsektoren bør fokusere på en markedsorientering og liberalisering, at det kommende forslag som minimum er budgetneutralt, samt at den kommende reform indebærer en

mærkbar forenkling af hele EU-regelsættet.

Jeg forventer, at Rådet vil tage meddelelsen til efterretning.

**Udg. 2. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordningerne (EØF) nr. 404/93, (EF) nr. 1782/2003 og (EF) nr. 247/2006 vedrørende banansektoren**

**- *Præsentation og drøftelse***

KOM (2006) 0489

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 8)

**Fødevareministeren:** Punktet er udgået, idet det ikke er på dagsordenen for det kommende rådsmøde. Jeg kommer i stedet ind på forslaget under ”siden sidst”.

**FO 3. Kommissionens rapport til Rådet om evalueringen af ordningen for støtte til energiafgrøder og forslag til Rådets forordning om ændring og berigtigelse af Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, samt om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) - *Drøftelse (og eventuel vedtagelse på et kommende rådsmøde)***

KOM (2006) 0500

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 12)

KOM (2006) 0500 – bilag 1 (grundnotat af 10/10-06)

**Fødevareministeren:** Punktet er ikke på dagsordenen for det kommende rådsmøde her i oktober. Min forelæggelse i dag er derfor en tidlig forelæggelse. Det er en udvikling, som I selv har været til at indføre i den nye beretning. Det synes jeg er en meget god idé.

Punktet er todelt. Dels vedrører det en rapport om vurdering af ordningen for støtte til energiafgrøder, og dels vedrører det et forslag til en række ændringer af forordningen om enkeltbetalingsordningen og landdistriktsforordningen med henblik på forenkling.

Helt overordnet vedrører punktet en ligestilling mellem de nye og de gamle medlemsstater, idet det foreslås, at ordningen med den særlige støtte til

energiafgrøder udvides til også at finde anvendelse i alle de nye medlemsstater. Som følge heraf forhøjes det maksimale støtteberettigede areal fra 1,5 mio. ha. til 2 mio. ha.

Derudover får medlemsstaterne mulighed for at yde national støtte på op til 50 pct. af de udgifter, der er forbundet med overgang til flerårige energiafgrøder.

Hvad der er særligt vigtigt for de nye medlemsstater er, at Kommissionen foreslår, at de nye medlemsstater, der i dag anvender den generelle arealbetalingsordning – SAPS-ordningen – får mulighed for at fortsætte med ordningen til udgangen af 2010 i stedet for til 2008. Den nuværende undtagelse for anvendelse af cross-compliance forlænges dog ikke udover 2008.

SAPS-ordningen er en stærkt forenklet ordning for direkte støtte, hvorved faste flat-rate beløb betales pr. ha landbrugsareal, uanset hvad der dyrkes på jorden. Det må siges i høj grad at være en forenklet ordning.

FO

Regeringens forhandlingsoplæg går ud på, at vi fra dansk side i forbindelse med behandlingen af rapporten vil tage rapporten til efterretning.

Vedrørende forslaget til ændring af rådsforordningerne kan regeringen støtte forslaget, idet man arbejder for, at indsatsen skal være omkostningseffektiv, og arbejder imod introduktionen af et nationalt støtteelement i ordningen.

**Per Clausen** kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, fordi der er tale om en forfejlet støtteordning.

**Jens Peter Vernersen** sagde, at som han havde læst forslaget, betyder det ikke noget i forhold til Danmark, men kun i forhold til de nye medlemslande. Det ville han gerne have bekræftet.

Fødevareministeren havde sagt, at regeringen ville arbejde for, at indsatsen blev omkostningseffektiv. Jens Peter Vernersen ville gerne vide, hvad det betød i denne sammenhæng.

**Anne Grete Holmsgaard** kunne ikke være med til at udvide støtteordningen til de nye lande. Hun henviste til, at der i notatet står – udover at der er sket vækst i de arealer, ordningen vedrører – ”Herudover observeres også et øget omfang af arealer, hvor der dyrkes energiafgrøder uden støtte”. Hun sagde, at for en gangs skyld var hun enig i det, Dansk Industri skriver, at det var bedre at give landmændene en anden form for støtte.

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at specielt de nye medlemslande har temmelig mange restprodukter som hø eller halm, som godt kunne anvendes i en produktion af energi, uden at man skal give tilskud til at dyrke energiafgrøder, som typisk vil være noget andet. Hun betegnede det som meget kedeligt, at man vil udvide denne støtteordning.

**Ole Glahn** betegnede det som væsentligt ikke kun at se på landbrugs-vinklen, men også at se på energieffekten. Han kunne dog støtte, at ordningen også kommer til at gælde i de nye medlemslande, og at de kunne fortsætte med deres SAPS-ordning.

**Jens Kirk** kunne tilslutte sig regeringens forhandlingsoplæg og støttede specielt alle forenklinger.

**Fødevareministeren** svarede Per Clausen, at han forstod, at regeringen ikke kunne blive enig med Enhedslisten om punkt 3.

Fødevareministeren svarede Jens Peter Verner sen, at når han talte om, at støtten skulle være omkostningseffektiv, var der tale om en generel formulering, som ikke kun gjaldt i forhold til det foreliggende forslag.

Fødevareministeren forstod, at Anne Grete Holmsgaard var imod regeringens forhandlingsoplæg, men pointerede, at forslaget drejer sig om at stille gamle og nye medlemslande ens, derved at de nye medlemslande nu også kan få støtte. En egentlig reduktion af ordningen vil først komme i forbindelse med sundhedstjekket i 2008.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hun ikke var imod, at de nye lande fik de samme regler som de gamle, men hun var bare imod støtten som sådan, og derfor var man også imod at udvide ordningen. Hun pegede på, at i stedet for at bruge mange penge på at udvide denne ordning burde man hellere give pengene til at stimulere de nye lande til at udnytte de restprodukter, de havde. I den forbindelse pegede hun på, at de nye lande har meget store græsarealer. Dem skulle man nødtigt pløje op for at få støtte til at plante energiafgrøder.

**Jens Peter Verner sen** præciserede, at den eneste grund til, at socialdemokraterne siger ok, er, at det mener, de nye lande skal stilles lige med de gamle.

**Fødevareministeren** var klar over, at Anne Grete Holmsgaard hellere ville bruge pengene til noget andet, men det er noget, som kommer senere.

#### 4. Forslag til Rådets forordning

##### a) om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

##### b) ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler - *Drøftelse*

KOM (2005) 0671

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 17)

KOM (2005) 0671 – bilag 2 (grundnotat af 21/2-06)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1273 (senest behandlet i EUU 19/5-06)

**Fødevareministeren:** Efter den sidste drøftelse af forslaget på rådsmødet i maj i år er forslaget blevet yderligere gennemgået på teknisk niveau. De forhold, der særligt har været drøftet, er rammerne for regional fleksibilitet, GMO, mærkning, anprisning, obligatorisk brug af EU's økologilogo, importbestemmelserne samt komitologireglerne.

Vi forventer, at Kommissionen på den baggrund vil fremsætte et revideret forslag inden rådsmødet, der vil være genstand for en første drøftelse på rådsmødet.

Vi vil få lejlighed til at vende tilbage til forslaget på kommende møder i udvalget.

På rådsmødet i oktober vil vi fra dansk side navnlig arbejde for,

1. at reglerne ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder,
2. at det er op til de enkelte medlemsstater, hvorledes man vil finansiere kontrollen,
3. at Kommissionen fortsat skal bistås af en forskriftskomiteé,
4. at kontrollen bør være risikobaseret og ikke svækkes, herunder at der fortsat kræves et årligt kontrolbesøg,
5. at forbudet mod anvendelse af GMO i økologisk produktion videreføres og præciseres,
6. at storkøkkener kan reklamere med brugen af økologiske råvarer,
7. at det skal være muligt at indføre strengere nationale regler for statslige kontrolorganer i samme omfang som for private kontrolorganer, så længe det ikke hindrer produkternes frie bevægelighed,
8. at barriererne for samhandel reduceres, herunder at EU-logo gøres obligatorisk,
9. at interessentinddragelsen bliver styrket på EU-niveau, og
10. at fleksibiliteten i regeldannelsen forvaltes strengt og gerne tidsbegrænset.

**Ole Glahn** sagde, at Det Radikale Venstre lægger meget stor vægt på, at der ikke bliver mulighed for, at noget land kan slække på kravene til økologi, idet han pegede på, at økologiens udvikling er afhængig af, at der er en fælles troværdighed. Det må ikke være nemmere for noget land at få en økologibetegnelse.

**Helle Sjelle** betegnede det som vigtigt og godt, at forbrugerne har mulighed for at købe økologiske varer. Hun var klar over, at der lægges op til en generel forbedring, men ville gerne vide, om det var sådan, at der ikke



længere skulle være mulighed for at fastsætte strengere nationale krav. Hun spurgte, om fødevareministeren vurderede, at det ville blive et problem for Danmark.

Hun ville gerne vide, hvad det indebar, at Kommissionen fik mulighed for at dispensere fra reglerne.

**Fødevareministeren** glædede sig over Helle Sjelles indlæg, idet han var klar over, at økologi altid havde været et område, hun interesserede sig meget for. Han svarede på hendes spørgsmål, at med den nye økologiforordning fastlægges der en række overordnede principper, og de lægges op til, at der ikke vil blive behov for at fastsætte strengere nationale regler. De enkelte medlemslande må ikke lægge hindringer i vejen for varerne frie bevægelighed. Fødevareministeren tilføjede, at forordningen ikke forhindrede, at private kontrolorganer fastsatte strengere regler på deres eget område, og vi arbejder meget på, at de statslige kontrolmyndigheder får den samme mulighed for at fastsætte strengere regler.

**Ole Glahn** spurgte, hvordan fødevareministeren forholder sig til dette med, at man ud fra forskellige geografiske og udviklingsmæssige forhold og lignende kan sætte forskellige grænser for, hvad der er økologi. Det var han meget betænkelig ved. Han ville betegne det som noget nær en katastrofe for økologien, hvis der blev usikkerhed om, hvad økologi er. Derfor måtte man sammen sætte nogle regler op for det.

Ole Glahn tilføjede, at det samme gælder for kontrol. I den forbindelse tilsluttede han sig det, fødevareministeren sagde om, at det er vigtigt, at vi fra nationalstatens side har mulighed for at udøve en skrap kontrol, og at der fortsat må være et årligt kontrolbesøg. Det er meget afgørende for Det Radikale Venstre.

**Fødevareministeren** svarede Ole Glahn, at vi i Danmark også somme tider har brug for fleksibilitet. F.eks. vil vi gerne ud fra dyrevelfærdsmæssige betragtninger have mulighed for at anvende syntetiske vitaminer til økologiske drøvtyggere, for ellers får de på vore breddegrader en række mangelsygdomme. Fødevareministeren tilføjede, at man ville vende tilbage til det, når han på et tidspunkt forelagde forhandlingsoplæg om sagen.

**FO 5. Forslag til Rådets forordning om regler for frivillig graduering af direkte betalinger som fastsat i forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitikks ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005**  
**- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0241

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 27)

KOM (2006) 0241 – bilag 2 (grundnotat af 30/6-06)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1751 (senest behandlet i EUU 14/7-06)

**Fødevareministeren:** Dette punkt er heller ikke på dagsordenen for det kommende rådsmøde. Min forelæggelse i dag er derfor et udtryk for, at regeringen ønsker et tidligt forhandlingsoplæg, der kan danne grundlag for de kommende forhandlinger i EU-regi om forslaget. Det er ret vigtigt, at vi kan deltage nu i den debat.

Efter præsentation og drøftelsen på rådsmødet i juli er det klart, at forslaget støttes af en del medlemslande. En del lande ønsker dog mere fleksibilitet i ordningen, og fra visse landes side – herunder Danmark – er det understreget, at forslaget i højere grad bør afspejle beslutningen fra DER i december 2005. Kommissionen har tilkendegivet, at den vil overveje en revisionsklausul i forbindelse med det generelle ”sundhedstjek”, som de kalder det, i 2008/2009 for at imødekomme medlemsstaternes ønske om mere fleksibilitet.

**FO** Regeringens forhandlingsoplæg går ud på, at man fra dansk side kan tilslutte sig forslaget, idet man vil arbejde for,

1. at forslaget i sin endelige form i så høj grad som muligt respekterer DER-konklusionerne,
2. at det sikres, at frivillig graduering ikke skaber luft under udgiftsloftet til nye landbrugsudgifter,
3. at det sikres, at anvendelsen af frivillig graduering ikke påvirker bestemmelserne om budgetdisciplin,
4. at man undgår konkurrenceforvridning mellem de europæiske landmænd som følge af den øgede landdistriktsstøtte i visse lande, herunder arbejder for at muligheden for supplerende national medfinansiering udgår, og at der ikke skal være en undtagelse for de første 5.000

- euro i støtte pr. landmand,
5. at reglerne bliver så fleksible som muligt, herunder at reglen om meddelelse af eventuelle årlige procentsatser én gang for alle ændres til en årlig meddelelse, og at det bliver muligt både at hæve og sænke procentsatserne.

**Per Clausen** kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg.

**Jens Peter Verner** betegnede det som helt afgørende, at fødevareministeren tilkendegiver, at man må have mulighed for at tage sagen op igen, så det ikke er låst fast og kører for en ny 7-årig periode.

Hvad mener fødevareministeren med, at der ikke må være en konkurrenceforvridning i forhold til de øvrige lande?

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hvis regeringen går ind for, at vi skal fastholde modulationen, som den er, ville hun gå imod forhandlingsoplægget, idet hun mente, vi skulle kunne tage sagen op igen.

**Ole Glahn** forstod, at regeringen vil arbejde for, at der bliver mulighed for at tage sagen op i forbindelse med Kommissionens forslag om et såkaldt sundhedstjek, og ville gerne vide, hvad der ligger i dette sundhedstjek.

Han mente ikke, man skulle binde sig til en periode på 7 år.

**Jens Kirk** var glad for det, fødevareministeren havde sagt om frivillig modulation.

I anledning af det, Jens Peter Verner havde sagt om det konkurrenceforvridende, sagde Jens Kirk, at det var første gang, man havde hørt det fra andre partier.

Jens Kirk henviste til, at forordninger plejer at gælde for alle lande. Han gjorde opmærksom på, at i Venstre så man meget hellere, at EU arbejdede på i fællesskab at få al støtte reduceret f.eks. med 50 pct. over de næste 10 år.

**Fødevareministeren** svarede Jens Peter Verner, at hvis spørgsmålet gik på, om regeringen ville arbejde for, at forslaget ikke skal gælde for 7 år, men at sagen skal kunne tages op igen og ordningen gøres mere fleksibel, så er svaret helt klart ja. Han håbede og troede, at man fik en revisionsklausul, der handlede om 2008-2009 i forbindelse med det nævnte sundhedstjek. Fødevareministeren betegnede det som underligt, at man skulle beslutte sig for 7 år, idet ingen vidste, hvordan situationen ville udvikle sig. Men han ville ikke hænges op på, at Kommissionen også ville imødekomme det danske ønske.

Fødevareministeren bekræftede i svaret til Ole Glahn, at regeringen ville forsøge at få ordningen revideret i forbindelse med sundhedstjekket i 2008.

**Anne Grete Holmsgaard** betegnede det som sympatisk, at fødevareministeren ville arbejde for, at ordningen kunne tages op igen, men det var

bare ikke tilstrækkeligt. Hvis fødevareministeren ikke kunne komme igennem med det, måtte SF gå imod.

**Jens Peter Verner** lagde afgørende vægt på, at det ikke bliver en aftale, der binder os for 7 år fremover. Derfor må fødevareministeren komme tilbage med et resultat på det område. Det var der mulighed for, idet det ser ud til, at ministeren ikke står alene med sit synspunkt. Jens Peter Verner betegnede det som helt uacceptabelt, at man bliver bundet i så mange år.

Da ministeren ikke havde kommenteret Jens Kirks bemærkninger om det, socialdemokraterne havde sagt om konkurrenceevne, gjorde Jens Peter Verner opmærksom på, at han blot havde citeret det papir, man havde fået udleveret, og spurgt, hvad ministeren mente med det.

**Ole Glahn** ville gerne understrege meget kraftigt, at det også er afgørende for Det Radikale Venstre, at der bliver mulighed for at tage ordningen op igen, inden der er gået 7 år.

**Fødevareministeren** gentog, at regeringen ville arbejde for, at ordningen blev taget op til revision, inden der var gået 7 år, men deri lå ikke, at hvis det ikke blev imødekommet, ville vi gå imod forslaget, som jo indeholde de regler, vi skal bruge i hele ordningen. Vi vil ikke blokere for ordningen. Men fødevareministeren håbede, man kunne komme tilbage med et resultat, for som Jens Peter Verner sagde, er der mange lande, der deler vores holdning.

**Svend Auken** sagde i forbindelse med samrådet med miljøministeren, at miljøministeren ikke havde nævnt frivillig graduering, som der havde været en stor debat om dagen før i Folketinget. Svend Auken pegede på, at det lige så meget berørte miljøministeren, som det berørte fødevareministeren. Man kan nå op på 20 pct. af de beløb, der er under landbrugsordningen, så der virkelig satses på naturen. Han ville gerne vide, om miljøministeren gjorde en indsats for, at Danmark kan indtage en positiv holdning, idet han pegede på, at det drejer sig om helt op til 1,4 mia. kr. Svend Auken henviste til, at miljøministeren var god til at sætte folk på plads og åbne deres øjne, og spurgte, om hun også kunne sætte fødevareministeren på plads og åbne hans øjne og vende hans sind til en ny model.

**Ole Glahn** spurgte i forbindelse med samrådet med miljøministeren med hensyn til landdistriktforordningen, om miljøministeren syntes, det var en god idé, at man får mulighed for at ændre på det, og at man ikke skal binde sig for en 7-årig periode nu.

**Miljøministeren** sagde i svaret til Svend Auken, at regeringen har lagt til grund, at hovedparten af landdistriktstøtten går til natur og miljø. Hertil hjælper den nye teknologi i landbruget. Hun gjorde opmærksom på, at på grund af CAP-reformen er der også nogle af satserne i støtteordningerne, som

man kunne regulere på. Hun tilføjede, at det var vigtigt for hende, at der var et incitament for landbruget til at udtage arealer.

Miljøministeren svarede Ole Glahn, at vi ikke vil være bundet frem til 2013.

I forbindelse med formandens konklusioner ved slutningen af mødet udspandt der sig en længere diskussion om, hvorvidt Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre gik imod regeringens forhandlingsoplæg. Til sidst sagde **fødevareministeren**, at han som nævnt ville arbejde for, at ordningen kunne tages op til revision, inden der var gået 7 år, men han kunne ikke forpligte sig til, at dette blev imødekommet, og vi ville under alle omstændigheder ikke gå imod Kommissionens forslag. Så gik Socialdemokraterne imod, sagde **Jens Peter Verner**sen.

**FO 6. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2007 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for Østersøen**

**- Politisk enighed**

KOM (2006) 0485

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 30)

**Fødevareministeren:** Forslaget vedrører fastsættelse af TAC og kvoter samt betingelserne for fiskeriet i Østersøen for 2007.

Fremsættelsen af forslaget nu skal ses som led i den nye front-loading strategi. Ved at behandle forslaget nu får erhvervet længere tid til at tilpasse sig de regler, der skal gælde fra 1. januar 2007.

Jeg skal måske for en ordens skyld minde om, at den periode, vi gerne vil forlænge den nuværende ordning for, er den, der er fra lillejuleaften eller dagen før og frem til den 1. januar. Den bliver bare en lille smule længere. Jeg beder om forståelse for, at det er godt nok.

Det første element i forslaget er de foreslåede TAC og kvoter vedrørende torsk, sild, brisling, laks og rødspætte.

For torsken foreslås en reduktion på 15 pct. for den vestlige og østlige del af Østersøen. Også for laks foreslås en reduktion på 20 pct. i forhold til 2006.

For sild foreslås der derimod en forhøjelse på 10,5 pct. for den vestlige del og en stigning på 11,5 pct. for den centrale del af Østersøen. For brisling foreslås en mindre stigning på 2 pct.

Endelig foreslås TAC/kvoterne for rødspætte uændrede.

Det andet element i forslaget er begrænsning af fiskeriindsatsen for torsk. Her foreslår Kommissionen en videreførelse af systemet med fastsættelse af kalenderdage, hvor fiskeriet ikke må foregå, der blev vedtaget for 2006, med en yderligere 10 pct. reduktion i antallet af kalenderdage åbent for fiskeri for 2007.

Endelig er der det tredje element i forslaget, der vedrører de midlertidige tekniske og kontrolmæssige foranstaltninger, hvor Kommissionen foreslår de tre lukkede områder videreført i 2007.

For så vidt angår fastsættelse af TAC'er har Danmark med støtte fra flere medlemslande anbefalet en roll-over for torsk for både den østlige og vestlige bestand samt for laks.

Hvad angår indsatsreguleringen har Danmark stillet forslag om et mere fleksibelt system, der giver mulighed for at vælge en indsatsregulering baseret på en kombination af en lukket periode på 1 måned i den vestlige Østersø og 2 måneder i den østlige Østersø og havdage i den resterende periode. Kommissionen har umiddelbart været positiv over for den del af ideen, der handler om en reduktion af den lukkede periode til henholdsvis 1 måned i vest og 2 måneder i øst, da det vil være en løsning på problemerne for de kystnære fartøjer, frem for at indføre forskellige former for undtagelser, der bare vanskeliggør kontrolindsatsen. Det har vi ikke behov for. Til gengæld er Kommissionen afvisende over for havdageideen på nuværende tidspunkt.

I forbindelse med indsatsen mod ulovligt fiskeri i den østlige del af Østersøen vil jeg aktivt støtte, at der afholdes en konference om, hvordan vi bekæmper ulovligt fiskeri i Østersøen. Jeg kan oplyse, at det regionale rådgivende råd for Østersøen – Østersø RAC'en – snarest vil gå i gang med at planlægge afholdelse af en sådan konference i foråret 2007. Jeg har tilkendegivet, at jeg som minister i Danmark gerne vil stille mig til rådighed for afholdelse af en sådan konference. Ethvert initiativ i den retning vil blive støttet fra min side.

Det er ligeledes vigtigt, at Kommissionen i højere grad tager initiativ til, hvordan man mere aktivt kan bekæmpe ulovligt fiskeri.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at der foreligger et forslag om en flerårig forvaltningsplan for torsk i Østersøen, som jeg kommer ind på under "siden

sidst”.

FO

Regeringens forhandlingsoplæg går ud på, at man fra dansk side kan tilslutte sig Kommissionens forslag eller et kompromisforslag, der kan vedtages i Rådet med kvalificeret flertal, idet man lægger afgørende vægt på, at der samlet set findes en balanceret løsning, hvori det indgår, at man vil arbejde for:

1. at der kan findes en tilfredsstillende løsning for de kystnære fartøjer,
2. at TAC’erne for torsk i både den vestlige og østlige Østersø samt laks videreføres på det nuværende niveau,
3. at Kommissionen tager initiativ til mere aktivt at bekæmpe ulovligt og urapporteret fiskeri, samt
4. at de statsfinansielle udgifter af forslaget vedrørende kontrolforanstaltningerne for torsk ikke øges yderligere i forhold til 2006.

Det er altså noget, vi kommer tilbage til.

**Per Clausen** gik imod regeringens forhandlingsoplæg ud fra det synspunkt, at den fiskeripolitik, EU fører, bør være til gavn for miljøet eller sikre fiskerne ordentlige vilkår, og det gjorde det foreliggende forslag ikke.

**Jens Peter Verner** syntes, der var mange problemer i Østersøen, hvis de oplysninger, han havde fået, var rigtige, nemlig at Polen har en kvote på 10.000 tons, men man fanger mellem 70.000 og 100.000 tons, og at man i øvrigt ikke har fuld kontrol med, hvad der sker med det danske fiskeri, fordi overvågningsordningen er ude af kraft. Det betegnede han som meget uholdbart.

Jens Peter Verner ville gerne vide, om regeringen mener, at man skal køre uændret videre, og at man ikke engang vil lave den reduktion, som Kommissionen foreslår. Er regeringen sikker på, at det er en bæredygtig holdning, eller er det noget, man siger for at tækkes fiskerne? I øvrigt betegnede han situationen for torskebestandene i Østersøen som dybt alvorlig.

**Anne Grete Holmsgaard** hørte fødevareministeren sige, at man stort set ville fortsætte som nu, blot sænke TAC’en for torsk lidt og hæve den lidt for sild. Hun mente, torskebestanden var i en tilstand nu, hvor man burde lukke, i hvert fald i den østlige del af Østersøen. Hun ville gerne have, at hendes børn også skulle kunne spise torsk. I øvrigt gjorde hun opmærksom på, at det ikke er til at opdrive danske sild mere. Hun syntes, man skulle gå meget mere radikalt til værks. Det kunne godt være, at firskerne syntes, det skal være sådan nu, men Anne Grete Holmsgaard pegede på, at om kort tid er der ikke flere torsk at fange.

**Ole Glahn** sagde i forlængelse af Jens Peter Vernerens bemærkninger, at han var rystet over at få oplysninger om, at der foregår ekstremt meget

ulovligt fiskeri i Østersøen.

Han spurgte, på hvilket grundlag man fastlægger torskekvoterne, og hvordan man kommer frem til informationerne om, hvad der er bæredygtigt. Han var meget betænkelig ved situationen i Østersøen.

**Jens Kirk** støttede fødevareministeren. Han rejste spørgsmålet, hvor langt man kan skære kvoten ned, idet han pegede på, at der snart ikke var plads til bifangster mere. I stedet for at blive ved med at skære ned på kvoterne skulle Kommissionen hellere begynde at tænke på mere selektivt fiskeri.

**Fødevareministeren** måtte konstatere, at Enhedslisten ikke kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Han kunne ikke sige så meget om det polske fiskeri, selv om han nu nok mente, at de nævnte tal for det ulovlige fiskeri var lige lovligt langt oppe. Det er rigtigt, at man i rådgivningen fra ICES og fra Danmarks Fiskeriundersøgelser regner med, at der er et sortfiskeri eller et ulovligt fiskeri på 35-40 pct., hvilket fødevareministeren betegnede som smerteligt for dem, der overholder reglerne. Han ville ikke sige, at polakkerne hørte til dem, der fiskede ulovligt, men han havde nu ikke hørt nogen, der sagde det modsatte.

Fødevareministeren sagde i svaret til Jens Peter Verner sen, at sidste år var vi i en situation, hvor vi måske skulle have sat torskekvoten lidt op, men vi har nogle regler, vi kører efter, som går ud på at sænke fiskeriindsatsen, altså det antal dage fiskerne må være på havet. Fødevareministeren gjorde i den forbindelse opmærksom på, at det blev sværere for dem, der fiskede ulovligt, hvis de ikke måtte være så mange dage på havet. Fiskeriminister en erkendte, at det ikke havde hjulpet ret meget, men tilføjede, at hvis der var et stort ulovligt fiskeri, var det ikke torskekvoten, der lagde en begrænsning på fiskeriet.

Fødevareministeren svarede Jens Kirk, at i Nordsøen svarer det, man må fange af torsk, stort set til bifangsterne, men i Østersøen er der tale om et andet fiskeri. Han var enig i det, Jens Kirk havde sagt om et mere selektivt fiskeri.

Fødevareministeren svarede Ole Glahn, at man fik sine oplysninger om de bæredygtige bestande fra Danmarks Fiskeriundersøgelser og ICES, men tilføjede, at der ikke var tale om en så præcis videnskab, at der ikke godt kunne være forskellige opfattelser, også iblandt forskerne.

**Anne Grete Holmsgaard** erkendte, at hun havde mistet overblikket, og ville gerne have fødevareministeren til at præcisere, hvor stramningerne i forslaget egentlig var.

**Jens Peter Verner sen** erkendte, at det var rigtigt, hvad ministeren sagde om, at det ikke nyttede noget at sætte kvoterne for torskefiskeriet ned, hvis det ulovlige fiskeri steg tilsvarende, men så var man nødt til at finde



andre metoder til at reducere fiskeriet.

Han forstod, at man i øjeblikket ikke i særlig stort omfang gør brug af de muligheder, der er for at støtte selektivt fiskeri.

Jens Peter Vernersen var ikke enig med Jens Kirk i, at det i Østersøen kun er bifangster af torsk, der er tilbage.

**Fødevareministeren** svarede Anne Grete Holmsgaard, at Kommissionen har foreslået en reduktion på 15 pct. for torsk i den østlige del af Østersøen, og det synes vi ikke er en god idé. Vi mener, man skal lave en roll-over. Det vigtigste er at fortsætte den plan, vi følger år for år med at reducere fiskeindsatsen med 10 pct.

Fødevareministeren ville ikke blande sig i diskussionen om sild.

Han gjorde opmærksom på, at der er forskel på situationen i Østersøen og i Nordsøen, idet TAC-en for torsk i Nordsøen stort set kun tillader bifangster, mens der er et selvstændigt torskefiskeri i Østersøen.

I forbindelse med formandens konklusioner ved mødets slutning udspandt der sig en længere diskussion om, hvorvidt Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre gik imod regeringens forhandlingsoplæg. Da **fødevareministeren** til sidst sagde, at regeringen ikke går ind for Kommissionens forslag om at reducere TAC-en for torsk i Østersøen, sagde **Jens Peter Vernersen**, at så gik Socialdemokraterne imod dette forhandlingsoplæg, og **Anne Grete Holmsgaard** sagde det samme for SF's vedkommende.

## **7. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet: Fiskerimuligheder for 2007 - Principerklæring fra Europa-Kommissionen - Udveksling af synspunkter**

KOM (2006) 0499

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 34)

**Fødevareministeren:** Punktet skal ses som led i en ny strategi for den årlige beslutning om fiskerimuligheder for det følgende år. Strategien indbefatter, at Kommissionen fremlægger en meddelelse, hvori den gør rede for, hvilke intentioner den har med hensyn til sine forslag om fiskerimuligheder for 2007. Jeg kan henvise til det oversendte notat.

Regeringen lægger op til, at man fra dansk side principielt støtter Kommissionens meddelelse, idet man vil arbejde for:

1. at principper for fastsættelse af TAC'er og andre betingelser eller begrænsninger for fiskeriet skal gælde generelt og så ensartet som muligt i den fælles fiskeripolitik,

2. at der sikres en gradvis tilpasning af TAC'er og indsatsbegrænsning, således at erhvervet kan tilpasse sig de ændrede fiskerimuligheder,
  3. at der sker en korrektion af fiskerimulighederne i forhold til fremkomsten af ny viden, samt
  4. at der for torsk i Nordsøen findes en afbalanceret løsning på grundlag af den faktiske rådgivning og hensyn til nødvendige bifangster.
- Også det punkt kommer vi tilbage til.

## **8. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskeriaftale for 2007**

### **- Drøftelse**

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 39)

**Fødevareministeren:** Rådet skal på det kommende rådsmøde drøfte de forestående forhandlinger med Norge om en ny fiskeriaftale for 2007.

Danske fiskere har som bekendt en betydelig del af deres samlede årlige fangster i norsk zone, og Norge er det tredjeland, der har størst betydning for dansk fiskeri.

Fra dansk side hilser vi drøftelsen velkommen, idet det som et led i front-loading processen giver mulighed for at markere de danske interesser i fiskeriaftalen med Norge. Vi vil gerne have en diskussion i god tid.

I den forbindelse vil vi fra dansk side fremføre de danske hovedsynspunkter, nemlig at man:

1. arbejder for at fastholde og eventuelt udbygge de eksisterende fiskerimuligheder for dansk fiskeri i den bilaterale aftale med Norge under hensyntagen til den biologiske rådgivning,
2. arbejder for, at den bilaterale aftale træder i kraft den 1. januar 2007, og
3. arbejder for indgåelsen af en kyststatsaftale for atlantisk sild gældende fra 2007, der tager højde for alle danske interesser.

## **9. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter**

### **- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0233

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 41)

**Fødevareministeren:** Sagerne under punkt 9 til 13 er uproblematisk. Jeg kan derfor henvise til det oversendte notat. Jeg er naturligvis klar til at besvare spørgsmål, hvis man har nogle.

**10. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 639/2004 om forvaltning af fiskerflåder, der er registreret i regioner i Fællesskabets yderste periferi  
- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0433

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 43)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1278 FO (forhandlingsoplæg om den europæiske fiskerifond forelagt EUU 19/5-06)

(042) side 744 FO (forhandlingsoplæg om den europæiske fiskerifond forelagt EUU 17/6-05)

**Fødevareministeren:** Se under pkt. 9.

**11. Forslag til Rådets beslutning om indgåelse af en aftale i form af brevveksling om midlertidig anvendelse af Fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien om fiskeri i mauretanske fiskerizoner og protokollen, som fastsætter fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, som finder anvendelse fra den 1. august 2006 til den 31. juli 2008 og om forslag til Rådets forordning om indgåelse af en fiskeripartnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien  
- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0505 og KOM (2006) 0506

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 45)

**Fødevareministeren:** Se under pkt. 9.

**12. Forslag til Rådets forordning om tekniske  
bevarelsesforanstaltninger for visse bestande af stærkt  
vandrende arter**

**- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0100

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 49)

**Fødevareministeren:** Se under pkt. 9.

**13. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning  
(EF) nr. 379/2004 for så vidt angår forhøjelse af  
toldkontingenterne for fiskerivarer for perioden 2004-2006.**

**- Vedtagelse på et kommende rådsmøde**

KOM (2006) 0544

Rådsmøde 2758 – bilag 2 (samlenotat side 51)

**Fødevareministeren:** Se under pkt. 9.

**FO**

**14. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om  
definition, betegnelse, præsentation og mærkning af spiritus  
- Politisk drøftelse/politisk enighed**

KOM (2005) 0125

Rådsmøde 2758 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2005) 0125 – bilag 1 (grundnotat af 1/2-06)

KOM (2005) 0125 – spørgsmål 1 (henvendelse af 5/9-06 fra European Vodka Alliance)

KOM (2005) 0125 – svar på spørgsmål 1 (Ministerens kommentar til henvendelse fra European Vodka Alliance)

**Familie- og forbrugerministeren:** Dette forslag er til forhandlingsoplæg.

Forslaget blev fremsat i december 2005 med det formål at revidere og sammenskrive allerede gældende regler på spiritusområdet.

Forslaget skal vedtages efter proceduren for fælles beslutningstagen. Det forventes, at Europa-Parlamentet behandler forslaget på samlingen i januar 2007.

Med hensyn til en mere detaljeret gennemgang af forslaget tillader jeg mig at henvise til det notat, udvalget har modtaget. Jeg vil koncentrere mig om de dele af forslaget, der særligt har givet anledning til drøftelser i Rådet – medmindre formanden beder om en længere udredning. (*Munterhed*).

Det drejer sig først og fremmest om definitionen af vodka, der i

Kommissionens forslag i store træk er identisk med den gældende definition. Således stilles der ikke nogen særlige råvaremæssige krav til fremstillingen af vodka, hvilket derimod er tilfældet for en række andre typer af spiritus. Dog foreslår Kommissionen som noget nyt, at de anvendte råvarer skal anføres i mærkningen af produktet.

Derudover stilles der forslag om ændring af procedureformen for så vidt angår fremtidige ændringer af lovgivningen på området.

Således foreslår Kommissionen for det første, at definitionerne af de forskellige spiritustyper fremover skal kunne ændres i en forvaltningskomité-procedure. Sådanne ændringer forudsætter i dag ændring af Rådets og Parlamentets forordning via proceduren om fælles beslutningstagen.

Dernæst foreslår Kommissionen, at vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser, overgangsforanstaltninger samt fravigelser af forordningens bestemmelser i velbegrundede tilfælde overføres fra forskriftskomitéproceduren til forvaltningskomitéproceduren.

Med hensyn til forhandlingssituationen kan jeg sige, at der har været et blokerende mindretal i Rådet med hensyn til definitionen af vodka. Landene har fastholdt deres krav om, at råvareproduktionen i forhold til vodka burde begrænses til korn og kartofler for dermed at give vodkaproducenterne samme beskyttelse som eksempelvis producenter af whisky. Dette synspunkt har Danmark – i overensstemmelse med erhvervets ønsker – støttet. Erhvervet er de danske spiritusproducenter. Der er også en forening af importører. Den har et andet syn på tingene.

Ligeledes har stort set ingen medlemslande kunnet erklære sig enig i Kommissionens forslag om brug af forvaltningskomitéproceduren. Danmark har i den forbindelse fremført, at definitionerne af de forskellige spiritustyper alene burde kunne ændres i proceduren om fælles beslutningstagen og ikke i en komitéprocedure. Begrundelsen herfor har været, at definitionerne af de forskellige typer af spiritus er det helt centrale i reguleringen af spiritusområdet.

På baggrund af den modstand, Kommissionens forslag har mødt blandt medlemslandene, har det finske formandskab fremsat et kompromisforslag, der med hensyn til definitionen af vodka indebærer, at der etableres to kategorier af vodka.

Det vil sige én kategori af vodka, der kun må produceres på basis af korn, kartofler og melasse fra sukkerroer, og en anden kategori af vodka, der derimod kan produceres på basis af andre råvarer end korn, kartofler og melasse fra sukkerroer eller i kombination med disse. For så vidt angår sidstnævnte kategori vil det være obligatorisk at angive råvarerne i varebetegnelsen.

Hvad angår komitologispørgsmålet indebærer kompromisforslaget, at forvaltningskomitéproceduren erstattes af henholdsvis forskriftskomitéproceduren og den nye kontrolprocedure, hvor Rådet og især Parlamentet tildeles forøgede beføjelser med hensyn til kontrol af Kommissionen.

Formandskabet foreslår blandt andet, at kontrolproceduren skal anvendes i forbindelse med ændring af spiritusdefinitionerne.

Med det kompromisforslag, der foreligger, ser det ud til, at der ikke længere er et blokerende mindretal.

Regeringen er principielt positiv over for Kommissionens initiativ med hensyn til at revidere den gældende lovgivning på spiritusområdet og finder i den forbindelse, at formandskabets kompromisforslag med hensyn til definitionen af vodka indeholder en tilfredsstillende løsning, idet forslaget indebærer, at der skelnes mellem vodka produceret på basis af korn, kartofler og melasse og vodka produceret på basis af andre råvarer.

Derudover er regeringen af den opfattelse, at formandskabets kompromis for så vidt angår proceduren for ændring af definitionerne, set i lyset af den samlede forhandlingssituation, imødekommer de danske synspunkter. Således er kontrolproceduren den af de fire komitéprocedurer, der giver Rådet og Parlamentet mest mulig kontrol med de til Kommissionen delegerede beføjelser.

FO

Set i lyset af forhandlingssituationen er regeringens forhandlingsoplæg, at vi støtter formandskabets kompromisforslag eller det forslag, der opnås flertal for, idet man dog arbejder for, at ændringer af definitioner for spiritus bevares i rådsprocedure

Der lægges afgørende vægt på, at der for så vidt angår definitionen af vodka findes en løsning, der indebærer, at der skelnes mellem vodka produceret på basis af råvarerne korn, kartofler og melasse fra sukkerroer og vodka produceret på basis af andre råvarer.

Der lægges endvidere vægt på, at ændringer af forslagets bilag, vedtagelse af overgangsbestemmelser, fravigelse af forordningens bestemmelser i velbegrundede tilfælde samt vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser kan foretages i den nye kontrolprocedure eller alternativt i en forskriftskomitéprocedure.

**Ole Glahn** havde lagt mærke til, at familie- og forbrugerministeren havde forelagt regeringens forhandlingsoplæg vedrørende vodka med et smil. Han betegnede det som et væsentligt fremskridt, at man fik at vide, hvad det var man drak, når det drejede sig om vodka, idet der nu skulle være en beskrivelse af, hvilke råvarer der var brugt, hvis der ikke var tale om ”den rene vare”. Han nævnte, at vodka jo var en af de spiritusformer, der var kommet mere i vælten, efter at der var kommet østeuropæiske lande med i EU.

**Familie- og forbrugerministeren** sagde, at man ikke havde smilet så meget i Fødevareudvalget, da han forelagde sagen dér, idet man havde haft en forventning om, at han ville medbringe smagsprøver.

**Formanden** sagde, at hun havde fået en tilkendegivelse fra Morten Messerschmidt om, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg. Til gengæld havde Jens Peter Verner sen meddelt, at socialdemokraterne støttede det.

### **15. Forslag til Rådets direktiv om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr - Vedtagelse**

KOM (2005) 0362

Rådsmøde 2758 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

KOM (2005) 0362 – bilag 2 (grundnotat af 6/1-06)

**Familie- og forbrugerministeren:** Dette forslag er til orientering.

Formålet med dette forslag er at ajourføre, omarbejde og konsolidere dyresundhedsbestemmelserne i forbindelse med handel med akvakulturprodukter.

Dette gøres med henblik på at styrke og ensarte sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse hos akvakulturdyr inden for EU og dermed også at forbedre konkurrenceevnen hos EU's akvakulturproducenter.

Forslaget indebærer en ophævelse af de eksisterende basisretsakter, og i stedet for de eksisterende tre direktiver bliver der ét nyt direktiv.

Udover dette vil jeg i øvrigt henvise til det notat, udvalget har modtaget, for så vidt angår forslagens øvrige elementer.

Jeg mener, at det er fornuftigt, at det med forslaget signaleres, at bekæmpelsen af fiskesygdomme sidestilles med bekæmpelsen af andre husdyrsygdomme.

Således er regeringen positivt indstillet over for Kommissionens ønske om at opdatere gældende EU-regler om dyresundhed, omsætning og sygdomsbekæmpelse på området for fisk og skaldyr.

### **16. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om rapport om EU-skovhandlingsplan - Rådskonklusioner**

KOM (2006) 0302

Rådsmøde 2758 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

KOM (2006) 0302 – bilag 2 (revideret grundnotat af 4/9-06)

Udvalgsmødereferater:  
(05) side 1554 (senest behandlet i EUU 16/6-06)

**Miljøministeren:** Det sidste punkt er på dagsordenen for rådsmødet for landbrug og fiskeri og drejer sig om rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om en skovhandlingsplan. Punktet vil blive forelagt til orientering.

Jeg kan tilslutte mig udkastet til rådskonklusioner, som udtrykker støtte til Kommissionens forslag til en skovhandlingsplan, og hvor Kommissionen og medlemsstaterne sammen og hver for sig inviteres til at fremme implementeringen af handlingsplanen.

Jeg er enig i den opstillede fælles vision for skovbruget og skovenes rolle i EU om ”et langsigtet, flersidigt skovbrug, der opfylder nuværende og fremtidige samfundsbehov og støtter skovrelaterede eksistensmuligheder”.

Jeg er også enig i handlingsplanens 4 hovedmålsætninger:

- Forbedret konkurrenceevne
- Forbedring og beskyttelse af miljøet
- Bidrage til livskvaliteten
- Fremme af samordning og kommunikation

## Siden sidst

**Fødevareministeren:** Jeg vil under ”siden sidst” nævne 3 sager. Det drejer sig om forslag om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen, meddelelse om opnåelse af bæredygtighed i EU's fiskeri ved hjælp af et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) samt forslag om reform af bananer.

### a) Forslag til Rådets forordning om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande

KOM (2006) 0411

KOM (2006) 0411 – bilag 2 (grundnotat af 24/8-06)

**Fødevareministeren:** Forslaget indebærer en flerårig plan for at sikre et langsigtet, bæredygtigt fiskeri, hvor der kan opnås de størst mulige udbytter på lang sigt.

For at sikre en bæredygtig udnyttelse af torskebestandene i Østersøen foreslår Kommissionen:



- en årlig reduktion af fiskeridødeligheden på 10 pct. indtil de fastsatte mål er nået,
- begrænsning af fiskeriindsatsen gennem lukkede perioder og områder og eventuelt regulering af fangstmulighederne, samt
- en række kontrolbestemmelser.

Det foreslås, at planen skal vurderes løbende.

Regeringen støtter generelt en langsigtet strategi for forvaltningen af torskebestandene i Østersøen. De foreslåede mål for fiskeridødelighed og tempoet for opnåelse af målene må nu vurderes nøjere.

Forslaget forventes først at kunne vedtages under tysk formandskab i foråret 2007, når Europa-Parlamentets udtalelse foreligger.

### **b) Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om opnåelse af bæredygtighed i EU's fiskeri ved hjælp af et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)**

KOM (2006) 0360

KOM (2006) 0360 – bilag 1 (grundnotat af 8/9-06)

**Fødevareministeren:** Kommissionen har fremlagt en meddelelse, hvori den lægger op til en ny målsætning for forvaltningen af fiskeriressourcerne. Fiskeridødeligheden – dvs. den andel af bestanden, som fiskeriet årligt fjerner fra bestanden – er for stor i forhold til bestandenes produktionskapacitet.

Kommissionen finder, at en langsigtet forvaltning ud fra princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte – det, der hedder MSY – kan genoprette de overfiskede bestande i overensstemmelse med forpligtelserne fra Verdens-topmødet i Johannesburg 2002. Det er der nogle, der vil kunne huske.

MSY-princippet indebærer, at der for de enkelte fiskebestande skal findes et niveau for fiskeridødeligheden, som sikrer, at bestanden årligt giver det maksimalt bæredygtige udbytte. Gennemførelse af MSY-princippet vil nødvendiggøre en reduktion af fiskeriindsatsen for på sigt at opnå et større udbytte af fiskebestandene.

Langsigtede planer skal være det primære instrument til at implementere MSY-princippet. Planerne skal udformes efter høring af de berørte fiskere, forbrugere og andre aktører. Uvildig biologisk rådgivning skal danne grundlag for enhver plan. Økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser af foreslåede foranstaltninger skal behørigt tages i betragtning.

Regeringen støtter en ny langsigtet målsætning for en bæredygtig

forvaltning af fiskeriressourcerne i EU, der kan sikre et større økonomisk udbytte af fiskebestandene.

Det er vigtigt at fiskerierhvervet aktivt medvirker til at indføre de langsigtede planer ud fra MSY-princippet. Jeg vil her sige noget om fiskerierhvervet. Jeg havde fornøjelsen for ikke så lang tid siden at diskutere MSY-princippet med fiskerne. Jeg havde ikke fornemmelsen af, at de vidste, hvad jeg talte om. Jeg tror, vi må bestræbes os på at være mere pædagogiske.

Planer og mål skal baseres på et solidt videnskabeligt grundlag og skal løbende revideres.

Jeg forventer, at meddelelsen vil blive taget op på rådsmødet i november med henblik på vedtagelse af eventuelle formandskabs-/rådskonklusioner

**d) Forslag til Rådets forordning om ændring af  
forordningerne (EØF) nr. 404/93, (EF) nr. 1782/2003 og (EF)  
nr. 247/2006 vedrørende banansektoren**

KOM (2006) 0489

KOM (2006) 0489 – bilag 1 (grundnotat af 10/10-06)

**Fødevareministeren:** Formålet med forslaget er at rette ordningen ind efter reformerne inden for de andre landbrugssektorer, samtidig med at EU's bananproducenter sikres en rimelig levestandard, og der tages hensyn til de særlige forhold i de ydre regioner, hvor der dyrkes bananer.

Forslaget indebærer, at den aktuelle udligningsstøtteordning for bananproducenterne ophæves, og at bananer fremover omfattes af POSEI-ordningen. Det betyder, at de penge, der anvendes til at støtte bananproducenterne, skal overføres til POSEI-programmet, der støtter landbrugsproduktionen i EU's fjernområder.

For produktion i andre områder end de ydre regioner – dvs. Cypern, Portugal og Grækenland – overføres budgetmidlerne til enkeltbetalingsordningen. Kommissionen foreslår, at de nye regler skal anvendes fra 1. januar 2007.

Fra dansk side er vi positive over for en reform af den fælles markedsordning for bananer, som fokuserer på en øget markedsorientering og liberalisering af ordningen. Samtidig er vi dog opmærksom på bananproduktions betydning i særligt de ydre regioner af EU.

Jeg forventer, at vi vil have en drøftelse af forslaget på rådsmødet i november.

### c) ”Firepakken” om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordninger om

- I. en fælles godkendelsesprocedure for fødevaretilsætningsstoffer, fødevareenzymmer og fødevarearomaer  
KOM (2006) 0423  
KOM (2006) 0423 – bilag 2 (grundnotat af 4/10-06)  
Rådsmøde 2758 – bilag 5 (Forbrugerrådets kommentar af 12/10-06)
- II. fødevareenzymmer og om ændring af Rådets direktiv 83/417/EØF, Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999, direktiv 2000/13/EF og Rådets direktiv 2001/122/EF  
KOM (2006) 0425  
KOM (2006) 0425 – bilag 2 (grundnotat af 4/10-06)  
Rådsmøde 2758 – bilag 5 (Forbrugerrådets kommentar af 12/10-06)
- III. aromaer og visse fødevarer ingredienser med aromagivende egenskaber til anvendelse i og på fødevarer og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89, Rådets forordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96 og direktiv 2000/13/EF  
KOM (2006) 0427  
KOM (2006) 0427 – bilag 2 (grundnotat af 4/10-06)  
Rådsmøde 2758 – bilag 5 (Forbrugerrådets kommentar af 12/10-06)
- IV. fødevaretilsætningsstoffer  
KOM (2006) 0428  
KOM (2006) 0428 – bilag 2 (grundnotat af 4/10-06)  
Rådsmøde 2758 – bilag 5 (Forbrugerrådets kommentar af 12/10-06)

**Familie- og forbrugerministeren:** En sag, der er kommet på dagsordenen i Bruxelles, siden jeg sidst var her i udvalget, er Kommissionen forslag til nye forordninger om fødevareenzymmer, aromaer og tilsætningsstoffer og om fælles godkendelsesprocedurer herfor.

Forslagene er fremsat den 28. juli 2006 og blev introduceret af Kommissionen til medlemsstaterne på et åbningsmøde i Bruxelles den 20. september 2006.

De 4 forslag behandles som en fælles ”pakke” og refereres således oftest til som ”4-pakken”.

Kommissionens forslag, der er længe ventet, har til formål at opdatere lovgivningsprincipperne for særligt tilsætningsstoffer og aromaer, således at reglerne på dette teknisk komplicerede område bliver ensartede, sammenhængende og overskuelige.

Samtidig inkluderes i fællesskabslovgivningen enzymer, der nu alene er nationalt reguleret i de enkelte medlemsstater.

Med forslaget lægges der op til en central godkendelsesprocedure, hvorefter Kommissionen etablerer fællesskabslistor for henholdsvis enzymer, aromaer og tilsætningsstoffer.

Fællesskabslistor for alle stofferne – med visse undtagelser for aromaer – er baseret på ”positivlisteprincippet”, hvilket betyder, at stoffer defineret som enzymer, aromaer og tilsætningsstoffer alene må anvendes, såfremt de fremgår af de respektive listor. Optagelse af stofferne på listor sker på baggrund af en vurdering fra EU’s fødevarevidenskabelige organ, Den Europæiske Fødevareautoritet, EFSA.

For at smidiggøre reglerne lægger Kommissionen op til, at opdatering af positivlistor sker i en forskriftsprocedure i stedet for rådsproceduren, hvilket er en ændring i forhold til de gældende regler om tilsætningsstoffer. Kommissionens forslag indeholder desuden specifikke regler om mærkning, der supplerer de gældende mærkningsbestemmelser for fødevarer.

Til sidst vil jeg nævne, at forslaget indeholder hjemmel til efterfølgende at fastlægge gennemførselsforanstaltninger i forskriftskomiteéprocedure samt en ”sundhedsklausul”, som giver medlemsstaterne og Kommissionen mulighed for at foretage hasteindgreb i tilfælde, hvor det viser sig, at der er sundhedsmæssige betænkeligheder.

Forhandlingerne om forslaget er kun lige gået i gang. Det første arbejdsgruppemøde om tilsætningsstoffer blev afholdt torsdag den 5. oktober 2006 i Bruxelles.

Regeringen ser positivt på de foreliggende forslag fra Kommissionen, der både indeholder sammenskrivninger af gældende regler for overskueligheden samt nye tilføjelser, der tager højde for udviklingen af den videnskabelige vurdering af de omhandlede stoffers anvendelse i fødevarer.

Forslag om en ny, fælles regulering af fødevareenzymområdet støttes af regeringen, der gerne ser, at området bliver harmoniseret, da Danmark er et af de få medlemslande med nationale regler for godkendelse af enzymer til fødevarer.

**Formanden** konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg.

Med hensyn til dagsordenens punkt 3 om energiafgrøder gik Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten imod regeringens forhandlingsoplæg.

Med hensyn til dagsordenens punkt 5 om modalitet gik Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti imod regeringens forhandlingsoplæg.

Med hensyn til dagsordenens punkt 6 om fiskeriet i Østersøen gik Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten imod regeringens forhandlingsoplæg.

Med hensyn til dagsordenens punkt 14 om spiritus gik Dansk Folkeparti imod regeringens forhandlingsoplæg.

## FO      **Punkt 6. Rådsmøde nr. 2757 (miljøministre) den 23. oktober 2006**

**Miljøministeren:** Jeg kan henvise til samlenotat om rådsmøde (miljø) den 23. juni 2006, som blev oversendt til udvalget den 5. oktober 2006, bidrag til samlenotat om rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2006 oversendt den 6. oktober samt supplerende samlenotat også oversendt til udvalget den 6. oktober.

### **1. Kommissionens forslag til Rådets og Parlamentets direktiv om luftkvalitet og renere luft for Europa (CAFÉ).**

#### **- Politisk enighed**

KOM (2005) 0447

Rådsmøde 2757 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2005) 0447 – bilag 2 (grundnotat af 28/10-06)

KOM (2005) 0447 – bilag 4 (udtalelse fra MPU af 30/1-06)

Udvalgsmødereferater:

(05) side 1630 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 23/6-06)

**Miljøministeren:** Punktet er sat på dagsordenen med henblik på politisk enighed om en fælles holdning.

I juni nåede vi i Rådet frem til politisk enighed, men da Europa-Parlamentet ikke havde gennemført 1. læsning af forslaget, kunne vi ikke afslutte behandlingen. Parlamentet har nu afsluttet 1. læsning, og jeg forventer, at den opnåede politiske enighed nu bliver stadfæstet som politisk enighed om Rådets fælles holdning.

Som det vil være Europaudvalget bekendt, forsøgte jeg på rådsmødet i juni at vinde tilslutning til en mere ambitiøs tidsplan, hvor grænseværdien og en bindende reduktionsforpligtelse for de små partikler, PM<sub>2,5</sub> skulle være gældende allerede fra 2010. Jeg sagde meget klart til formanden, at formandskabet var ved at bevæge sig i den forkerte retning. Jeg sagde også, at jeg syntes, de var i gang med at udvande Kommissionens forslag, og det syntes jeg ikke, vi kunne byde befolkningen. Men det ændrede ikke ved, at Rådets flertal havde en anden holdning. Jeg måtte konstatere, at der ikke var tilslutning til at gå videre end en grænseværdi fra 2015 og en reduktionsmålsætning fra 2010, som først i forbindelse med revisionen i 2013 skal erstattes af bindende differentierede reduktionsforpligtelser for medlemslandene.

Der var simpelt hen en lang række lande, der var meget modstræbende

over for at gøre forslaget mere ambitiøst. Så vi kommer ikke længere i denne omgang.

Men vi må stadig konstatere, at der er tale om en væsentlig forbedring af luftkvaliteten i Europa, som på EU-niveau vil føre til 140.000 færre for tidlige dødsfald pr. år, heraf i Danmark 1.000 om året. Hertil kommer 250.000 færre sygedage og dage med nedsat aktivitet pr. år i Danmark.

Samtidig ligger vi ikke på den lade side. Vi er allerede i EU ved at få en ny standard igennem for person- og varebiler, kaldet Euro 5. Med den standard bliver diesebilernes forurening med partikler 80 pct. mindre for personbiler og 90 pct. mindre for varebiler. Med den nuværende teknologi betyder det anvendelse af partikelfiltre, og det finder jeg naturligvis meget positivt. Euro 5 vil omfatte alle nye biler fra omkring 2010.

Herudover arbejder Danmark sammen med en række andre lande og Kommissionen for, at den kommende Euro 5-norm allerede nu skal have følgeskab af en Euro 6-norm, gældende fra omkring 2014, for udslip af NOx fra dieseldrevne køretøjer. Det vil medføre en reduktion af NOx udslip med 70 pct. fra dieseldrevne person- og varebiler i forhold til den nuværende Euro 4 norm. Teknikken er ikke helt klar til at opfylde de skrappe krav til NOx udslip samtidig med Euro 5. Men fastsætter vi en Euro 6 norm allerede nu, så ved bilproducenterne, hvad de skal rette sig efter. Det er min klare opfattelse, at en indførelse af en Euro 6 norm for NOx er af stor betydning i forhold til, at vi i EU kan opfylde målsætningerne.

Vi må nu se, om vi kan opnå forbedringer under 2. læsning af forslaget. Desværre er Parlamentets 1. læsning ikke meget mere ambitiøs end Rådets. Men jeg vil dog forsøge at opnå en stramning af grænseværdier og tids-terminer under 2. læsning.

**Svend Auken** sagde, at man fra socialdemokratisk side stadig væk beklagede, at regeringen havde indgået et forlig med Dansk Folkeparti, som gør, at de fornuftige ting, der er sagt fra Miljø- og Planlægningsudvalget, ikke er en del af den danske holdning. Socialdemokraterne vil klart henstille, at man ikke giver sig på disse tidsgrænser, og at man ikke giver sig på grænseværdierne, men tværtimod lader sig inspirere af Europa-Parlamentet. Svend Auken mente, der var noget rigtigt i det, der påpeges fra Miljø- og Planlægningsudvalget i Folketinget, at man skal have grænseværdier for de superfine artikler, som måske er de allermest farlige. Han pegede på, at man faktisk havde fået en fremragende indstilling fra mindretallet i Miljø- og Planlægningsudvalget. Han ville gerne have ministerens kommentarer til de konkrete forslag, der står i mindretalsudtalelsen.

**Eyvind Vesselbo** mente, der var fundet en glimrende indfaldsvinkel til at begrænse luftforureningen ud fra de vilkår, der ligger, og der var fundet en udmærket tidsramme for implementeringen.

**Helle Sjelle** spurgte, om det ikke var sådan, at man stadig væk godt kunne have lokale miljøstandarder, uden at det var i modstrid med direktivet om luftkvalitet.

**Charlotte Antonsen** pegede på, at der i indstillingen fra Miljø- og Planlægningsudvalget ikke står noget om, at nogle partier er imod regeringens holdning med hensyn til luftkvalitet. Hun mindede om, at Miljø- og Planlægningsudvalget havde været foregangsudvalg og igennem mange år var kommet med indstillinger til Europaudvalget. Hvis man er uenig i regeringens holdning, må man skrive det i indstillingen, så Europaudvalget ikke kommer ud for, at medlemmerne af et parti indtager helt forskellige holdninger i Europaudvalget og Miljø- og Planlægningsudvalget.

**Svend Auken** sad med et papir til Europaudvalget fra januar 2006, som indeholdt nogle meget præcise anvisninger. Europaudvalget har diskuteret sagen før, og der er også henvist til indstillingen fra Miljø- og Planlægningsudvalget på Europaudvalgets dagsorden, så han mente, det var i orden at henvise til den og bede om en kommentar fra miljøministeren.

**Charlotte Antonsen** replicerede, at det kunne godt være, Miljø- og Planlægningsudvalget havde diskuteret sagen tidligere, men i den indstilling, det er kommet med vedrørende rådsmødet den 23. oktober 2006, har det ikke nævnt, at der var nogen indvendinger mod regeringens holdning. Hun tilføjede, at der ikke var nogen mening med at få indstillinger fra fagudvalgene, hvis et partis medlemmer af Europaudvalget mente noget helt andet.

**Svend Auken** sagde, at man kunne diskutere, om Miljø- og Planlægningsudvalget skulle gentage det, det tidligere havde sagt, men han fandt det rimeligt, at han henviste til det, Miljø- og Planlægningsudvalget tidligere havde udtalt.

**Eyvind Vesselbo** gjorde opmærksom på, at det ikke drejer sig om en indstilling fra Miljø- og Planlægningsudvalget, men om en tilkendegivelse fra et mindretal.



**2. Udkast til rådskonklusioner vedrørende forberedelse af 12. partskonference (COP 12) under FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) i forbindelse med 2. samling i den partskonference, der tjener som møde for parterne i Kyoto-protokollen (COP/MOP 2), den 6.-17. november 2006 i Nairobi.**

**- Rådskonklusioner**

Rådsmøde 2757 – bilag 1 (samlenotat side 13)

**Miljøministeren:** Punktet vil blive forelagt til orientering.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på rådskonklusioner forud for Klimakonventionens COP 12 og Kyoto-protokollens COP/MOP2 i Nairobi den 6. til den 17. november.

Regeringen kan støtte formandskabets udkast til konklusioner, som med udgangspunkt i EU's målsætning om, at den gennemsnitlige globale temperatur ikke må overstige 2 grader, lægger rammerne for EU's deltagelse i COP'en. For mig er det vigtigt, at EU bidrager til at fastholde den fremdrift, der blev skabt sidste år i Montreal både med hensyn til den globale dialog om det fremtidige klimasamarbejde med deltagelse af alle lande inklusiv USA og de store udviklingslande og med hensyn til det konkrete forhandlingsspor under Kyoto-protokollen om de industrialiserede landes forpligtelser efter 2012. Den aftale, der skal efterfølge Kyoto-protokollen første forpligtelsesperiode, skal senest være på plads i 2009, for at den kan nå at blive implementeret og så at sige være "i luften" i 2012. Fokus i Nairobi vil være på at prøve at få ryddet nogle af de sten af vejen, der er, især i forhold til tredjeverdenslande. Når vi ved, at vi siden hen skal have dem med, er der nogle ting, vi allerede nu kan forudse de vil lægge allermest vægt på.

Jeg vil aktivt arbejde for, at vi i Nairobi kan få lagt en række byggesten, som er nødvendige for at bringe processen fremad i tide. I den forbindelse er der overordnet set to helt væsentlige elementer:

For det første at få afklaret en række udestående spørgsmål i forhold til udviklingslandene, herunder særligt hvordan man kan fremme en konkret tilpasningsindsats i disse lande. Det er i den forbindelse afgørende, at vi er lydhøre over for udviklingslandenes synspunkter, hvis vi skal opnå en positiv dialog, også i forhold til at inddrage udviklingslandene aktivt i forhandlingerne om perioden efter 2012.

Vi må have inddraget de mest udviklede udviklingslande yderligere i den globale indsats, da disse som følge af økonomisk fremgang vil bidrage med stadigt stigende emissioner fremover. Gennem en fornuftig indsats kan vi

hjælpe til, så udviklingslandene bliver sporet ind på en mere miljøvenlig udviklingsvej. Endelig er det vigtigt fortsat at presse på over for USA for en aktiv reduktionsindsats.

For det andet må vi holde fast i, at der er en række elementer, der skal diskuteres, og rammevilkår, der skal falde på plads, før der kan blive taget politisk stilling til de enkelte landes konkrete forpligtelser efter 2012. I den forbindelse er det vigtigt, at vi i Nairobi får taget ordentlig hul på den proces for review af Kyoto-protokollen, der for første gang er officielt på dagsordenen i Nairobi.

**Svend Auken** betegnede det som klart positivt, at man nu har en revision af Kyoto-protokollen på dagsordenen, men pegede på, at man ikke får de store lande med, hvis man ikke også får USA med, og hvis der ikke er en stærk teknologivinkel. Han kunne ikke lide, at man nu talte så meget om fleksible mekanismer, for ifølge protokollen skal de klart kun være supplerende foranstaltninger. Han gjorde opmærksom på, at hvis man laver et stort system, hvor ingen skal reducere, men man bare kan bogføre nogle forbedringer, fordi man handler med kvoterne, så bliver der ingen reel reduktion. Vi kan ikke narre naturen.

Svend Auken troede, man på et tidspunkt blev nødt til at gøre det til et globalt tema, for det kan ikke være rigtigt, at europæisk industri skal leve med begrænsninger, når andre lande som eksempelvis Kina, Indien og De Forenede Stater samt Australien er fritaget. I den forbindelse pegede Svend Auken på, at det miljømæssige og det handelsmæssige trak i samme retning, hvilket var meget godt.

**Per Clausen** syntes, det var meget vigtigt, at man ikke lader hele indsatsen blive et spørgsmål om køb og salg af kvoter, og betegnede det som vigtigt, at man europæisk og regionalt gør en indsats. Når man ikke rigtig kan få landene i den tredje verden til at bruge de eksisterende mekanismer, skulle man måske prøve at finde nogle andre metoder.

Per Clausen henviste til den diskussion, der havde været i Miljø- og Planlægningsudvalget om en ny metode til opsamling og lagring af CO<sub>2</sub>, som nogle havde beskrevet som en løsning. Han ville gerne have ministeren til at bekræfte, at det ikke er en metode, som man i dag kan tage i anvendelse, men at man naturligvis skal forske i den.

**Anne Grete Holmsgaard** forstod, at nu var målsætningen om de to grader kommet ind i billedet, men pegede på, at som det ser ud i øjeblikket, risikerer man, at vi bare kører videre som hidtil under henvisning til den nye teknologi til lagring af CO<sub>2</sub>, som er meget energikrævende.

**Helle Sjelle** var meget glad for den offensive linje, regeringen anlagde – ikke mindst med miljøministeren i spidsen – med hensyn til de klimafor-

handling, der skulle være. Det viste efter hendes opfattelse, at vi tager problemerne alvorligt.

**Jens Kirk** ville give et lille indspark til debatten om de 2 grader global opvarmning: Hvordan vil man beskrive det, hvis man skulle lave et notat om det? Drejer det sig om 100 år, og hvilke strategier skal der til?

**Miljøministeren** var enig med Svend Auken i, at hvis der blot bliver tale om at flytte om på tomme kvoter, så nytter det hele ikke noget, og hun var derfor enig i, at fleksibiliteten kun skulle være et supplement. Men hun tilføjede, at man ikke måtte være blind for, at der her lå en mulighed for at få teknologioverførsel til den tredje verdens lande.

Miljøministeren kunne skrive under på den udlægning, som Per Clausen havde givet af, hvad hun havde sagt i Miljø- og Planlægningsudvalget om CO<sub>2</sub>-udledninger. Hun mente, det ville være en dårlig idé decideret at prøve at få henvisningen til den nye metode til at lagre CO<sub>2</sub> ud, men vi skal modarbejde, at den bliver en undskyldning for "wait and see". Hun mente, det var fornuftigt nok at arbejde videre med den.

NOT

Miljøministeren lovede Jens Kirk at oversende de faglige rapporter, som var udarbejdet om de 2 graders global opvarmning.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde med hensyn til metoden til lagring af CO<sub>2</sub>, at hvis miljøministeren ikke ville bruge meget af sin tid på rådsmødet til at få henvisningen til den ud, så syntes hun, en forhandlingsstrategi kunne være at få den sparket ud i det yderste forskningshjørne som noget, der kan ske på lang sigt, men ikke de første 10-15 år.

**Miljøministeren** var enig i den holdning, som Anne Grete Holmsgaard gav udtryk for, nemlig at vi ønsker at få sagen isoleret ved at henvise til yderligere forskning.

### **3. Kommissionens meddelelse til Rådet og Europaparlamentet: Temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og formandskabets udkast til konklusioner.**

#### **- Rådskonklusioner**

KOM (2005) 0670

Rådsmøde 2757 – bilag 1 (samlenotat side 18)

**Miljøministeren:** Punktet vil blive forelagt til orientering.

Jeg kan støtte formandskabets konklusioner, der bakker op om Kommissionens langsigtede strategi for, hvordan vi tilvejebringe den viden, som er nødvendig for fremover at kunne nyorientere miljøpolitikken både i EU og internationalt.

Jeg er enig i, at vi skal være i stand til at opstille konkrete målsætning-

ger for en langt mere effektiv udnyttelse af naturressourcerne, ikke kun som vi for tiden er i færd med på energiområdet – det har været drøftet tidligere på Europaudvalgets møde – men for alle de naturlige ressourcer, hvis tilstedeværelse i sidste ende er forudsætningen for hele vor livsførelse.

Konkret viden om de udfordringer, vi står over for, er nødvendig for en målrettet miljøteknologisk innovationsindsats og for den afkobling, der skal gennemføres for at sikre en global økonomisk udvikling, der ikke undergraver naturgrundlaget.

Jeg er også enig i, at EU skal presse på for, at der i FN-regi etableres et rådgivende videnskabeligt ressourcepanel, der ligesom det internationale klimapanel er i stand til at råbe vagt i gevær og anspore til velovervejede indsatser såvel nationalt som internationalt.

**Svend Auken** var betænkelig ved, at man nyfortolker afkoblingssynspunktet. Da han i sin tid var med til at indføre afkoblingssynspunktet, var der tale om, at man skulle afkoble væksten i naturressourceforbruget fra væksten i økonomien. Nu taler man om, at væksten skal ske uden stigende naturbelastning, hvilket han ville betegne som det ”fromme” synspunkt. Han gjorde opmærksom på, at vi taler om et område, som Danmark har succes på.

Svend Auken betegnede tanken om et FN-naturpanel som fremragende.

I øvrigt mente han, der var en masse gode ting i Kommissionens langsigtede strategi, selv om han måtte give miljøministeren ret i, at den stadig væk er lidt løs i fugerne.

**Per Clausen** betegnede det som vigtigt, at man holder fast i, at der skal være nogle mål – og gerne nogle bindende mål. Regeringen havde hidtil opereret med en nedbringelse af ressourceforbruget med en fjerdedel i løbet af 5 år, og det var et perspektiv, det var værd at holde fast i.

**Anne Grete Holmsgaard** forstod, at i England har man det synspunkt, at man skal basere målene for perioden 2008-2012 på de verificerede 2005-tal. Hvad er Danmarks holdning hertil?

**Miljøministeren** erklærede sig helt enig med Svend Auken i, at der skulle være tale om en reel afkobling, og at vi skulle have vækst uden naturbelastning.

Miljøministeren var ikke bekendt med den britiske holdning.

#### **4. Kommissionens meddelelse til Rådet og Europaparlamentet vedr. temastrategi for beskyttelse og bevaring af det marine økosystem med tilhørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategidirektivet).**

##### **- Politisk drøftelse**

KOM (2005) 0504 (Temastrategi) og KOM (2005) 0505 (Forslag til havstrategidirektiv)

Rådsmøde 2757 – bilag 1 (samlenotat side 26)

KOM (2005) 0505 – bilag 1 (grundnotat af 14/6-06)

Rådsmøde 2757 – bilag 4 (udtalelse fra MPU af 12/10-06)

**Miljøministeren:** Dette punkt vil blive præsenteret til orientering.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet den 23. oktober 2006 med henblik på politisk drøftelse.

Direktivet er et rammedirektiv, der opstiller processuelle rammer for, hvordan vi gennem opstillingen af en strategi og et indsatsprogram skal nå det endelige mål, nemlig ”god miljøtilstand” i havet senest i år 2021.

Den danske regering kan støtte den grundlæggende reguleringstilgang i forslaget, som betyder:

- at medlemslandene forpligter sig til at opstille langsigtede strategier for beskyttelsen af deres havområder
- at tilrettelæggelsen af forvaltningen af havet sker ud fra en økosystembetragtning – det vil sige, at vi tager afsæt i en økosystemtilstand og tager stilling til, hvordan den skal beskyttes – og
- at dette sker i samarbejde med de lande, som vi deler farvande med.

Jeg er også enig i de foreslåede arbejdsprocedurer:

- udarbejdelse af en tilstandsanalyse,
- kortlægning af menneskeskabte påvirkninger
- fastlæggelse af miljømål samt
- opstilling af overvågningsprogram og indsatsprogrammer

Der er to ting, der især er vigtige for mig. For det første: De standarder, kriterier og parametre, der skal fastsættes som grundlag for at opstille nationale målsætninger for god miljøtilstand i havmiljøet, skal fastlægges efter en politisk beslutning i Rådet og Parlamentet på baggrund af et forslag fra Kommissionen. Subsidiært skal det overlades til medlemslandene selv at fastsætte nationale målsætninger for god miljøtilstand i havmiljøet. Det er

ganske enkelt ikke en teknisk/administrativ opgave at fastsætte, hvilke standarder, kriterier og parametre der skal ligge til grund for fastlæggelsen af miljømål. Det er i sidste ende en politisk opgave og et politisk valg.

For det andet skal Kommissionen ikke have kompetence til at godkende medlemslandenes beskrivelse af god miljøtilstand, miljømål, overvågningsprogrammer og indsatsprogrammer. Kommissionen skal ikke være overdommer. Hvis Kommissionen finder, at vi ikke overholder vores forpligtelser, må den anlægge traktatkrænkelssag mod os. Sådan er det jo normalt, når det drejer sig om implementering af direktiver. Det er lidt vigtigt i forhold til, hvordan vi arbejder, hvad Kommissionen skal tage sig af, og hvad Domstolen skal tage sig af.

Til udtalelsen fra Folketinget Miljø- og Planlægningsudvalg om indgreb over for fiskeriet vil jeg oplyse, at havstrategidirektivet er et rammedirektiv, der skal fastsætte kvalitetsmål for havmiljøet. Hvis disse mål ikke kan opnås som følge af fiskeri, vil man kunne bede Kommissionen om at lave lovforslag til indgreb over for fiskeriet. Medlemsstaterne kan ikke regulere fiskeriet, da det er EU, der har kompetencen på området.

**Svend Auken** betegnede det som positivt, at lande, der ligger ud til det samme hav, skal samarbejde, men rejste spørgsmålet, om man ikke kunne strække samarbejdet så langt, at man lavede en fælles strategi.

Han spurgte, hvorfor Danmark slår på, at vi for enhver pris skal bevare IMO som et centralt organ, selv om miljøministeren med rette har gjort opmærksom på, at det er meget fodslæbende. Svend Auken mente, de tider måtte være forbi, hvor det var A. P. Møller, der bestemte dansk politik på havene, selv om han erkendte, at han kendte det fra sin egen ministertid.

Svend Auken var enig i, at det er et politisk spørgsmål, hvad der er god miljøstandard i havområderne.

Svend Auken var enig i, at Kommissionen ikke skal være overdommer, når det drejer sig om kvalitetsmål. Hvis den ikke finder, at medlemsstaterne overholder deres forpligtelser, må den anlægge en traktatkrænkelssag.

**Per Clausen** var enig i, at det er en fornuftig idé at forsøge at få de nationer, som ligger om samme hav, til at udvikle fælles strategier, og nævnte Østersøen som et godt eksempel på, at den slags samarbejde ikke kan klares inden for traktatens rammer, da ikke alle landene er medlem af EU.

Han var også enig i, at det er vigtigt, at man får gode miljøtilstande, og det er en politisk afgørelse, hvad der skal forstås herved. Han tilføjede, at som det fremgår af indstillingen fra Miljø- og Planlægningsudvalget, ville det sådan set være en god idé at få det ind i selve direktivet.

Per Clausen syntes, det var vigtigt, når EU laver sådanne direktiver,

der omhandler vore egne havområder, at vi også prøver at inddrage, hvordan det se ud i havene, som støder op til vort område.

Per Clausen var bekymret for det, miljøministeren sagde om, at selv om miljøministrene kunne blive enige om en god havstrategi, så kunne kravene kun gennemføres inden for fiskeripolitikens område, hvis landene var enige, idet fiskeripolitikken var et EU-anliggende. Det var bedre, om man havde mulighed for at råde også over fiskeripolitikken i de konkrete havområder.

**Anne Grete Holmsgaard** sagde, at hvis der var den mindste chance for det, skulle vi få god miljøtilstand ind i rammedirektivet.

Hun kunne ikke rigtig forstå, hvorfor man ikke kunne gribe ind over for fiskeriet i forbindelse med direktivet om havstrategien.

**Miljøministeren** svarede Svend Auken, at når Danmark stadig ønskede at bevare IMO, er det fordi det ikke hjælper så meget kun at blive enige på europæisk plan, idet der så kan ske udflagning i et så globalt erhverv som skibsfart. Der er problemer, hvis vi ikke får alle med.

Miljøministeren sagde i svaret til Per Clausen, at når vi skal lave en samlet plan for Østersøen, er vi nødt til at have russerne med. I det øjeblik man får defineret målene, kommer man også til at snakke om udledninger, og det kan være vanskeligt, når landene ikke er medlem af den samme klub.

Miljøministeren sagde vedrørende havstrategidirektivet, at der var masser af havområder, hvor man ikke har tilstrækkeligt kendskab til detaljerne til, at man har grundlaget for at definere, hvad der er en god miljøtilstand. Vi må se at komme i gang med alle de projekter, og det kan vi bruge det, der ligger her, til. Man kan ikke i dag med fornuft og faglighed i behold definere god miljøtilstand i forhold til de enkelte havområder.

## **5. Udkast til rådskonklusioner vedrørende forberedelse af 8. partskonference under Basel-konventionen om transport af farligt affald, den 27. november - 1. december 2006 i Nairobi. - Rådskonklusioner**

Rådsmøde 2757 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

**Miljøministeren:** Punktet forelægges til orientering.

Jeg kan støtte formandskabets forslag til konklusioner, som giver os et fælles grundlag for vores deltagelse i partskonferencen under Basel-konventionen her i slutningen af november måned.

Jeg er enig i, at der bør lægges maksimalt pres på konventionens parter for at ratificere eksportforbuddet, som jo er vedtaget helt tilbage i 1995, så

det kan træde i kraft. Ikke mindst den seneste hændelse med ulovlig dumpning af farligt affald på Elfenbenskysten understreger i meget høj grad behovet for at få sat en effektiv stopper for eksport af farligt affald til udviklingslandene.

Jeg er også enig i at understrege EU's ønske om, at de igangværende IMO-forhandlinger om en miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig skrotning af skibe munder ud i bestemmelser, som er på niveau med de retningslinjer for kontrol mv., der allerede findes under Basel-konventionen og i ILO. Det er vigtigt, at IMO-forhandlerne drager nytte af den betydelige ekspertise vedrørende håndtering af farligt affald, som ligger i Basel-konventionsregi.

Om forhandlingerne i IMO vil jeg gerne sige, at de ikke forløber med den fremdrift, vi kunne ønske os. Det tror jeg, jeg har sagt mange gange før. De har en speciel arbejdsstruktur i IMO. Det er meget vanskeligt. Fra dansk side presser vi på for at få en regulering, der pålægger skibsejerne et ansvar for at sikre, at deres skibe sendes til ophugning på miljø- og sikkerhedsmæssigt forsvarlige anlæg.

Som Europaudvalget vil kunne huske, bragte jeg sagen op på rådsmødet sidste sommer, og IMO har jo nu iværksat de forhandlinger, som vi har ønsket. Men jeg vil på det kommende rådsmøde igen opfordre mine EU-kolleger til, at vi i fællesskab skubber på for at opnå et ambitiøst resultat. I sidste ende tror jeg, det er et spørgsmål om moral eller etik. Vi må have langt bedre styr på, hvor de skibe bliver skrottet, og under hvilke vilkår de bliver skrottet.

Det er fortsat min forventning, at en aftale om skibsskrotning vil kunne lægges frem til vedtagelse i IMO i 2008-2009.

**Svend Auken** henviste til, at gennemførelsen af Basel-konventionen var en gammel dansk miljøsejr. Han kunne kun tilskynde til, at man gør sit yderste for, at eksportforbuddet kan blive realiseret.

Han betegnede det som ret utilfredsstillende, at skrotningssagen ikke er kommet videre, så skibe – også krigsskibe – stadig kunne blive sejlet over til strande i Nordindien og blive skrottet dér.

**Eyvind Vesselbo** betegnede det som et glimrende initiativ, regeringen og miljøministrene tog sidste år for at få sat denne sag på dagsordenen. Det er klart, at vi ikke fortsat kan leve med, at man kan se skibe sejle rundt i verden og blive ophugget under utilfredsstillende forhold. På den anden side må man også være realistisk og erkende vore begrænsninger.



FO

**6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 76/769 EØF for så vidt angår restriktioner for markedsføring af visse måleinstrumenter med indhold af kviksølv**  
**- *Sagen ventes behandlet på et senere rådsmøde.***

KOM (2006) 0069

Rådsmøde 2757 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

KOM (2006) 0069 – bilag 2 (revideret grundnotat af 5/5-06)

**Miljøministeren:** Forslaget om ændring af 76-direktivet for så vidt angår kviksølv i måleinstrumenter forelægges til forhandlingsoplæg. Punktet er ikke på rådsmødedagsordenen, men forventes vedtaget i første læsningsenighed med Parlamentet i nær fremtid.

Jeg er glad for, at Kommissionen er kommet med forslaget til regulering af kviksølv i måleinstrumenter. Det er ikke mindst efter dansk pres, Kommissionen har taget fat på regulering af kviksølv i EU.

Selv om kviksølv i måleinstrumenter kun tegner sig for ca. 2 pct. af den samlede kviksølvanvendelse, er kviksølv som bekendt et meget farligt stof og bør derfor også reguleres i måleinstrumenter.

Med det forslag, som Kommissionen har lagt frem, indføres der et total forbud mod kviksølv i lægetermometre og et forbud mod kviksølv i andre måleinstrumenter, der er beregnet til at blive solgt til private. Det vil betyde en væsentlig forbedring af beskyttelsesniveauet i EU, eftersom der i øjeblikket ikke er nogen EU-regulering, og eftersom det vist nok kun er Sverige og Danmark, der overhovedet har en regulering i øjeblikket.

I Danmark har vi reguleret anvendelse af kviksølv i måleinstrumenter, og vores regulering er på nogle punkter mere vidtgående end Kommissionens forslag. På andre punkter er Kommissionens forslag klart strengere end vores nationale regulering.

Kommissionens forslag er skrapere end de danske regler, når det drejer sig om lægetermometre og blodtryksmålere, hvor vi i Danmark ikke har noget forbud overhovedet.

Omvendt er Kommissionens forslag slappere end de danske regler, når det drejer sig om manometre, barometre og andre termometre end lægetermometre. Her forbyder de danske regler ikke alene salg til private, som Kommissionen foreslår, men også til professionel brug – dog bortset fra instrumenter til kalibrering af andre måleinstrumenter.

Danmark har under forhandlingerne presset på for at få udvidet forbudet og har fremlagt dokumentation for, at man på de fleste områder i dag kan undvære brugen af kviksølv. Der er dog enkelte anvendelser, hvor det endnu ikke er muligt at erstatte kviksølv. Det gælder til kalibrering af andre måleinstrumenter, til visse forskningsformål samt på visse områder inden for hospitalssektoren.

Der har i Rådet ikke været tilslutning til de danske ønsker om at udvide forbudet til også at omfatte professionel brug.

Men Europa-Parlamentets miljøudvalg har enstemmigt foreslået, at forbudet udvides til at omfatte alt kviksølvholdigt måleudstyr til både privat og professionel brug med tidsbegrænsede undtagelser fra anvendelser, hvor der ikke eksisterer alternativer.

FO

Selv om dette går videre end de nuværende danske regler, er det regeringens holdning, at vi bør støtte Europa-Parlamentets miljøudvalgs forslag. Jeg vil derfor lægge afgørende vægt på, at Rådet ved en 1. behandlingsenighed med Europa-Parlamentet imødekommer Europa-Parlamentets miljøudvalg, således at vi får det bredest mulige forbud mod kviksølvholdigt måleudstyr – dog således, at der ikke sker en forringelse af det samlede danske beskyttelsesniveau.

Når jeg gerne vil have det manøvrerum, som ligger i, at det ikke sker en forringelse af det samlede danske beskyttelsesniveau, skyldes det, at jeg mener, at vi må kunne udvise en vis fleksibilitet med hensyn til de konkrete undtagelser fra et generelt forbud. Det kan jo være svært at forklare, at vi ikke kan leve med en undtagelse for f.eks. antikke barometre, som jo næppe vejer ret tungt i den samlede anvendelse af kviksølv, når vi ikke selv har fundet det nødvendigt at have et forbud mod kviksølv i lægetermometre og blodtryksmålere – det er nogle, der findes ganske mange af rundt omkring – som udgør 80-90 pct. af al den kviksølv, der anvendes i måleinstrumenter.

**Morten Messerschmidt** sagde, at for Dansk Folkeparti handler det om, at man på miljøområdet laver fælles regler, som er med til at hæve beskyttelsesniveauet og sikre gode standarder. Han betegnede det som meget besynderligt, at man gør det på en måde, hvor man forpligter nogle lande til at forringe deres standarder. Han henviste til, at det i samlenotatet om konsekvenserne for Danmark hedder: ”Kommissionens forslag vil tillade kviksølv i manometre og barometre til professionelt brug til andet end kalibrering. Da en sådan anvendelse er forbudt i Danmark, er det i dag ikke muligt at vurdere, hvor stor en mængde af kviksølv der i fremtiden vil blive anvendt i Danmark til dette formål, hvis forslaget vedtages uændret.” Vil det sige, at regeringen

ikke er i stand til at sige noget om konsekvenserne af dette forslag for Danmarks vedkommende? Det er Dansk Folkeparti meget betænkelig ved. Det er fornuftigt, at man laver en EU-regulering, men det burde ikke være sådan, at man sænker det danske beskyttelsesniveau. Man burde lave det sådan, at nogle lande kunne gå forud.

**Svend Auken** sagde, at der med hensyn til kviksølv sker en betydelig forøgelse af beskyttelsesniveauet i Europa. Det er der ikke nogen problemer med for Danmark, og den del af lovgivningen havde han ikke noget at indvende imod. Men spørgsmålet var, som Morten Messerschmidt var inde på, om man skulle acceptere forringelser. Han erkendte, at de måske med hensyn til kviksølv var bagatelagtige, men pegede på, at vi lige havde haft problemet med F-gasser, og vi havde det vedrørende pesticider og affald. Derfor er vi nødt til at sige, at det kan ikke være sådan, at man af hensyn til at skabe fælles normer skal bremses af andre lande, når vi ikke har lavet noget som helst, der er diskriminerende. Fra Socialdemokraternes side er det et klart nej, hvis det indbefatter en accept af det, som det ligger. Men kan man finde en løsning som den, miljøministeren omtalte før, i forbindelse med ændringsforslagene fra Europa-Parlamentet, så har vi ingen problemer for Danmarks vedkommende. Vi må have en dialog med Kommissionen. Ifølge traktaten ligger det klart, at miljøreguleringer sker med minimumsforskrifter. Af en masse grunde er man gået over til, at der er tale om totalharmonisering, så man skal bruge det samme standarder alle steder. Det er klart uacceptabelt, hvis det fører til en sænkning af standarderne i Danmark på nogle områder.

**Per Clausen** sagde indledningsvis, at han var enig i langt det meste af, hvad Svend Auken havde sagt. Han var i øvrigt også enig med miljøministeren i en række af de ting, hun havde sagt.

Med hensyn til kviksølv mente Per Clausen ikke, der var nogen grund til at acceptere forringelser af standarder, også selv om der kun var tale om ubetydelige forringelser. Problemet var, at ord kan blive genstand for fortolkning, og hvad forstås der ved "ubetydelige"? Det burde ikke være nødvendigt at acceptere forringelser.

**Anne Grete Holmsgaard** erklærede sig enig i det, Svend Auken havde sagt om kviksølv.

**Eyvind Vesselbo** kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg. Han betegnede det som et vigtigt argument, at man med den indstilling, regeringen havde, får hævet beskyttelsesniveauet generelt. Det måtte opveje de ulemper, der måtte være.

**Helle Sjelle** betegnede miljøet som et af de allervigtigste områder i vort EU-samarbejde, idet vi ikke kan gøre så meget i det enkelte land, men kan opnå mere, når vi arbejder sammen.

Med hensyn til kviksølv mente hun, det var en rigtig holdning, regeringen indtog, hvor man forsøger at hæve den samlede beskyttelse.

**Ole Glahn** havde en forventning om, at det, der var sagt fra Det Radikale Venstres side i Miljø- og Planlægningsudvalget, var noteret af miljøministeren. Med hensyn til kviksølv delte han den opfattelse, at man skulle forsøge at minimere de steder, hvor vi skulle gå ned i kvalitet, men i øvrigt tilsluttede han sig det, der var kommet fra Miljø- og Planlægningsudvalget.

**Miljøministeren** svarede Morten Messerschmidt, at vi ved, at det i Danmark er meget små tal, forringelserne drejer sig om. Samlet set betyder Kommissionens forslag, at forbruget af kviksølv til termometre til hospitaler reduceres, mens der potentielt vil kunne anvendes kviksølv i manometre og barometre til professionel anvendelse, men mængden vil være beskeden, da det fremgik af den netop udarbejdede rapport, at der er en meget begrænset anvendelse af kviksølvmanometre i Danmark, og at der allerede forud for vort forbud mod anvendelse af kviksølvmanometre kun var få kviksølvmanometre på det danske marked for manometre. Miljøministeren tilføjede, at det samme forhold gør sig gældende med hensyn til barometre.

Miljøministeren sagde indledningsvis i sin besvarelse til Svend Auken, at det var rigtigt, at kun skulle til 100-års dag i den danske ornitologiske forening, men hvis der var stillet spørgsmål, som hun skulle besvare i Europaudvalget, så blev hun.

Til Svend Auken og andre, som havde rejst spørgsmålet, om vi skulle acceptere, at der skete forringelser på noget område, sagde miljøministeren, at selvfølgelig vil vi samlet set ikke acceptere forringelser i Danmark. Miljøministeren pointerede, at der europæisk set sker forbedringer. Nå hun bad om at få en vis fleksibilitet, var det fordi der kunne være nogle småting, som vi ikke kunne få med. Miljøministeren gjorde opmærksom på, at der var nogle lande i Rådet, som helst ville sige nej til alt, hvad der kom fra Europa-Parlamentet, og de kunne muligvis etablere et blokerende mindretal, som gik ind for, at der ikke skulle ske nogen ændringer. Hvis Danmark så også siger nej, risikerer vi at støtte de forkerte ved at være med til at etablere et blokerende mindretal. Det var derfor, hun bad om en vis fleksibilitet.

Miljøministeren erklærede sig enig med Eyvind Vesselbo i, at de er vigtigt, at beskyttelsesniveauet generelt hæves.

Miljøministeren takkede for kommentaren fra Helle Sjelle.

**Morten Messerschmidt** spurgte, om han skulle forstå miljøministerens svar sådan, at regeringen vil arbejde for at få Europa-Parlamentets ændringsforslag igennem, og hvis det ikke lykkes, vil man stemme nej i Rådet.

**Miljøministeren** svarede, at hvis det ikke lykkes, og man risikerer at sænke det samlede beskyttelsesniveau i Danmark, så vil vi stemme nej, men

hvis det lykkes at få noget af det igennem – men ikke det alt sammen – så det samlede beskyttelsesniveau i Danmark og i Europa bliver hævet, så vil vi stemme ja.

**Morten Messerschmidt** spurgte, om svaret skulle forstås sådan, at der godt kunne være en forringelse på to punkter og en forbedring på to punkter; blot det samlede beskyttelsesniveau blev forbedret, ville vi stemme ja.

**Miljøministeren** svarede, at bundlinjen er, om det samlede niveau forbedres i Danmark, når vi regner det ud i kilo, idet hun gjorde opmærksom på, at hun regnede med, at direktivet ville medføre forbedringer på europæisk plan. Hun tilføjede, at selv om direktivet på papiret ville medføre forringelser på enkelte punkter i Danmark, var der ikke noget, der tydede på, at producenter og indkøbere ville anvende kviksølv i større omfang end nu.

**Morten Messerschmidt** sagde, at hvis miljøministeren siger ja til forringelser på en del af det danske beskyttelsesniveau, så var det et nej fra Dansk Folkeparti.

**Svend Auken** pegede igen på, at kviksølv ikke kunne ses isoleret, idet vi også står over for problemer med affald og med F-gasser. Også på de punkter må vi finde en løsning, der gør, at lande, som – uden at diskriminere og lave handelshindringer – i årevis har haft et højere beskyttelsesniveau, ikke skal nedsætte det. Det er altså et principielt spørgsmål.

Hvis ministeren ikke kan komme igennem med det for så vidt angår kviksølv, så må hun komme igen til Europaudvalget, og så må vi snakke om det til den tid. Socialdemokraterne siger altså ja til hoveddelen af mandatet, men nej til den del af mandatet, der tillader, at man gennemfører forringelser på isolerede områder i Danmark.

**Miljøministeren** sagde, at selvfølgelig kunne man udstyre hende med et mandat, der sagde alt eller intet, men man skulle tænke over, hvad det gav hende af forhandlingsmuligheder. Hun opfattede det, Svend Auken sagde, som en åbning og en opfordring til at arbejde så stærkt hun kunne for forbedringer.

**Anne Grete Holmsgaard** syntes, miljøministeren fremstillede den danske forhandlingsposition med hensyn til kviksølv klart, nemlig at forslaget vil give en forbedring i det meste af Europa, og det må ikke forøge den samlede mængde af kviksølv i Danmark. Under de forudsætninger kunne hun godt sige ja til forhandlingsoplægget. Hun mente ikke, det var et principspørgsmål, om forureningen kom fra den ene eller den anden type af produkter.

**Per Clausen** kunne ikke acceptere, at der skete forringelse af det danske beskyttelsesniveau, men han kunne godt gå med til det, Svend Auken sagde om, at hvis det skulle blive resultatet, måtte Europaudvalget i hvert fald se på det igen.

**Siden sidst****d) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken og om ændring af direktiv 2000/60/EF og Kommissionens ledsagende meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af kemisk forurening af overfladevand i Den Europæiske Union**

KOM (2006) 0397, KOM (2006) 0398

KOM (2006) 0397 – bilag 1 (grundnotat af 6/10-06)

**Miljøministeren:** Jeg skal sige et par ord om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om miljøkvalitetskrav indenfor vandpolitikken – også kaldet direktivet om prioriterede stoffer

Direktivet er forudset som en opfølgning på vandrammedirektivet og fastsætter miljøkvalitetskrav for en lang række farlige stoffer i vandmiljøet.

Regeringen har iværksat en nærmere teknisk-økonomisk analyse af direktivets implikationer. Når resultatet af analysen foreligger, vil jeg vende tilbage til udvalget med nærmere oplysninger om regeringens holdning til forslaget.

**e) Kommissionens meddelelse til Rådet og Europaparlamentet vedr. temastrategi for beskyttelse af jord med tilhørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for beskyttelse af jord.**

KOM (2005) 0231 (Temastrategi) og KOM (2006) 0232 (Forslag til jorddirektiv)

KOM (2006) 0232 – bilag 1 (nærhedsnotat af 11/10-06)

**Miljøministeren:** Kommissionen har på sit møde den 22. september vedtaget en temastrategi om jord som opfølgning på bestemmelserne herom i EU's 6. miljøhandlingsprogram. Temastrategien foreslås udmøntet i et fremlagt rammedirektiv om beskyttelse af jord.

Direktivet foreslår et fælles metodisk grundlag for, at der i medlemslandene opstilles nationale strategier til imødegåelse af de miljøproblemer, der knytter sig til jord, dvs. kortlægning af problemerne og pligt til at opstille målsætninger og indsatsprogrammer til at imødegå problemerne. Målsætning-

gernes ambitionsniveau og rækkevidden af indsatsprogrammerne overlades det til medlemsstaternes selv at fastsætte.

Regeringen forventer, at Rådets arbejde med direktivet først vil blive iværksat i første halvår 2007, altså under tysk formandskab. Regeringen vil snarest fremsende et grundnotat til udvalget om forslaget.

**Eyvind Vesselbo** pegede på, at vi kunne sige, hvad vi selv havde gjort i Danmark, idet det kunne være med til at stimulere til en fornuftig forureningspolitik i EU.

**f) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning ved. Registrering, Vurdering og Godkendelse samt Begrænsninger for kemikalier (REACH), etablering af et europæisk Kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF (præparatdirektivet) og Forordningen (EF/-) om persistente organiske miljøgifte**

KOM (2003) 0644

Rådsmøde 2757 – bilag 5 (notat af 12/10-06 om resultat af afstemning i Europa-Parlamentets miljøudvalg)

## **REACH**

**Miljøministeren:** Et tredje punkt, som jeg gerne vil nævne under ”siden sidst”, er forhandlingerne om REACH. Som udvalget ved, var der i går afstemning i Parlamentets miljøkomite om de 358 ændringsforslag, som var fremsat i 2. læsning. Det er vel et af de mest omfattende direktiver, der har været igennem EU-møllen.

Jeg har oversendt et notat til udvalget om resultaterne af denne afstemning. Det, som efter min mening er vigtigst, er, at Parlamentet har bekræftet de forslag om ændring af kravene til substitution under godkendelsesordningen, som i november sidste år blev vedtaget på plenaren.

Parlamentets miljøudvalg har herudover vedtaget at fastholde forslaget om ”duty of care”, hvilket Danmark som bekendt også har støttet i forhandlingerne i Rådet.

Derudover er der, som det fremgår, vedtaget en række ændringsforslag, som styrker Parlamentets indflydelse i det kommende kemikalieagentur, og som styrker Parlamentets indflydelse i forbindelse med det løbende arbejde med REACH, der skal varetages i komiteer.

Der er, som det fremgår af notatet, også vedtaget enkelte ændringsforslag, som har til formål at lempe kravene til registrering. Der er forslag om at undtage visse stoffer fra registrering, og der er forslag om at lempe kravene om oplysninger om skader på forplantningsevne og afkom for stoffer i mængden 10-100 tons.

Samlet set er billedet af Parlamentets holdning nogenlunde det samme som i december 2005.

Jeg vil derfor i de forhandlinger, som nu går i gang om et forlig mellem Parlamentet og Rådet i 2. læsning, basere mig på det forhandlingsoplæg, som Europaudvalget tilsluttede sig i december 2005.

Her var der bred enighed om, at den fælles holdning, som blev vedtaget i Rådet, udgør en klar forbedring i forhold til kemikaliereguleringen i dag. Vi får flyttet ansvaret for, at kemikalier ikke anvendes på en måde, der skader miljø og sundhed, fra myndigheder til industri, vi får registreret 30.000 stoffer og får data for en stor del af dem, vi får anmeldeordning for problematiske stoffer i artikler osv.

Der var også bred enighed om, at det er vigtigt at gå efter, at der i det forlig, der nu skal forhandles mellem Rådet og Parlamentet, ikke sker yderligere udvanding af registreringspakken, at der ikke sker svækkelse af forbuds- og begrænsningsdelen, at vi får en bestemmelse om ”duty of care”, og sidst men ikke mindst at der skabes et kompromis med hensyn til substitution, der i videst muligt omfang imødekommer Europa-Parlamentets forslag.

Jeg har siden rådsmødet i december benyttet enhver lejlighed til over for kolleger, parlamentarikere og andre parter at argumentere for en skærpelse af kravet om substitution i godkendelsesordningen. Vi har arbejdet meget tæt sammen med det finske formandskab for at sikre et godt forlig. Jeg kan sige, at danske embedsmænd sad overordentlig tæt på det arbejde. Jeg har på det seneste skrevet til en række af mine kolleger og opfordret dem til at være fleksible over for Europa-Parlamentets forslag. Bl.a. har jeg skrevet til min tyske kollega. Vi oplevede sidst, da vi var næsten fremme ved snorene, at der begyndte at være en lille smule åbenhed fra Frankrig. Den italienske miljøminister er en ny kollega, der samtidig er formand for Italiens grønne parti. Jeg har også skrevet til den nye svenske kollega. Vi har haft et meget tæt samarbejde med svenskerne her. Det er meget vigtigt, at det kan fortsætte frem til snorene. I øvrigt har jeg også skrevet til det finske formandskab.

Jeg håber, at der med Miljøkomiteens forholdsvis store flertal for at fastholde forslagene, der sigter mod at skærpe kravet til substitution, er grund-



lag for et forlig med Rådet, der trækker forslaget et godt stykke i den rigtige retning med hensyn til skærpede krav om substitution.

Man må dog ikke overse, at der fortsat såvel i Rådet som i Europa-Parlamentet er kræfter, der ikke ønsker stærkere substitutionskrav. Derfor er opgaven selvfølgelig også at passe på, at stramninger på dette område ikke sker på bekostning af registreringspakken. Så skyder vi os selv i foden set fra et miljømæssigt og sundhedsmæssigt synspunkt.

Samtidig er det vigtigt at holde fast i forbuds- og anvendelsesbe- grænsningsdelen af forslaget. Man skal jo ikke glemme, at når vi har at gøre med de allerfarligste kemikalier, er det selvfølgelig vigtigt med en godkendel- sesordning med et krav om substitution, men endnu vigtigere er det, at vi har et effektivt system til at vedtage forbud mod anvendelsen af de farligste kemi- kalier. Det primære må jo være at få de allerfarligste kemikalier forbudt – jævnfør også den snak, vi tidligere har haft om kviksølv. Herefter må de ke- mikalier, der ikke er blevet forbudt, kun anvendes, hvis de er blevet godkendt.

Udfordringen er altså at se, hvor langt vi kan trække et kompromis om substitution i retning af Parlamentets forslag uden at give indrømmelser andre steder.

Det er mit indtryk, at der såvel i Rådet som i Parlamentet er vilje til at nå en enighed i 2. læsning, og det håber jeg meget vil lykkes. Jeg tror ikke, det er nogen god idé for nogen, hvis forhandlingerne trækkes helt ind i det tyske formandskab. Jeg kan sige, at det ønsker det tyske formandskab heller ikke selv, så jeg tror, at de vil gøre et eller andet for at hjælpe med til, at denne sag kommer på plads i nær fremtid.

Forud for vedtagelsen af fælles holdning i december lovede jeg Euro- paudvalget at vende tilbage med forhandlingsoplæg i forbindelse med anden læsning. Dette løfte vil jeg selvsagt holde. Jeg forestiller mig derfor, at vi vender tilbage til REACH her i udvalget inden for et par uger.

**Svend Auken** pegede på, at det er nu, det sker, formentlig inden det næste rådsmøde. Så vidt han forstod, ville det ske ved Europa-Parlamentets 2. behandling – som ministeren kaldte 2. læsning.

Han vidste godt, at der var store problemer i at komme igennem med vort ønske om substitution, men vi kan ikke acceptere, at man ikke skal ud- skifte CMR og PBT-stoffer, bare de er under tilstrækkelig kontrol, idet han pegede på, at der findes billige erstatningsstoffer. Han var ikke meget for grænseværdier for disse farlige stoffer. Han betegnede den holdning, Europa- Parlamentet havde efter miljøudvalgets behandling af sagen som vældig god. Vi skulle ikke tø op med hensyn til registrering, det havde miljøministeren

fuldstændig ret i. Svend Auken gjorde opmærksom på, at hvis der ikke kom mere på bordet, ville det være meget vanskeligt for hans parti at støtte sagen i sidste fase.

**Eyvind Vesselbo** mindedes al den snak, der igennem mange år havde været om, at REACH ikke blev til noget, og at der var mange interesser, som prøvede at få forslaget nedtonet og udvandet, og betegnede det, der nu sker, som et tigerspring fremad. Vedtagelsen nu vil betyde en kæmpe gevinst for EU's miljø.

**Helle Sjelle** så frem til, at man fortsat ville følge forhandlingerne om REACH meget tæt.

**Miljøministeren** var enig med Svend Auken i, at der skal være nogle brugbare substitutter. Det er der heldigvis også. Hun mente, det kunne være endt meget, meget være. Der er en fælles opgave i at prøve at påvirke Europa-Parlamentet.

## F-gasser

**Miljøministeren:** Formanden spørger, om jeg vil sige noget om F-gasser. Kommissionen har frafaldet alle krav mod Danmark i den henseende. Jeg synes, det er en meget, meget vigtigt principiel sejr. Det er – ligesom nogle af de andre ting, jeg har nævnt – et godt eksempel på, at det er godt, at vi prøver at arbejde så tæt sammen, danske parlamentarikere og regeringen. Jeg mener, at det er en afgørende ting, at vi nu har fået demonstreret, at et land kan have lov til at have mere vidtgående regler. Det er efter min opfattelse urimeligt, at det skal være så besværligt at argumentere for det. Jeg husker stadig væk mit første rådsmøde, hvor det var det helt store emne.

Vi endte altså med at få medhold. Det er ret vigtigt.

**Formanden** konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg under dagsordenens punkt 6 om kviksølv, idet dog Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Enhedslisten ikke kunne støtte det.

## **Punkt 7. Politisk drøftelse af L 26 (Bulgarien og Rumænien)**

Info-note (05) I 73 (Kommissionens vurdering af Bulgarien og Rumæniens optagelse)  
KOM (2006) 0549 – bilag 1 (Kommissionens monitoreringsrapport)

Den udsendte tidsplan blev godkendt.

## Punkt 8. Eventuelt

**Formanden** mindede om, at der var Kulturnat samme aften, hvor en række udvalgsmedlemmer havde lovet at være til stede.

Hun nævnte, at Europaudvalget havde fået en invitation fra den russiske ambassade til at besøge Moskva.

Hun nævnte, at Det Europæiske Råd ville blive forelagt på næste Europaudvalgsmøde, som finder sted i efterårsferien, onsdag den 18. oktober 5 minutter efter mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn, dog tidligst kl. 15.30.

Til slut takkede formanden medlemmerne for god ro og orden og udholdenhed.

Mødet slut kl. 15.40

Ref.: ES, BE /lbm